

Areport

2/2016

Posilujeme vojenské schopnosti

2

Rozhovor s ředitelem sekce podpory MO
brigádním generálem Jaromírem Zúnou

Strašák nebo motivace?

6

V souvislosti se zákonem o státní službě budou
jinak hodnoceni i zaměstnanci MO

Cesta za kariérou vojáka

15

Do armády vede cesta přes rekruční střediska

Motivace pro vstup do AZ

Zaměřeno na aktivní zálohu
strana 10–14

Brigádní generál v z. František Mičánek se stane děkanem nejvýznamnější alianční vzdělávací instituce NATO Defence College v Římě

Další významné místo ve strukturách

Koncem ledna byl vojenskými představiteli členských zemí NATO vybrán brigádní generál v z. František Mičánek na funkci děkana NATO Defence College (NDC) se sídlem v Římě.

Vystřídá tak Dariu Daniels Škodník ze Slovinska, které letos končí na této pozici funkční období. Děkan NDC je podřízen veliteli školy, jímž je od června 2014 polský generálmajor Janusz Bojarski. Po bývalém náčelníku generálního štábu Petru Pavlovi, který se loni stal předsedou vojenského výboru NATO, tak míří do vrcholných aliančních struktur další zástupce českého resortu obrany. Podle generála Petra Pavla se jedná o velice schopného odborníka a „v českém prostředí bychom jen těžko hledali někoho vhodnějšího“. František Mičánek do funkce nastoupí s úmyslem

změnit tradiční myšlení v NATO. A to tím, že přinese impulzy z nových členských zemí. Podle něho máme unikátní postoj k řešení celé řady současných krizí.

Škola, na které nejsou učitelé

Na NATO Defence College v minulosti studovalo několik desítek Čechů. Asi nejznámějším z nich byl bývalý ministr obrany Miroslav Kostelka. Škola v letošním roce oslaví šedesáté páté výročí svého založení.

S myšlenkou, že by Severoatlantická aliance měla mít vlastní vzdělávací zařízení, přišel v roce 1951 legendární velitel spojeneckých sil za druhé světové války a první velitel NATO v Evropě, generál Dwight Eisenhower. V té době slavilo NATO druhé výročí své existence. Již v listopadu 1951 byl v Paříži zahájen první kurz. Když se v roce 1966 Francie stáhla z vojenských struktur NATO, přestěhovala se škola do Říma. V září 1999 byla slavnostně otevřena nová, moderní budova, která disponuje veškerým nezbytným zázemím. Je dvakrát větší než původní objekt. Její součástí je velká aula, místnosti

A fakta

František Mičánek je expert na obranu a bezpečnostní politiku i mezinárodní vojenskou spolupráci. Od září 2013 je ředitelem Centra bezpečnostních a vojensko-strategických studií Univerzity obrany v Brně. Tento absolvent Vysokého učení technického (obor elektrotechnologie) má za sebou službu v armádě od roku 1988. Začínal na štábních funkcích u protiletadlového pluku. Později dělal velitele protiletadlovému oddílu a protiletadlovému pluku. V roce 2006 nastoupil na Generální štáb AČR na operační sekci do funkce náčelníka oddělení protiletadlového vojska. Následně působil ve funkcích zástupce ředitele a ředitele sekce plánování sil MO. V květnu 2012 byl jmenován do hodnosti brigádního generála.

Během své vojenské kariéry sloužil v zahraničních misích, v aliančních strukturách a kurzech. V letech 1998 až 1999 byl zástupcem náčelníka součinnosti sekce kontingentu AČR u velitelství mnohonárodní brigády SFOR v Bosně a Hercegovině. Na Air War College v USA absolvoval kurz Generálního štábu. V letech 2009 až 2011 byl ředitelem odboru na NATO Defence College v Římě. V srpnu 2013 odešel do zálohy, aby se o dva měsíce později stal ředitelem Centra bezpečnostních a vojensko-strategických studií UO v Brně. Do této instituce přinesl řadu nových impulzů a myšlenek. František Mičánek mluví anglicky a má pasivní znalost ruštiny. Je ženatý, má tři děti. K jeho zálibám patří sport, literatura faktu a novodobá historie a počítače.

a příslušníky diplomatických sborů. Řada lidí má zkušenosti ze zahraničních misí a pracovišť.

Charakter výuky má strategickou úroveň. Probírá se bezpečnostní prostředí, obrana a fungování mezinárodních organizací. Každé ráno je hodina angličtiny, zaměřená na zdokonalení jazykových znalostí. Pro posluchače, kteří dosáhli jazykové úrovně na stupni STANAG 4, jsou připraveny kurzy francouzštiny a italštiny. Následuje hodinová diskuse v komisích na téma, které bude přednášeno. K této tematice jsou dopředu předkládány studijní materiály v rozsahu dvacet až padesát stran, ke kterým se diskutuje. Pak následuje přednáška a blok otázek a odpovědí z ní vyplývajících. Odpoledne je časový prostor vymezen na hodnocení přednášky, jejího obsahu, přednášejícího a následuje diskuse k tématu a zpracování skupinových projektů a prezentací.

NATO Defence College má velmi flexibilní a pružnou strukturu. O její vedení a logistické zabezpečení se stará jen hrstka lidí. Učitelé zde neexistují. Podle potřeby si zve externí přednášející z těch nejvyšších struktur. Díky prestiži školy je o tuto činnost velký zájem. Studenti pokaždé hodnotí přednášejícího. Pokud je výsledek negativní, škola ho příště již nepozve.

NATO Defence College je známá svými studijními cestami. Pro každý Senior Course se většinou organizují tři takovéto cesty. První je zaměřena na evropskou bezpečnost, druhá na transatlantické vztahy a poslední je věnována vybranému regionu. Během naší návštěvy se právě připravovala druhá studijní cesta po USA. Posluchači zde měli v plánu navštívit v New Yorku OSN, ve Washingtonu Bílý dům a samozřejmě také Pentagon a velitelství NATO v Norfolku. Na každém z těchto míst je čekaly přednášky a praktické seznámení s tím, jak tyto instituce fungují.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a Radek Janata

obsah

Posilujeme vojenské schopnosti	2
Prioritou jsou koncepce nižšího řádu, které budou svým obsahem zaměřeny na podporu operační činnosti vojsk	
Dobré výsledky ve vzdělávání	5
Oddělení vzdělávacích zařízení sekce státního tajemníka MO provedlo inspekci v Moravské Třebové	
Strašák nebo motivace?	6
S přijetím zákona o státní službě budou letos jinými kritérii hodnoceni i státní zaměstnanci MO ČR	
Pomáhají naši zdravotníci	9
Čeští vojáci i nadále pomáhají zvládat nápor uprchlíků ve Slovinsku	
Přináší řadu benefitů	10
Zaměřeno na aktivní zálohu	
Inspirace v minulosti	11
Zaměřeno na aktivní zálohu	
Motivace pro vstup do AZ	12
Zaměřeno na aktivní zálohu	
Primátor	14
Zaměřeno na aktivní zálohu	
Cesta za kariérou vojáka	15
Do Armády ČR vede cesta přes rekrutační střediska	
Metr po metru... kůl po kůlu	18
Ženisté zajišťují nejen asanaci prostoru ve Vrbětících	
Winter Survival 2016	22
Potřetí v řadě zvítězili v této extrémně náročné soutěži vojáci z hranické brigády	
Domino	24
Zaujalo nás v poslední době	
Nepochopení plodící „pochybnosti“	26
V posledním A reportu loňského roku vyšel text praporečka Petra Švani, který je recyklací článku z Armádních novin	
Předpoklad letecké nehody	28
Nejčastější příčinou poškození za letu není nepřátelská střelba, ale ptactvo	
Hokejový hold veteránům	31
Hokejové hry se nechaly inspirovat zámořskou tradicí	
Dárce krve	32
Lidé kolem nás	
Sparta vzdala hold	33
Všem, kteří za nás denně nasazují životy	
Bezpečnostní prostředí světa roku 2035	34
Technika a výzbroj	
Norská rodina CV90 se úspěšně rozrůstá	36
Technika a výzbroj	
Náhrada Air Force One se blíží	38
Technika a výzbroj	
Svaz vojáků v záloze ČR, z. s.	40
Představujeme občanská sdružení a organizace spolupracující s Ministerstvem obrany ČR	
Na telefonní lince A reportu	41
s plukovníkem Pavlem Lipkou, velitelem 7. mb	
Vyzkoušej svůj postřeh	41
Naleznete pět rozdílů na obrázku?	
Voják budoucnosti	42
Budoucnost válčení se skrývá v laboratořích	
Účinněji podporovat vojska	44
Ředitel sekce podpory MO generál Jaromír Zuna slavnostně předal novou vojenskou požární techniku	
Z textíla tankista	45
Zemřel druhoválečný veterán brig. gen. v. v. A. Beer	
Seznamte se s vojenským hodnostním označením armád NATO – Španělsko	46
Manuál profesionálního vojáka	
Interní komunikační portál	47
Dovednosti od jezera Morar	48
Historie	

Prioritou jsou koncepce nižšího řádu, které budou svým obsahem zaměřeny na podporu operační činnosti vojsk

Posilujeme vojenské schopnosti

Počátkem října loňského roku se brigádní generál Jaromír Zůna ujal řízení sekce podpory Ministerstva obrany. Po obvyklých sto dnech hájení jsme ho požádali o následující rozhovor.

Jste poměrně dobře jazykově vybaven. Kromě angličtiny jste studoval další jazyky, včetně arabštiny. Jde vám výuka jazyků snadno? Je to něco, co vás baví?

Osobně to pro mě není až tak důležité. Pro čtenáře A reportu ale rád udělám výjimku a zmíním se o studiu jazyků podrobněji. Ve skutečnosti jsem se v různých obdobích zabýval tím jazykem, který byl momentálně aktuální, a ten, co ztratil na významu, jsem tak říkajíc odkládal ad acta. Jako řada dalších, i já jsem si po absolvování vysoké vojenské školy kladl otázku, jak naložit s kariérou. Zdálo se mi, že znalost jazyků může být důležitá. Podal jsem si proto přihlášku na kurz anglického jazyka na tehdejší Vojenské akademii v Brně. Na angličtinu mě sice nepřijali, ale namísto ní mi bylo nabídnuto studium arabského jazyka. Evidentně neměli dostatek zájemců. V druhé polovině osmdesátých let minulého století se na VA v Brně vyučoval arabský jazyk v tříletém postgraduálním studiu. Zdálo se mi to atraktivní a zajímavé. Československo tehdy bylo velmi angažované v arabském světě. Zvolil jsem tedy tuto cestu a tři roky se učil arabštinou. Pokračoval jsem ještě v dalších studiích arabštiny v civilním sektoru, ale tyto možnosti byly poměrně omezené. Jak je vidět, dostal jsem se k arabštině spíše dílem náhody než cíleným úsilím.

Následně jsem se pustil do studia ruského jazyka u pana doktora Komňackého, v té době učitele na katedře jazyků VVŠ PV ve Vyškově, kterého dnešní veřejnost zná spíše jako úspěšného fotbalového trenéra. Tento jazyk byl zase důležitý pro vědeckou výchovu. Složil jsem jazykové

zkoušky podle tehdejších norem a získané znalosti jsem o řadu let později překlopil i do zkoušky na úrovni STANAG 3 z ruského jazyka. Po roce 1990 nebyly tyto jazyky moc k užítu a bylo nutné se přeorientovat na anglický jazyk, který nabyl na významu. Koupil jsem si proto čtyřsvazkovou učebnici anglického jazyka pro jazykové školy a začal si ji postupně po večerech u televize pročitat. Tímto způsobem jsem si vytvořil určitý základ. Pro další posun byl ale nutný intenzivní jazykový kurz. VA Brno měla opět dostatek svých vhodnějších kandidátů a bylo nutné hledat jinde. Dnes jsem rád, že to tak dopadlo. Naštěstí se v roce 1993 naskytla možnost ucházet se o vyslání do jazykového kurzu v Kanadě. Bylo to něco nového a hostitelská země si prováděla výběr sama, což bylo asi rozhodující. Přestože jsem odjížděl s úrovní samouka, tak jako jediný ze svého běhu jsem se z Kanady vrátil s úrovní STANAG 3 ve všech dovednostech. Jde o jediný ucelený intenzivní kurz anglického jazyka, který jsem studoval. Vždy jsem považoval jazykovou vybavenost především za osobní statek a otežbu úředního šimla v podobě neustálého normování mě zajímaly pramálo.

Angličtina a francouzština jsou jasné, ale využil jste i arabštinu? Hodila se vám?

Nevyužil jsem ji. Kurz jsem dokončil v roce 1988 a pochopitelně jsem přemýšlel, jak uplatnit nabyté vědomosti. Jednou z možností byla služba v zahraničí. Na výjezd jsem se dokonce začal připravovat, ale i z této varianty po roce 1990 sešlo. Mezi arabisty platí rčení, že „dlouhé přestávky

jsou smrtelné“. A tak to je. Arabský jazyk je pro mě dnes sice stále příjemnou, ale již jenom matnou vzpomínkou.

V minulosti jste se věnoval vojenskému školství, výcviku, později jste přešel na logistiku. Která z těchto oblastí je vám bližší?

Pokud bych shrnul svoji profesní kariéru, sloužil jsem několikrát ve vojenském školství a výcvikových zařízeních, silách územní obrany, silách podpory, pozemních silách, opakovaně na Generálním štábu, v zahraničních misích i ve strukturách NATO. Felix Černoch nás vždycky učil, že stát se strážem předpokládá být vyzrálou osobností, vyznačující se vysokou inteligencí, vybavenou špičkovým vzděláním, která o tom, co dělá, také něco ví. Jinými slovy, má významnou praxi. A tak, i když se mi to mnohdy nelíbilo, nakonec jsem vždy šel sloužit tam, kam jsem byl vyslán. Každou novou funkci či obor činnosti jsem přijímal jako výzvu, nikoliv jako problém. Přesto je asi přirozené, že člověku zpravidla zůstane v srdci nejvíce ta oblast, ve které začínal nebo u které byl pověřen nejsložitějšími úkoly. V mém případě to byla oblast přípravy personálu a výcviku. Za vrchol kariéry v tomto ohledu osobně považuji tříleté působení na NATO Joint Force Training Centre v polské Bydhošti. Pokud jde o logistiku, působím v ní již pátým rokem. V letech 2006 až 2007 jsem zastával funkci zástupce náčelníka štábu na silách podpory ve Staré Boleslavi a od roku 2013 jsem pak působil tamtéž na Agentuře logistiky, odkud jsem přešel do současné funkce. Logistika, tedy podpora, je nesmírně zajímavou a bohatou oblastí. Teprve v tomto prostředí člověk pochopí, jak fungují ozbrojené síly, a pohled na armádu získá na své celistvosti.

Na logistiku se přece jen mnozí dívají skrz prsty, jako na něco druhořadového. Říkájí, že v ní vlastně

neslouží ani vojáci v pravém slova smyslu. Nevadí vám tento přístup?

Chci věřit tomu, že tento pohled je spíše minulostí. Podle mých zkušeností je někdy podpora mylně ztotožňována s akvizičním procesem, což neodpovídá realitě. Ve struktuře podpory jsou útvary a zařízení plnicí složité odborné úkoly, v čele se zkušenými veliteli, kteří nesou velkou odpovědnost. Podpora vyčleňuje jednotky logistiky, vojenského zdravotnictví a spojovacího vojska do pohotovostních sil i do zahraničních operací. Vojenské schopnosti ve struktuře podpory spíše posilují, než aby tomu bylo naopak. Logistika je jednou z nejlépe doplněných součástí armády a přitahuje kvalitní personál s odpovídající vojenskou praxí. O úspěších působení polních nemocnic v zahraničních misích snad také nikdo nepochybuje. Deployable Communication Module v Lipniku je jedinou stálou jednotkou AČR ve velitelské struktuře NATO. V podobném výčtu lze pokračovat. Proto se domnívám, že zmíněný názor je postupně vytlačován na okraj, a naopak platí, že podpora v současnosti nabývá na významu.

Máte za sebou sto dnů hájení v nové funkci. Jaké jsou vaše pocity? Na co všechno se hodláte v nejbližší době zaměřit?

Sekce podpory má pod sebou tři složky, kterými jsou Agentura logistiky, Agentura komunikačních a informačních systémů a Agentura vojenského zdravotnictví. Celkem se jedná asi o čtyři a půl tisíce osob a desítky útvarů a zařízení. Hovoříme sice o sekci, ve skutečnosti jde o velení organizačním celkům, které jsou svou strukturou a působnostmi poměrně složité a průřezově postihují celý resort MO ČR. Specifika podpory spočívají v tom, že chod ozbrojených sil a resortu obrany jako celku musí být zajištěn komplexně a kontinuálně. První naší prioritou bude realizace opatření vyplývajících z Koncepce výstavby AČR. Z mého pohledu mnohem důležitější než text je v tomto případě kvalita procesu, jenž by měl následovat. V naší oblasti budou vypracovány navazující koncepce nižšího řádu, které budou svým obsahem zaměřeny na přimknutí budoucích schopností k podpoře operační činnosti vojsk. Další prioritní oblastí bude podpora vyčleňovaných jednotek, jednotek v zahraničních operacích a jednotek participujících na cvičeních v zahraničí. Jde o oblast, která již léta stojí v popředí úkolů podpory, a nic se na tom v nejbližších letech nezmění. Nemalé množství úsilí jsme již v roce 2015 vynaložili do přípravy V4 EU BG, ve které má Česká republika roli vedoucí země v oblasti logistické podpory a zdravotnického zabezpečení. Ještě nikdy nebyla pravděpodobnost použití EU BG tak vysoká, jako je tomu v současnosti. Dalším prioritním směrem bude výstavba schopností operační logistiky zahrnující jako hlavní úkol výstavbu 143. praporu logistiky. V roce 2016 rovněž po letech škrtů dochází k navýšení počtů

personálu a úpravě struktur takovým způsobem, aby byly posíleny kapacity sloužící zejména k podpoře činnosti vojsk. Za velmi důležité také považuji, že se opět podařilo zajistit dodávky materiálu do armády, a bylo by dobré tento trend udržet.

Zmínil jste úkoly z Battle Group zemí V4. Jaká je vlastně úroveň spolupráce v oblasti logistiky armád zemí V4?

Označil bych ji za zcela výjimečnou a před příchodem k logistice bych takovou úroveň ani nepředpokládal. Pravděpodobně není jiná skupina v armádách zemí V4, která by měla takovou součinnost. Pojí nás nejenom dlouholetá osobní přátelství, ale napomáhá tomu i společné zastoupení ve výborech NATO a dalších institucích. Ředitelé logistiky vytvářejí V4 Logistics Principals Group, která se schází pravidelně dvakrát ročně. Současně zasedají několikrát do roka v NATO Logistics Committee, NATO Territorial Commanders Committee, které souvisí s odpovědností logistiky/podpory za oblast Host Nation Support, a MLCC Board of Directors, který je řídicím orgánem pro činnost Mnohonárodního centra pro koordinaci logistiky v Praze, kterého jsou všechny země V4 členem. V uplynulých dvou letech bylo hlavní úsilí spolupráce soustředěno do přípravy a výstavby V4 EU BG 2016. Může to sice znít trochu překvapivě, ale dnes se již plně soustřeďujeme na rok 2019, kdy země V4 budou opět společně vytvářet bojové uskupení Evropské unie. Rámcový postup společné přípravy již byl odsouhlasen. V roce 2016 bude ustanovena společná skupina, tvořená zástupci jednotlivých zemí, jejímž úkolem bude soustředit zkušenosti z V4 EU BG 2016 a implementovat je do přípravy budoucí V4 EU BG. V tomto ohledu půjde především o optimalizaci rolí a příspěvků jednotlivých zemí ve struktuře logistických prvků V4 EU BG 2019. V neposlední řadě bude skupina také koordinovat

společný výcvik a přípravu vyčleněných prvků logistiky na certifikaci.

Jedním z úkolů nejen na letošní rok je doplnění zásob a dalšího vojenského materiálu. Jste na to patřičně připraveni?

Jak jsem již zmínil, dodávky materiálu do armády byly obnoveny a rok 2016 by měl potvrdit trend. Když zmíním položky, které vojáky nejvíce zajímají, tak v loňském roce bylo například dodáno 110 tisíc součástek polní výstroje vz. 95. Dodávky nových zbraní, které byly původně plánovány až do roku 2020, byly uskutečněny již do konce roku 2015. Byly dodány komunikační moduly KIM 5 a další. Takových příkladů lze uvést řadu, ale současně je také nutné vnímat realitu plánovacího a akvizičního procesu, který je dán zákony České republiky. Zde platí vzorec n-2, což znamená, že musíme pracovat s více než dvouletým předstihem. Na materiál, který bude do armády dodáván v letošním roce, byly zpracovány specifikace již na jaře 2014. Přípravami na vyšší intenzitu úkolů v oblasti podpory určitě jsme. Na druhé straně je ale logistika čistě materiální oblastí a bez finančního krytí se v ní nic neodehraje. A o prioritách rozhodují manažeři cílů na jednotlivých úrovních.

Před rokem 1989 měla armáda poměrně velké zásoby. Ty byly za posledních dvacet pět let vyčerpány. Nyní, jak sám říkáte, se začínají postupně obnovovat. Máme v současné době dostatečné množství vhodných prostor pro jejich uložení?

V minulosti zde působilo několik protichůdných směrů, na jejichž pozadí byl nedostatek finančních zdrojů. Rezervy jsou vždy nákladnou záležitostí. Jejich objemy je proto nutné balancovat ve vztahu k existujícím potřebám a definovat i oblasti rizik. Nejde pouze o rezervy v podobě majetku, ale i o proces, který je má v případě potřeby zajistit. V minulosti byl obecný tlak

rezervy snižovat, a tím snižovat i náklady na chod armády. Mnohdy bez ohledu na její reálné potřeby. Pokud se ale dnes v souvislosti s vývojem v bezpečnostním prostředí zvyšují nároky na pohotovost sil a reakční doby se zkracují, bez revitalizace rezerv se to neobejde. Doplnění munice, náhradních dílů, materiálu osobního použití a dalších položek do skladů je jenom jedním z řady přijímaných opatření. Dalším je například probíhající proces optimalizace rezerv s termínem dokončení v roce 2017, jehož účelem je uvolnit kapacity pro nově pořizovaný materiál. S tím souvisí i zpětné převzetí skladovacích areálů v Květné a Ústí nad Orlicí do užívání v roce 2016. Do stejného souboru opatření spadá i posílení opravárenských kapacit Centra zabezpečení oprav v Lázních Bohdaneč a Jaroměři. Posíleny budou rovněž součásti Agentury KIS i Agentury vojenského zdravotnictví. Na tyto oblasti dotazy vojáků obvykle nesměřují, ale i zde dochází k opatřením, která zvýší schopnosti a kapacity podpory.

V době profesionalizace AČR se hovořilo o potřebě vybudování velkého, moderního velkoskladu. Pak ale tato myšlenka utichla. Není na čase se k ní vrátit?

Další zvyšování efektivity a výkonnosti stacionárních součástí logistické podpory je možné pouze cestou investic. Organizační přístupy již vyčerpaly svůj potenciál a další překreslování struktur a organizační změny nás již nikam neposunou. V budoucnu se proto nevyhneme diskusi o výstavbě moderních skladovacích a manipulačních kapacit založených na nových technologiích a automatizaci, které nám umožní stejný nebo vyšší výkon za současného snížení počtů personálu, který bude možné naopak uvolnit ve prospěch výstavby vojenských schopností. Možná jsem se vyjádřil složitě, ale je snad srozumitelné, co je tím myšleno. Zařízení podobného typu bylo například vybudováno v Polsku a nahradilo svým výkonem několik útvarů. Plánujeme návštěvu uvedeného zařízení v letošním roce v rámci zasedání V4 Logistics Principals Group. Máte pravdu v tom, že nejde o myšlenku novou. O výstavbě multiskladu nebo například kontejnerového terminálu jsme uvažovali již v rámci Koncepce výstavby profesionální AČR a mobilizace OS ČR, přijaté v roce 2002. Tyto záměry ale nebyly realizovány z důvodu nedostatku finančních zdrojů. V současné době sice není na stole žádný konkrétní plán, ale představa o tom, kterým směrem se v oblasti ubírat, existuje. Nebavíme se ale o časových horizontech v řádu let, spíše dekad. Řada zařízení v rámci podpory je velmi moderních a v prvé řadě se soustředujeme na dokončení stávajících projektů a již schválených plánů. Bývalo pravidlem, že koncepce výstavby armády byly vždy vypracovány ve vazbě na infrastrukturu a perspektivní dislokaci. Tak tomu bylo zejména v 90. letech a naposledy v rámci přípravy projektu profesionalizace

v letech 2001–2002. Ke komplexnímu pohledu a vypracování strategických záměrů rozvoje infrastruktury ve vazbě na potřeby armády budeme muset dříve nebo později přistoupit. Nejenom z pohledu nezbytné modernizace, ale i racionalizace rozsahu, efektivnosti využití a úspor provozních nákladů, které jsou s tím spojeny.

Výrazně se zkrátila doba varování před případnými konflikty, do kterých by se musela zapojit naše armáda. Je za této situace vůbec ve vašich silách, v případě ohrožení státu, zajistit potřebný materiál pro rychle narůstající válečnou armádu?

Jednotky vyčleňované do NATO jsou zabezpečeny potřebným materiálem a rezervami, které jsou drženy v centrálních skladech. Máme rovněž uskladněn materiál a techniku pro krizové stavy, včetně jednotek aktivní zálohy. V rámci projektu Kalich jsou rozšiřovány rezervy materiálu pro jednotky do zahraničních misí a operací. Pokud se týká rezerv pro mobilizační rozvinování armády, ty se skládají z několika kategorií a již v mírové době jsou činěna opatření pro jejich doplňování.

Armáda nabírá nové profesionální vojáky, aktivní záloha by se měla rozšířit na pět tisíc příslušníků. Jak složité je všechny tyto vojáky vybavit potřebným materiálem? Komplikuje vám to situaci?

Tohle není až tak problém logistiky, ale spíše plánování, rozhodnutí o prioritách výstavby a akvizičního procesu. Pokud jsou finanční prostředky vyčleněny a daří se realizovat akviziční proces, není důvod, aby jednotky aktivní zálohy nebyly vybaveny.

Výdejny součástek naturálního odívání se před časem chlubily samoobslužným systémem, v loňském roce byl ale zrušen. Ani o spokojenosti vojáků s nabídkou, která v nich je, se nedá hovořit. Neuvažujete o změně systému doplňování výstroje vojáků?

Samoobslužný systém byl zaveden pouze v těch výdejnách součástek naturálního odívání, kde to podmínky umožňovaly, jako například ve Vyškově nebo v Karlíně. V řadě případů šlo ale o kombinaci pultového a samoobslužného prodeje, nebo dokonce pouze o pultový prodej, jako tomu je v Táboře. K přechodu na pultový prodej vedlo několik faktorů. Především došlo ke zrušení VSNO v Olomouci a Hradci Králové, za současného snížení počtů obslužených personálu ve zbývajících výdejnách. S nověním rekrutace a dodávek materiálu osobního použití bylo současně nutné obsloužit více vojáků než v minulosti a zmanipulovat větší objemy materiálu s menším počtem lidí. Například v roce 2013 bylo ve VSNO obsluženo 43 290 zákazníků, v roce 2014 se sníženými počty a kapacitami to bylo již 48 044 zákazníků. V roce 2015 došlo k prakticky stoprocentnímu nárůstu vystrojování nově přijatých vojáků z povolání a hromadnému vystrojení vojáků 4. brn, 7. mb a dalších útvarů. Nechci unavovat dalšími čísly, ale tento trend dále pokračuje a vynucuje si například již dnes přesuny

A fakta

Jaromír Zůna se narodil 26. listopadu 1960 v Přílepech. Absolvoval Vojenské gymnázium v Opavě a Vysokou vojenskou školu pozemního vojska ve Vyškově. Na této škole také zahájil svou profesní kariéru jako velitel čtyř školních jednotek, náčelník ročníku a zástupce náčelníka odboru školních jednotek.

Po roce 1989 prošel celou řadou speciálních kurzů, převážně v zahraničí. Byl nasazen v misi IFOR/SFOR v Bosně a Hercegovině. Z jeho působení ve strukturách NATO připomeňme to poslední. V letech 2010 až 2013 byl náčelníkem štábu a zástupcem velitele NATO Joint Force Training Centre v polské Bydgošti. V srpnu 2013 se stal ředitelem Agentury logistiky a v říjnu 2015 ředitelem sekce podpory MO.

personálu mezi VSNO k zabezpečení hromadných vystrojení. To vyžadovalo provedení změn v organizaci práce ve VSNO. Nadto se v roce 2015 přešlo na systém elektronických kont, ze kterého plynou další souvislosti. Stručně řečeno, zabezpečení provozu VSNO a distribuce a výdej materiálu osobního použití tak, aby vyhovovaly požadavku účelného a hospodárného hospodaření s majetkem, nelze v těchto podmínkách zjednodušovat do podoby hesel. Možná to bude znít paradoxně, ale pultový systém je rychlejší než samoobslužný, vyžaduje k zajištění provozu méně personálu, je hospodárnější a umožňuje důslednější kontrolu nad majetkem. K této změně jsme přistoupili po důkladné analýze, ověřené zkušebními provozem. Pokud jde o sortiment a množství materiálu, platí stále jedno a totéž. Řešením je alokace dostatečného množství finančních prostředků a úspěšná realizace akvizičního procesu.

Vývoj outdoorového oblečení a vybavení jde neuvěřitelným tempem kupředu. Je vůbec v silách armády, aby si z hlediska výstroje vojáků uhlídala nejnovější trendy?

To, co se může na první pohled jevit jako atraktivní a zajímavý materiál, nemusí vždy vyhovovat vojenským požadavkům. Lidé, kteří se tímto v logistice zabývají, mají vzdělání v oboru a dlouholetou praxi. Průběžně sledují vývoj nových materiálů a produktů, které se na trhu objevují. Rozhodující jsou ale požadavky uživatelů, které se promítají i do specifikací na pořizování materiálu. Alianční armády v této oblasti úzce spolupracují a naše projekty i zkušenosti se prosazují i v zahraničí. I to o něčem svědčí.

Text: Vladimír Marek, foto autor a archiv Jaromíra Zůny

Oddělení vzdělávacích zařízení sekce státního tajemníka MO provedlo inspekci v Moravské Třebové

Dobré výsledky ve vzdělávání

Ministerstvo obrany je v souladu s ustanovením § 8 odst. 3 školského zákona zřizovatelem střední školy, vyšší odborné školy a školského zařízení. Tyto školy a školské zařízení jsou pro účely aplikace školského zákona považovány za vojenskou vzdělávací soustavu. Výkon inspekční činnosti, který spočívá v zajištění pravidelného hodnocení vzdělávací soustavy a který je školským zákonem svěřen do působnosti České školní inspekce, vůči těmto subjektům vykonává Ministerstvo obrany.

V souladu s Organizačním řádem Ministerstva obrany je tato působnost s účinností od 1. ledna 2015 svěřena oddělení vzdělávacích zařízení odboru vzdělávací politiky sekce státního tajemníka Ministerstva obrany. Pro zajištění srovnatelnosti výstupů z inspekční činnosti Ministerstvo obrany postupuje při jejím výkonu obdobně jako Česká školní inspekce.

Inspekční činnost podle školského zákona byla provedena ve dnech 14.–16. prosince 2015 ve Vojenské střední škole a Vyšší odborné škole Ministerstva obrany v Moravské Třebové. Předmětem činnosti inspekčního týmu, vedeného Věrou Záhořík Hanychovou, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Hodnocení vzdělávacích programů

Škola vykonává činnost střední školy s obory vzdělání: 78-42-M/01 Technické

fyziky, chemie, elektro, učebnou jazykové přípravy a velkou posluchárnou s interaktivní tabulí. K dispozici jsou i dvě tělocvičny, z nichž jedna byla v roce 2012 rekonstruována. Škola má svou vlastní knihovnu, kino-sál, muzeum, střelnici a školní jídelnu. Nově vybudovaný areál školy (rekonstruované hřiště s běžeckou dráhou, dvě hřiště na plážový volejbal, dva tenisové kurty, výcviková požární věž, park a hospodářské budovy) je chloubou školy a je průběžně udržován.

Na základě Výzvy č. 65 MŠMT škola uspěla v operačním programu „Vzdělávání pro konkurenceschopnost“, jehož cílem je zvýšení kvality vzdělávání. V rámci projektu „Brána do Evropy“ absolvovali pedagogové jazykové kurzy na jazykových školách v Londýně a ve Vídni. Žáci se zúčastnili týdenního poznávacího pobytu v Londýně, spojeného s výukou s rodilými mluvčími. Lze konstatovat, že účast školy v projektech Evropské unie ekonomicky ovlivňuje modernizaci školy a jednoznačně přispívá ke zkvalitňování výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola sleduje úspěšnost žáků při přechodu ze základní školy do prvního ročníku střední školy. V této souvislosti se cíleně zabývá také adaptací žáků, kteří nastupují do prvního ročníku. Pro tyto žáky je organizován čtrnáctidenní adaptační proces, jehož součástí je dvoudenní stmelovací kurz, který absolvuje každá třída samostatně s cílem utužit nový kolektiv a vytvořit pocit sounáležitosti u každého jednotlivce. Nově se těchto aktivit účastní i třídní učitelé.

Z rozboru prospěchu žáků střední školy vyplývají celkově dobré výsledky ve vzdělávání. Počínaje kalendářním rokem 2015 byl zaveden nový systém oceňování studijních výsledků žáků formou motivačního příspěvku, na který dlouhodobě dosahuje 63 žáků, což představuje necelých 20% z celkového počtu. Žáci jsou nově také finančně motivováni v případě, že vykonají zkoušku z cizího jazyka podle normy STANAG 6001. Při maturitní zkoušce v roce 2015 prospělo všech 62 žáků denního studia. U dálkového studia z celkového počtu 16 žáků neuspěli u maturitní zkoušky tři žáci.

Inspekční činnost byla ukončena 16. prosince 2015 předáním Inspekční zprávy (včetně doporučení na zlepšení současného stavu) veliteli Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy MO.

Text: Mojmir Vodička, foto: Jana Deckerová

S přijetím zákona o státní službě budou letos jinými kritérii hodnoceni i státní zaměstnanci Ministerstva obrany

Strašák nebo motivace?

Na pravidelné hodnocení zaměstnanců jedenkrát ročně si všichni zaměstnanci resortu obrany už zvykli. Poprvé však v souvislosti s platností přijatého zákona o státní službě budou podle nových předpisů hodnoceni zaměstnanci, kteří přešli takzvaně do státních služeb – státní zaměstnanci. Ministerstvo vnitra připravilo v této souvislosti služební předpis, který je závazný pro všechny instituce, které pod zákon o státní službě spadají, včetně Ministerstva obrany a jemu podřízených služebních úřadů. K jakým změnám dojde, jakou podobu a případně jaká kritéria budou tato hodnocení mít, na to jsme se zeptali zástupce státního tajemníka MO Zdeňka Ďurička.

Dojde k nějakým změnám oproti obvyklému ročnímu hodnocení, které známe z předchozích let? Jakou podobu a případně jaká kritéria budou mít tato hodnocení?

Stručná odpověď na první otázku by byla ano, dojde k zásadním změnám v ročním hodnocení těch, kteří byli přijati do státní služby. Taková odpověď by však nebyla přesná, neboť nejde o změnu v hodnocení zaměstnanců, ale o hodnocení zcela nové kategorie osob, které konají státní službu ve služebních úřadech podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě. Ale abych to čtenářům více přiblížil, po nabytí účinnosti zákona o státní službě „pracují“ v resortu Ministerstva obrany čtyři kategorie osob.

První, nejpočetnější kategorii tvoří vojáci z povolání, kteří konají službu ve služebním poměru podle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, zejména v ozbrojených silách České republiky, ve Vojenské policii a Vojenském zpravodajství. Druhou kategorií, co do četnosti, tvoří zaměstnanci ozbrojených sil, kteří konají práci podle zákoníku práce, tedy v pracovněprávním vztahu. Zákon o ozbrojených silách České republiky, tedy zákon č. 219/1999 Sb., tyto zaměstnance označuje jako občanské zaměstnance, kteří tvoří civilní personál ozbrojených sil. Třetí – a doposud známou – kategorii tvoří zaměstnanci

v pracovním poměru podle zákoníku práce, kteří jsou pracovně zařazeni mimo ozbrojené síly, tedy především na Ministerstvu obrany nebo ve vojenských školách. Zde si dovoluji jednu malou poznámku. V resortu Ministerstva obrany jsou tito zaměstnanci nesprávně označováni jako občanskí zaměstnanci, a to dokonce i ve vnitřních předpisech. A konečně čtvrtou – a novou – kategorií představují státní zaměstnanci, kteří konají službu ve služebním poměru podle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve služebních úřadech, tj. v Ministerstvu obrany, Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, újezdních úřadech a krajských vojenských velitelstvích.

U druhé a třetí kategorie osob, tj. u občanských zaměstnanců ozbrojených sil a zaměstnanců resortu Ministerstva obrany, se pro roční hodnocení nic nemění, tedy i nadále se hodnocení provádí podle přílohy č. 1 Pracovního řádu. Principiálně stejně zůstává služební hodnocení vojáků z povolání, ale poslední novela zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, pevně svazuje výsledky služebního hodnocení s jejich odměňováním.

Nyní ale k poslední kategorii, na kterou jste se vlastně ptala. Jedná se tedy o státní zaměstnance, kteří budou poprvé hodnoceni podle souboru pravidel uvedených

v zákoně o státní službě, nařízení vlády č. 134/2015 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě výsledku služebního hodnocení na osobní příplatek státního zaměstnance, a ve služebním předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 11/2015, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců. Na rozdíl od stávajícího způsobu je nový systém služebního hodnocení státních zaměstnanců daleko více formalizován, stanoví přesné podíly hodnocených oblastí, o kterých se zmíním následně, na výsledku služebního hodnocení a 0 až 7 body stanoví klasifikaci kvality jejich plnění.

Státní zaměstnanci budou hodnoceni ve čtyřech oblastech, kterými jsou: zaprvé znalosti a dovednosti, zadruhé výkon státní služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli, zatřetí dodržování služební kázně a začtvrté výsledky vzdělávání, přičemž pro první a druhou oblast je stanovena řada kritérií hodnocení. Namátkou bych jmenoval například znalost předpisů, úroveň ústního a písemného projevu, plánování výkonu státní služby, schopnost analyzovat problémy atd.

Pro jednotlivé hodnocené oblasti pak, podle významu pro řádný výkon služby, stanoví nařízení vlády velikost podílů

na výsledku hodnocení. Ty činí pro oblast znalostí a dovedností 15 % pro 5. až 10. platovou třídu a 25 % pro 11. až 16. platovou třídu. Pro oblast správnosti, rychlosti a samostatnosti výkonu služby stanoví nařízení vlády podíl ve výši 70 % pro 5. až 10. platovou třídu a 60 % pro 11. až 16. platovou třídu. Pro hodnocení dodržování služební kázně je stanoven podíl 10 % a pro hodnocení výsledků vzdělávání 5 %, již bez ohledu na platovou třídu.

Projdou v této souvislosti „hodnotitelé“ nějakým školením? A jak by vůbec mělo hodnocení vypadat?

Určitě. Odbor řízení státní služby sekce státního tajemníka MO pod vedením magistra Tetura připravuje pro hodnotitele odborné semináře, které by měly proběhnout v měsíci únoru 2016.

Hodnocení bude samozřejmě zpracováno písemnou formou za použití vzorového formuláře, který je uveden v příloze č. 1 ke služebnímu předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 11/2015, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců. Tento služební předpis také stanoví zásady a východiska pro služební hodnocení, z jakých podkladů má hodnotitel vycházet a samozřejmě vlastní pravidla pro zpracování služebního hodnocení.

V této souvislosti bych považoval za nutné upozornit, že zaměstnanec nemusí být hodnocen podle všech kritérií stanovených zmiňovaným nařízením vlády, ale služební orgány stanoví předem ta hodnotící kritéria, která nejlépe vystihují potřeby služebního místa. Pro první služební hodnocení předpokládáme jen společná hodnotící kritéria pro představené a společná hodnotící kritéria pro ostatní státní zaměstnance. Pro následující léta budou kritéria stanovena diferencovaně.

Vlastní zpracování služebního hodnocení probíhá tak, že po přidělení počtů bodů jednotlivým hodnoceným oblastem vypočítá hodnotitel výsledek hodnocení podle

vzorce, který zohledňuje výši podílů pro jednotlivé hodnocené oblasti v procentech, jak jsem již uvedl.

Výsledek výpočtů, vyjádřen taktéž v bodech v rozsahu 6,1 až 0, určuje, zda v hodnoceném období dosahoval státní zaměstnanec vynikajících, dobrých, dostatečných nebo nevyhovujících výsledků.

Se zpracováním služebního hodnocením je hodnotitel povinen státního zaměstnance osobně seznámit formou rozhovoru. Rozhovor by měl být nejen hodnotící, ale měl by také mít motivační charakter, tj. zhodnocení nejen slabých, ale také silných stránek hodnoceného, a také obsahovat sdělení, co je ve službě státního zaměstnance potřeba zlepšit.

Pokud dovolíte, zde bych ještě upozornil čtenáře na to, že všechny předpisy a tzv. kalkulačku pro výpočet výsledku služebního hodnocení naleznou na portálu Státní služba intranetu MO (ŠIS MO). A dále na skutečnost, že služebnímu hodnocení nebudou podrobeni státní zaměstnanci, kteří v roce 2015 nevykonávali službu delší než dva měsíce, tj. ti, kteří byli přijati do služebního poměru od 1. 11. 2015 a později.

Kdo bude tím, kdo bude státního zaměstnance hodnotit?

Hodnocení zásadně provádí představený, který je bezprostředně nadřízen hodnocenému státnímu zaměstnanci. Na našem ministerstvu to znamená, že vedoucí oddělení hodnotí všechny své podřízené, vedoucího oddělení hodnotí jemu nadřízený ředitel odboru a ředitele odboru hodnotí náměstek pro řízení sekce, a to vždy v součinnosti se státním tajemníkem. Náměstky pro řízení sekcí hodnotí státní tajemník v součinnosti s ministrem obrany a konečně státního tajemníka hodnotí náměstek ministra vnitra pro státní službu, taktéž v součinnosti s ministrem obrany.

Rozhovoru k seznámení s výsledky služebního hodnocení mohou být, kromě služebního orgánu, přítomni také

další představení státního zaměstnance, jinak do služebního hodnocení vstupovat nemohou.

Určitým způsobem jsme si, resp. představení na všech úrovních řízení, vyzkoušeli přípravu na služební hodnocení ve formě zpracování odůvodnění odměn státním zaměstnancům. Jen pro doplnění, státní zaměstnanec při každém udělení odměny musí obdržet formalizované rozhodnutí příslušného služebního orgánu, tj. státního tajemníka, ředitele Úřadu pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti, ředitele krajského vojenského velitelství či přednosty újezdního úřadu, jehož podstatnou náležitostí je i odůvodnění. A právě při zpracovávání těchto odůvodnění k odměnám za měsíc listopad se ukázaly u některých představených nedostatky pramenící buď z toho, že k odůvodnění přistoupili jen formálně, neboť nedocenili či si neuvědomili význam odůvodnění jako nezbytné části rozhodnutí, nebo nebyli s to pregnančně odůvodnit, proč odměnu navrhuji udělit. Na tuto stránku věci proto musí myslet již při zpracování hodnocení v tom smyslu, že taktéž případné úpravy platů na základě služebních hodnocení musí být řádně odůvodněny. Proto také zmiňované nařízení vlády a služební předpis ukládají hodnotitelům povinnost hodnotit nejen bodově, ale přidělený počet bodů doplnit slovním hodnocením, tedy vlastně hodnocení odůvodnit.

Co dělat v případě nesouhlasu s hodnocením a kdo bude tato odvolání řešit? Jak se má postupovat v případě nesouhlasu s hodnocením?

Proti služebnímu hodnocení není možné se odvolat, neboť podle § 159 odst. 2 zákona o státní službě se ustanovení o řízení podle tohoto zákona ani ustanovení správního řádu na služební hodnocení nepoužijí.

To však vůbec neznamená, že v případě nesouhlasu se služebním hodnocením nemá státní zaměstnanec žádné nástroje pro přezkoumání správnosti jeho hodnocení. V první řadě má právo podat stížnost podle § 157 zákona o státní službě. Stížnost se podává služebnímu orgánu, tedy na ministerstvu státnímu tajemníkovi, který ji buď sám vyřídí, nebo předá k vyřízení představenému. V tomto případě samozřejmě ne tomu, který služební hodnocení zpracovával, ale jemu nadřízenému představenému.

Jakou váhu budou mít tato hodnocení pro státního zaměstnance a projeví se nějakým způsobem u těchto osob?

Každé hodnocení by mělo mít nějakou váhu, ať již se jedná o hodnocení státního zaměstnance, zaměstnance v pracovním poměru, či vojáka z povolání. Někdy se zapomíná, že hodnocení nemá mít dopady pouze na oblast odměňování, ale také na odborný či kariérní růst, a konečně také na zlepšování kultury organizace.

Přínosem zákona o státní službě a prováděcích předpisů v oblasti služebního

hodnocení je jednak jeho daleko podrobnější úprava než v zákoníku práce, jednak vazba jeho výsledků na odměňování. I když tato vazba není tak rigorózní, jako je tomu v současné době u právní úpravy platné pro vojáky z povolání, kdy vynikajícím vojákům garantuje každoroční, byť mírné, navýšení jejich platů.

Výsledek služebního hodnocení ve státní službě totiž pouze stanoví horní hranici osobního příplatku státního zaměstnance, ale nijak negarantuje, že této hranice dosáhne, neboť zde je služební orgán limitován objemem platových prostředků stanoveným vládou schválenou systemizací. Ale konkrétně. Pokud státní zaměstnanec v hodnoceném období dosahoval vynikajících výsledků, může jeho osobní příplatek dosáhnout maximálně 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zařazeno služební místo, na kterém státní zaměstnanec vykonává státní službu (u státního zaměstnance, který je vynikajícím, všeobecně uznávaným odborníkem a vykonává státní službu na služebním místě zařazeném do 10. až 16. platové třídy, maximálně 100 %), pokud dosahoval dobrých výsledků, pak 30 %, při dostačujících výsledcích 10 %, a konečně, pokud státní zaměstnanec byl hodnocen jako nevyhovující, osobní příplatek mu nenáleží.

To znamená, že u těch státních zaměstnanců, kteří mají dnes osobní příplatek vyšší než zmiňovaných 10, 30 či 50 procent, dojde k jeho snížení na tyto hranice, i když budou dobře hodnoceni?

Bohužel musím odpovědět rozpolceně – ano i ne. Ustanovení § 8 nařízení vlády č. 134/2015 Sb. obsahuje přechodné ustanovení vztahující se na státní zaměstnance, kteří se takzvaně překloupili do státní služby. Podle tohoto přechodného ustanovení lze na základě výsledku prvního služebního hodnocení přiznat osobní příplatek v dosavadní výši pouze za podmínek, že státní zaměstnanec dosáhl dobrých výsledků a výše přiznaného osobního příplatku přesahuje 30 %, avšak nepřesahuje 50 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zařazeno služební místo, na kterém státní zaměstnanec vykonává státní službu, nebo dosáhl dostačujících výsledků a výše přiznaného osobního příplatku přesahuje 10 %, avšak nepřesahuje 30 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zařazeno služební místo, na kterém státní zaměstnanec vykonává státní službu.

Raději se to pokusím čtenářům přiblížit na konkrétních příkladech. Státnímu zaměstnanci ve 12. platové třídě, který není vynikajícím, všeobecně uznávaným odborníkem, byl přiznán osobní příplatek ve výši 30 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v této třídě. Tento státní zaměstnanec dosahoval pouze dostačujících výsledků a jeho osobní příplatek by neměl přesáhnout 10 %. Přesto mu bude osobní příplatek zachován ve stávající výši.

Vedle toho, taktéž ve 12. platové třídě, byl v minulosti přiznán osobní příplatek jinému státnímu zaměstnanci, který byl uznáván jako vynikající, všeobecně uznávaný odborník, ve výši 65 %. V minulém roce však, a nespekuluje zde proč, dosahoval tento zaměstnanec „pouze“ dobrých výsledků. Jeho osobní příplatek bude snížen nejméně o 15 %, neboť nesmí být vyšší než 50 %.

A konečně – bez ohledu na výši osobního příplatku o něj přijdou všichni státní zaměstnanci, kteří budou hodnoceni jako nevyhovující.

Na závěr zdůrazňuji, že zmiňovaná přechodná opatření se, jak již bylo řečeno, vztahují pouze na zaměstnance, kteří se do státní služby „překloupili“, a platí pouze do druhého služebního hodnocení.

Říkal jste, osobní příplatek bude odebrán všem státním zaměstnancům s nevyhovujícím hodnocením. To znamená, že – byť za základní plat – budou dále rok chodit spokojení do práce?

Tak už z toho, jakým způsobem jste otázku položila, je zřejmé, že ani vám by se takový stav nelíbil. U státních zaměstnanců, kteří dosáhli nevyhovujícího služebního hodnocení, se provede nové služební hodnocení již po půl roce. Opakované nevyhovující služební hodnocení je důvodem ke skončení služebního poměru. K odvolání ze služebního místa představeného postačuje dokonce jen jedno nevyhovující služební hodnocení.

Také nesmíme zapomínat na kárnou odpovědnost státních zaměstnanců, ale tato problematika by mohla být obsahem jiného článku.

Na druhou stranu, co když na základě neobjektivního hodnocení dojde ke snížení osobního příplatku? Není nedostačující možnost obrany pouze v podání stížnosti proti výsledkům služebního hodnocení?

Tady musíme rozlišovat dvě věci. Samotné služební hodnocení nijak práva státního zaměstnance přímo neovlivňuje. Až sekundárně, a na jeho základě, vydá služební orgán rozhodnutí o přiznání, zvýšení, snížení či odebrání osobního příplatku. A proti takovému rozhodnutí služebního orgánu je

možnost podat odvolání a následně také žalobu ke správnímu soudu.

To ovšem znamená, že závěry hodnocení musí hodnotitel být schopen řádně a zejména prokazatelně obhájit...

Zcela nepochybně. A na tomto místě si dovoluji upozornit hodnotitele, že to neplatí jen pro negativní hodnocení, ale také pro pozitivní, neboť celá problematika služebně-právních vztahů podléhá kontrole náměstka ministra vnitra pro státní službu. Takže i přiznání osobního příplatku uznávanému odborníkovi ve výši např. 80 % musí být vždy řádně odůvodněno a podloženo konkrétními důkazními prostředky.

Dojde k nějakým změnám i v hodnocení ostatních zaměstnanců v resortu, kteří nejsou pod tzv. služebním zákonem?

V případě hodnocení zaměstnanců v režimu zákoníku práce za uplynulý rok k žádným změnám nedojde, což ovšem neznamená, že se takovou otázku nezabýváme. Prvním impulsem pro otevření této otázky byly závěry, resp. doporučení auditu provedeného v roce 2014 společností KPMG. Na jejich základě byl ministrem obrany v lednu 2015 zahájen Program optimalizace fungování interních agend MO, jehož součástí jsou konkrétní akční plány, resp. projekty zlepšení. Mezi nimi jsou také projekty 9 (Změna způsobu hodnocení zaměstnanců MO) a 10 (Provázání nenárokového odměňování zaměstnanců a hodnocení zaměstnanců). Po úvaze byly tyto dva projekty spojeny, nicméně z důvodů nové právní úpravy, která vcelkem podrobně stanoví pravidla pro hodnocení a provázání výsledků hodnocení s odměňováním jak u vojáků z povolání, tak u státních zaměstnanců, byly práce na uvedených projektech zastaveny, a to i na základě výsledků panelové diskuse, kterou uspořádal státní tajemník v MO v listopadu minulého roku v Komorním Hrádku. Této diskuse se zúčastnila řada odborníků, zejména z oblasti řízení lidských zdrojů, služebního a pracovního práva a vyššího managementu. Většina z nich se shodla na tom, že není možné navrhnout jakékoli změny bez elementárních zkušeností s novými způsoby a dopady hodnocení vojáků z povolání a státních zaměstnanců.

Faktem ovšem je, že v současné době používáme v resortu Ministerstva obrany tři druhy hodnocení, tj. vojáků z povolání, státních zaměstnanců a zaměstnanců v režimu zákoníku práce. Pro budoucnost se proto zabýváme otázkou, zda by nebylo možné a vhodně využít způsoby hodnocení vojáků z povolání nebo státních zaměstnanců také pro hodnocení zaměstnanců v režimu zákoníku práce, byť v modifikované podobě. V této chvíli však nejsem ještě schopen přesně říci, zda nějaké změny, samozřejmě po projednání s odborovými organizacemi, nevrhneme, či nikoli.

Text: Jana Deckerová, foto: autorka a Jan Kouba

Čeští vojáci i nadále pomáhají zvládat nápor uprchlíků ve Slovinsku

Pomáhají naši zdravotníci

Výstavba hraničního oplocení v Maďarsku, nasazení polní nemocnice ve Slovinsku a úvahy o dalším nasazení a podpoře nejen koaličních partnerů při zvládání krize, kterou novodobá Evropa nepamatuje. Tak vypadalo působení naší armády v zahraničí a pomoc pokračuje i nadále.

Česká vojenská jednotka působila v Maďarsku od poloviny října loňského roku. Hlavním úkolem byla pomoc při stavbě hraničního oplocení pro zvládání a korigování náporu uprchlíků, pro které byla cesta přes Maďarsko častým způsobem, jak se dostat do Evropy, zejména pak do cílových zemí, mezi které patří zejména Německo či Velká Británie. Pro vojáky stavějící oplocení prozatím služba skončila, ploty stojí. Nicméně zdravotníkům, kteří působí ve Slovinsku, služba nekončí, ba naopak. Neustále přijíždějí autobusy plné migrantů, pěší migranti, ale i zadržené dodávky či kamiony skrývající ve svých útrobách uprchlíky vyžadují lékařskou přítomnost. Chladné, až mrazivé počasí a mnohdy zcela nedostatečné obléčení znamená omrzliny, respirační potíže, léčbu horeček, viróz, ale i kožních onemocnění a válečných poranění.

K dispozici vše potřebné

Zdravotníci působí v uprchlickém centru Šentilj nedaleko Mariboru. Když do Slovinska přijeli, ošetřili denně i kolem 60 uprchlíků, posléze se jejich počet snížil. „Většinou to jsou osoby s onemocněním horních cest dýchacích, průjemové onemocnění, horečnaté stavy, drobné rány,“ řekl velitel české zdravotnické jednotky Aleš Rybka. Na zdravotníky se obrací pouze nemocní lidé nebo ti, kteří mají o ošetření zájem. „Chovají se naprosto slušně, chovají se většinou zdvořile, samozřejmě tam hraje roli jazyková bariéra. Neměli jsme žádný konflikt ve smyslu nějakých neváživostí, nějakých násilností a podobně,“ poznamenal Rybka. Někteří z uprchlíků si podle něj prosazují, aby byli první na řadě. „My ale bereme jako první děti, ženy a až pak mladé chlapy s bolestí v krku, to může samozřejmě počkat oproti třeba dítěti, které má průjem a je vidět, že je dehydrované,“ dodal. Na místě jsou k dispozici léky, obvazy a další zdravotnický materiál. Často se stává, že autobusy s uprchlíky zastaví a uprchlíci chtějí pouze Ibalgin, Paralen či jiné léky na snížení teplot a zmírnění virózy. Nechtějí se při své cestě zdržovat.

Rozdílné mentality

Mladí muži tvoří téměř dvě třetiny uprchlíků. Většinou pocházejí z Afghánistánu.

Rodiny s dětmi a starší lidé pak přichází hlavně ze Sýrie. „Řada z nich je vzdělaných. Rodiny s dětmi, ty podle mého osobního názoru utíkají před válkou, ale řada lidí zneužívá situace,“ dodal Rybka. Při kontrolách se vojáci ne zřídka setkávají i s řadou brutálních fotografií či videí v mobilech uprchlíků. Natočená dekapitace (stětí hlavy), fotografie usekaných hlav či hromadných poprav, to je každodenní realita. Nejčastějším vysvětlením je strach z Daeš (tzv. Islámský stát) a to má právě přítomnost podobných zvráceností v mobilech ulehčit. Předstírání sympatií k této zrádné ideologii při kontrolách může napomoci utéci z míst, kde Daeš působí. V případě mladých lidí, kdy řada z nich jsou vojáci či branci, je situace komplikovaná. Někteří utíkají před válkou, zejména s ohledem na působení v silách Bašara Asada nebo v afghánské armádě, která je ve značně nestabilním stavu. Mladí se bojí svého nasazení v boji a samozřejmě i smrti. Kdo ovšem reálně prchá před válkou, je spekulace.

Nejen váleční uprchlíci

Absurditou, jak se dozvídáme i z našich a zahraničních médií, jsou uprchlíci z Kosova či Albánie, tedy ze zemí, kde není žádné bezprostřední ohrožení života, nezuří válka a lidé nejsou každodenně vystaveni realitě smrti. Bohužel častým jevem je myšlenka na pohodlný život v Evropě, vysoká finanční podpora v cílových destinacích (což je dezinformace pašeráků a převaděčů) a také ne zcela stabilní politické prostředí spojené s vysokou nezaměstnaností. Naši vojáci a zdravotníci dnes a denně pomáhají všem bez rozdílu vyznání, sexuální orientace či barvy pleti, ale podmínkou k zastavení či výraznému snížení migrační krize je zejména uklidnění situace v domovských zemích, odkud uprchlíci prchají, a naprostá eliminace teroristických a extremistických uskupení, která se dokonce označují za stát. V opačném případě nebude starý kontinent tím, čím býval, a mír a demokracie budou jen prázdné výrazy s ohledem na strach, který bude panovat při stále se zintenzivňujících teroristických útocích na civilní obyvatele a na naše hodnoty.

Text: Michal Voska, foto: Jan Kouba, Wikipedia

Počátkem července letošního roku by měl vstoupit v platnost nový zákon o službě vojáků v záloze

Přináší řadu benefitů

Zájem odborné veřejnosti se soustředil na vojáky v záloze v okamžiku, kdy škrty v rozpočtu Ministerstva obrany měly za následek další snížení počtů profesionálních vojáků. Zdálo se, že jediným řešením za této situace je alespoň částečné zalepení personálních mezer vojáky v záloze. Výsledkem byla Koncepce aktivní zálohy, schválená usnesením vlády 23. ledna 2013. Na novinky v ní obsažené bylo potřeba reagovat nezbytnými legislativními úpravami. Přednost před případnou novelou stávajících norem nakonec dostal zcela nový zákon o službě vojáků v záloze, který by měl začít platit 1. července letošního roku.

Je to poprvé v historii, co službu vojáků v záloze upravuje samostatná právní norma. I to pomáhá přiblížit jejich službu službě profesionálních vojáků. Naprostá většina příslušníků aktivní zálohy (AZ) se shoduje v tom, že je do této složky nepřivedly peníze. Když se podíváme na více méně symbolickou dosavadní odměnu ve výši šesti tisíc korun ročně, není ostatně ani možné jim nevěřit. Přesto dosti podstatná část opatření, která přináší nový zákon, se týká právě finančních prostředků určených jak příslušníkům aktivní zálohy, tak i jejich soukromým zaměstnavatelům.

Místo dvanácti osmnáct tisíc

Především dochází k podstatnému navýšení paušální odměny příslušníkům aktivní zálohy. Poslanecká sněmovna ji totiž

z původně navrhované částky dvanácti tisíc korun ročně zvedla na osmnáct tisíc. Samozřejmě za předpokladu, že dotyčný vykoná minimálně jedno cvičení anebo operační nasazení v daném kalendářním roce. Neméně významná je ale i skutečnost, že podle nového zákona v případě povolání na cvičení či operační nasazení již záložní vojáci nedostávají náhradu za ušlou mzdu, jak tomu bylo v minulosti, ale – podobně jako je tomu v případě profesionálních vojáků – služné. Jeho výše je závislá, stejně jako u vojáků z povolání, na hodnosti stanovené pro dané služební místo.

Doba v hodnosti

V této souvislosti je asi potřeba uvést, že pokud voják v záloze dosáhne vyšší hodnosti, než je ta, na kterou je předurčen, je mu po dobu předurčení stanovena právě tato hodnost. Stejně tedy jako v případě profesionálních vojáků bude pro vojáky v záloze rozhodující funkce, na kterou budou ustanoveni. Jí bude odpovídat příslušná hodnost a té zase výše služného. Fyzická osoba se přitom odvedením při odvodním řízení stane vojákem v záloze a náleží jí hodnost vojína.

Pro další povyšování je v novém zákoně stanovena doba strávená v dané hodnosti. Pro svobodníka, desátníka, četaře a plukovníka jsou to dva roky. Pro rotného, rotmistra, poručíka a nadporučíka tři roky. Pro nadrotníka, kapitána a majora čtyři roky. Pro praporčíka, nadpraporčíka, štábního praporčíka a podplukovníka to je pět let. Pokud voják v záloze dosáhl po dobu zařazení v hodnosti vyššího vzdělání, může mu být tato doba zkrácena. V každém případě musí ale odsloužit více než polovinu doby stanovené pro povýšení.

Studenti a motivační odměna

Významným prvkem pro získávání záložních vojáků z řad studentů je tak trochu po vzoru americké armády tzv. motivační odměna. Vojákovi v záloze, který prezenční formou studuje vysokou školu a nedosáhl věku 26 let, náleží ve výši 6 000 Kč za každý rok. V tomto případě se bral v úvahu především věk, vzdělání a sociální postavení studujících záložních vojáků. Všechno tohle totiž umocňuje jejich perspektivu budoucího využití v armádě, a to nejen jako záložních, ale i profesionálních vojáků. Voják v záloze má podobně jako voják z povolání nárok na bezplatné stravování po dobu cvičení či operačního nasazení, ubytování, nadstandardní zdravotní péči v resortních zařízeních, výstrojní a cestovní náležitosti.

Příspěvek zaměstnavateli

Podstatně jednodušší by podle nového zákona mělo být i uvolňování záložních vojáků zaměstnavateli. Zaměstnavatel, který není organizační složkou státu nebo příspěvkovou organizací a jehož zaměstnanec zařazený do aktivní zálohy nekoná práci

podmínek nárok i osoba samostatně výdělečně činná.

Záložáci a mise

Nově se vojáci v záloze mohou účastnit i zahraničních operací. Za tuto službu jim bude stejně jako vojákům z povolání kromě platu náležet ještě příplatek za službu v zahraničí. Tato možnost bude nejvíce aktuální především v případě profesí, které jsou v současné době poměrně nedostatkové. Jedná se například o IT specialisty, lékaře, laboranty, ale i třeba odborníky na mezinárodní právo. U vojáka v záloze, který konal službu v zahraniční operaci po dobu nejméně devadesáti dnů vcelku, připadá v úvahu ještě jeden benefit. Může mu být poskytnut rekondiční pobyt v délce trvání čtrnácti kalendářních dnů.

K rozšíření počtů záložních vojáků by mělo přispět i další nové opatření. Všichni vojáci z povolání, kteří vstoupí do služebního poměru po nabytí účinnosti novely branného zákona, se budou muset po skončení své profesionální dráhy zapojit do činnosti AZ. Povolat je k tomu bude moci ředitel příslušného krajského vojenského velitelství, a to do dvou let po jejich odchodu z aktivní služby. Díky tomu armáda nepřijde ze dne na den o drazé vycvičené profesionály.

Text: Vladimír Marek, foto: autor a Michal Voska

Inspirace v minulosti

Aktivní záloha se pyšní novým logem, odkazujícím na nejlepší tradice československých a českých vojáků

Nové logo aktivní zálohy tvoří dvě nahoru prohnuté zelené pásy: na horní je nápis AKTIVNÍ ZÁLOHA v červeném orámování, na dolní pásce je prapor České republiky. Logo bude používáno především k mediálnímu účelům a k veřejné prezentaci této součásti Armády České republiky. Jeho nová podoba přitom vychází z domovenky CZECHOSLOVAKIA, kterou používali vojáci československé zahraniční armády působící během druhé světové války ve Velké Británii. Byla zavedena 30. září 1940.

Nápad na zřízení loga aktivní zálohy přišel přímo od jejích členů. Podle velitele 1. tankové rotы aktivní zálohy kapitána Milana Mojžíše, který byl před patnácti lety při jejich zrodu, mají pro tyto vojáky tradice velký význam: „Příslušníci aktivní zálohy jsou opravdu vlastenci, navazují na tradice dobrovolníků jak z první, tak z druhé světové války, protože dobrovolnost znamená udělat pro republiku něco více, než je povinnost.“

Ředitel Vojenského historického ústavu Praha plukovník Aleš Knížek zmínil ohledně zrodu loga nejen odkaz na tradice československé armády, ale i kvalitní práci akademického malíře Pavla Holého. „Od počátku jsme vycházeli z původní myšlenky domovenky československých vojáků v Británii, ale s novým pojetím v podobě vlajky České republiky. Shodou okolností je i počet písmen a mezer v názvech CZECHOSLOVAKIA a AKTIVNÍ ZÁLOHA shodný, celkem čtrnáct. Takže jsme ani nemuseli logo oproti původní domovence nijak poměrově rozšiřovat. Má stejné proporce.“ Logo je podle výtvarníka Pavla Holého z VHÚ navíc koncipováno tak, že se směrem dolů zužuje a vhodně tak připravuje prostor pro znak jednotky, který může být umístěn pod ním.

Text: Michal Voska, foto: Radko Janata

Motivace pro vstup do AZ

Pokud se příslušníků AZ zeptáte, co je přímělo ke vstupu do zálohy, dostanete rozličné odpovědi. Ty, kteří slouží i více než deset let, vedla zejména potřeba se jistým způsobem realizovat, stát se součástí týmu. Finanční motiv v tom nebyl nikdy, minimálně ne v dřívější době. Často se stávalo, že si naopak řada z nich výrazně připlácela za kvalitnější výstroj či vybavení. Zdravotník investoval do špičkově vybaveného batohu i desetitisíce korun, ale nelitoval. Být součástí armády, pomáhat, být něčím platný veřejnosti, to byla a stále je motivace, která vede stovky zájemců do rekručních středisek po celé republice. Dnešním mladým lidem chybí vojna, zaznívá často z úst starších generací, ale i v diskuzích pod články o de-liktech mladých či mladistvých. Pořádek,

jistá míra pokory, ale především samostatnost a úcta k autoritám provázely „bažanty a později mazáky“ životem a umožnily jim vymanit se z područí rodičů a hlavně stát se z kluka chlapem. „Na vojně jsem nebyl, díky studiu jsem se jí vyhnul, ale cítil jsem povinnost stát se alespoň záložákem,“ uvádí řada z těch, pro které bylo ukončení branné povinnosti, respektive základní vojenské služby něčím, co by jim v životě chybělo. Nicméně absence vojny není jediným důvodem. Ten se vyvíjí s tím, jak se mění svět a jak se mění bezpečnostní situace.

Je třeba umět bránit vlast

„Rozhodl jsem se k tomuto kroku pod vlivem událostí v Evropě, protože mi není

lhostejná bezpečnostní situace v naší republice, potažmo v našem městě, a jsem přesvědčen, že základní vojenskou přípravu mohu zúročit i v dalším působení ve funkci primátora,“ uvedl voják Michal Pobucký. Ten je v civilním životě primátorem Frýdku-Místku. Stejně jako mnoho dalších neuměl ovládat zbraň, neznal způsoby přežití v zimních či nehostinných podmínkách, ale ani nebyl zvyklý – i přes své sportovní nadání – na dlouhé pochody s plnou polní. To vše se v AZ naučil a je připraven kdykoliv pomoci nejen při živelných pohromách, kde již bylo „záložáků“ třeba, ale i v případě ohrožení své vlasti, svých blízkých, domova a místa, kde žije. I přesto, že uprchlická krize se nás (zatím) reálně příliš nedotýká, jsme tranzitní zemí. Naši vojáci již nyní pomáhají se střežením hranic našich sousedů, s výstavbou ochranných hraničních plotů, ale jsou nasazeni i do polních nemocnic, kam denně přichází desítky či stovky uprchlíků s řadou zdravotních obtíží. To vše znamená nižší počet vojáků na našem, domácím území. „Bezpečnost v Evropě mi není lhostejná a i já chci pomoci,“ uvedla vojenka Lucie Bulisová, která vidí své uplatnění právě při možném doplnění podstavů či při nenadálých událostech.

Na začátku byl airsoft

Nezanedbatelné procento zájemců o vstup do AZ je i z řad milovníků airsoftu. Ty často spojuje nejen zájem o vojenství, zbraň, taktiku a neprodělaný základní vojenský výcvik, ale i vývoj bezpečnostní situace. Řada klubů pořádá velké „bitvy“, při kterých je nezřídka kdy užívána i stará vojenská technika v podobě obrněných transportérů, ale i tanků. Herním prostředím se tak stává areál (např. Milovice), ve kterém jsou vybudovány překážky, stanová městečka, vesnice – a k tomu jsou dána určitá pravidla. Ta mnohdy vychází z dostupných poznatků z reálného vojenského prostředí. Afghánistán, Čečna, Irák, ale i druhá světová válka si získávají nadšence po celé republice. Kluby vojenské historie jsou taktéž častou spojkou mladých. Častým jevem je zájem z řad právě členů KVH či airsoftových klubů. Dril a poslušnost si pěstují v rámci scénářů, znalost vojenských hodnot též a možnost účastnit se skutečného, reálného výcviku a střeleb je lákadlem. Ne pro všechny je AZ řešením či cílem, ale široká základna může být právě zde, a proto je třeba nepodceňovat možnosti propagace a náboru na zmíněných akcích.

Co na to zaměstnavatelé

Několikatýdenní výcvik a pravidelná cvičení, tedy absence v zaměstnání, nejsou pro každého. Většina příslušníků AZ uvádí, že nemají v práci žádné problémy, zaměstnavatel je pouští (což je zákonná povinnost) a jejich snahu podporují. Vše je ovšem otázkou dohody. Obvykle je větší problém v menších firmách, s pár zaměstnanci, kde jde navíc o vysoce specializovanou činnost. Absence jednoho článku může rozbít celý řetěz, a proto se často setkáváme s podnikateli či zaměstnanci větších firem či výrobních podniků. Těm jde nejen o naplnění litery zákona, ale do jisté míry i o prestiž mít na pracovišti profesionála, který kromě svého řemesla ovládá i řadu dalších dovedností, které získal při výcviku AZ a při pravidelných cvičeních. Najdou se samozřejmě i výjimky a pro pár jedinců byla jediná cesta najít si jiné zaměstnání. Takové, které bude cvičení tolerovat a zejména neohrozí chod firmy jako celku.

Odhlédneme-li od zákonných povinností, nelze předpokládat, že kupříkladu malá zámečnická pohotovost o třech zaměstnancích včetně majitele nepocítí absenci jednoho z nich.

Kvalitní výstroj

Výstroj příslušníků AZ se řídí normou 1-10. Ta určuje, co vše „záložák“ nafasuje. Většinu z toho, co získá, nevlastní, nicméně má propůjčené po celou dobu svého zařazení, respektive úvazku. Ten se zpravidla podepisuje každé tři roky. Většina je zcela shodná s tím, co dostane voják z povolání. Pravidla jsou stejná. V případě poškození je výstrojní součástka vyměněna či opravena (zašita) a je otázkou jisté benevolence, co povolí velitelé jednotlivých KVV, resp. jednotek nad danou normu. Myšlena je tím řada doplňků či sumek, které jsou občas na cvičeních vidět. Aktuálně je zejména problém v nedostatku batohů. Vyškovský sklad vydává starší polní vzor 85, který ovšem samozřejmě nelze považovat za něco, co by bylo předmětem moderní výstroje s ohledem na pohodlí, ergonomii a aktuální potřeby. Situace se řeší, výběrová řízení mají zajistit dostatek kvalitních výstrojních doplňků. Taktéž obuv, která byla často kritizována, prochází řadou změn ke zlepšení úrovně, pohodlí, variability a trvanlivosti. Rekruti se při střelecké přípravě učí používat zejména pistole CZ vz. 85, útočné pušky Sa vz. 58, ale i moderní CZ 805 Bren. Zde je rozdíl pravděpodobně pouze v pětaosmdesátce oproti modelu Shadow u vojáků z povolání.

Text: Michal Voska, foto: autor a Jan Kouba

Záleží mu na bezpečnosti okolí a města, ve kterém žije, proto vstoupil do záloh

Primátor

Aktivní záloha je dobrovolná činnost, ve které se mohou uplatnit občané všech profesí. Příkladem je i Michal Pobucký, primátor statutárního města Frýdek-Místek, který se na začátku roku zúčastnil výcviku ve Vyškově. Důvodů bylo více, především pak současná situace v Evropě.

„Výcvik je náročný. Mám sportovní průpravu, lyžuji, běhám, a tak vše snáším o poznání lépe, než kdybych nesportoval. Instruktoři jsou profesionálové, mnohdy si saháme na samé dno, kupříkladu při zdolávání zápalných látek na cvičišti, ale je to pro mě výzva. Překážkou není nic, pokud vidíte jasný cíl,“ uvedl voják Michal Pobucký. Jeho zcela odlišná kariéra se sice naprosto liší od představ o podobě vojáka, ale jak dodává: „Každý zdravý chlap by měl vstoupit do AZ, pokud mu to čas a okolnosti dovolí. Ochrana naší země je prioritou, která by měla být samozřejmostí, a čas trávený v záloze je známkou vlastenectví, hrdosti a odhodlání pomáhat při obraně vlasti.“

Nejen programátor

Voják Michal Pobucký se narodil 26. června ve Frýdku-Místku. Po úspěšném absolvování gymnázia ve Frýdlantu nad Ostravicí se přihlásil na Janáčkovu konzervatoř v Ostravě, obor kontrabas. V průběhu studia se začal vzdělávat i na Ostravské univerzitě v Ostravě, Přírodovědecké fakultě, v rámci oboru informační systémy. Postupně získal titul bakalář i magistr v Ostravské

univerzitě a titul diplomovaný specialista na Janáčkově konzervatoři.

Po ukončení studií začal pracovat v Ostravské IT společnosti na pozici programátor-analytik se specializací na programovací jazyk C# a platformu .NET. Zde působil až do doby jmenování náměstkem primátora statutárního města Frýdek-Místek.

Politická kariéra

V roce 2006 byl poprvé zvolen do zastupitelstva města Frýdek-Místek a na ustanovujícím zasedání byl zvolen náměstkem primátora. Na starost dostal problematiku průmyslové zóny Nošovice, přípravu obchvatu města, životní prostředí a zemědělství a posléze i ekonomický rozvoj, dotace a městskou policii. V roce 2010 obhájil post zastupitele města a byl znovu zvolen náměstkem primátora. Tentokrát dostal do své kompetence svěřené následující oblasti: investice města, věda a kulturní rozvoj, životní prostředí a zemědělství a prevence kriminality a městská policie. Po zdravotních komplikacích tehdejšího primátora Petra Cvika došlo k výměně na pozici primátora a dne 3. prosince 2012 byl zvolen primátorem města. Změnily se mu i svěřené kompetence

a od tohoto dne zodpovídá za investice, vnější a vnitřní kontrolní činnost, požární ochranu, organizačně-technické zabezpečení jednání orgánů města, zahraniční styky, ochranu veřejného pořádku, životní prostředí a zemědělství, bezpečnostní rizika, prevenci kriminality a městskou policii.

Obhájil mandát a provedl změny

V komunálních volbách v roce 2014 obhájil za ČSSD post zastupitele města Frýdku-Místku. Po volbách uzavřela druhá ČSSD koalici s vítězným hnutím ANO 2011 a Pobucký od listopadu 2014 pokračoval ve vedení města jako první náměstek primátora. Na začátku roku 2015 se však koalice rozpadla a v únoru 2015 byl Pobucký opět zvolen primátorem statutárního města Frýdku-Místku. Za jeho působení došlo ve městě k řadě změn. Nejznámější je pak bezplatná městská hromadná doprava. Systém MHD zahrnuje kromě města Frýdek-Místek i města Brušperk a Paskov, obce Baška, Dobrá, Fryčovice, Hukvaldy, Janovice, Kozlovice, Krásná, Metelovice, Palkovice, Přemo, Raškovice, Řepiště, Staré Město, Staříč, Sviadnov a Žabčeh a ostravskou městskou část Nová Bělá. Zlepšil se rovněž systém zveřejňování veřejných zakázek a po zřízení nového odboru bezpečnostních rizik a prevence kriminality i bezpečnost ve městě.

Text: Michal Voska, foto: Jan Kouba, archiv

Do Armády ČR vede cesta přes rekruční střediska Armády ČR

Stabilní zaměstnání je v dnešní době zbožím velmi nedostatkovým. Jednu z možností, jak si zajistit perspektivní kariéru, nabízí Armáda České republiky. Ale vojákem z povolání se samozřejmě nemůže stát úplně každý. Přece jen, armáda je výběrovou organizací a do svých řad nepřijme jen tak někoho. Vyzkoušeli jsme si na vlastní kůži, jak se o službu v armádě ucházet.

Cesta za kariérou vojáka

Pokud začnu uvažovat o kariéře v zeleném, v první fázi budu určitě pátrat na internetu. V dnešní době informačních technologií není problém usednout k počítači a probírat se informacemi o tom, jaké požadavky česká armáda má a zdali je splním, co všechno musím absolvovat, ale také se podívám na strukturu armády, na stránky jednotlivých útvarů, projdu si především fotografie a videa z výcviku a budu hledat pozici, o kterou

bych měla zájem. V informační zvěti webových stránek určitě vede kariéra.army.cz, což je oficiální web náboru české armády, kde se zájemce dozví vše, od nabídky volných míst až – v neposlední řadě – po finanční stránku služby. Pak si projdu i další weby, které mi vyhledávač nabídne. A nejen to, určitě budu pátrat dál i po zkušenostech lidí, kteří již tímto náborovým procesem prošli a podělili se o ně na internetu.

Jdu do toho

Po několika měsících surfování si uvědomuji, že informací mám fakt dost. Možná až příliš – začínám se v nich pomalu ztrácet. Nu což, touha nastartovat svůj dosavadní život jiným směrem, možná i s nádechem dobrodružství a vidinou zahraniční mise, stále trvá. Možná je na čase vyčistit svůj mozkový harddisk a jít své kariéře vojáka z povolání naproti. Co teď? Vyplnit a odeslat online registrační formulář na webu kariéra.army.cz a věřit, že mě rekrutéri na základě mých předpokladů sami kontaktují, nebo navštívit rekruční středisko a nechat se osobně informovat o možnosti mého uplatnění v armádě. Volím druhou možnost...

„Pokud u nás, na rekručním středisku, otevřete dveře, přivítají vás naši pracovníci, které v první řadě upřímně zajímá původ a orientace vašeho zájmu o službu vojáka z povolání. Následně vás seznámí s aktuální nabídkou volných pozic, se zákonem stanovenými podmínkami, které musí zájemce splňovat, a pak také s podmínkami výběru, protože i armáda je výběrová organizace, takže si své lidi opravdu pečlivě vybírá,“ říká major Jaroslav Korous, náčelník Rekručního střediska Čechy.

Výběr uchazečů se dělí na dvě části. První se odehrává na rekručních střediscích a jejich pracovištích s celorepublikovým

pokrytím, s tím, že rekrutační střediska, tedy RS Čechy a RS Morava, naleznete v Praze a v Brně a jejich pracoviště pak ve všech krajských městech kromě Karlových Varů, Zlína a Hradce Králové. V těchto městech nejsou stálá pracoviště, nýbrž rekrutační kanceláře, kde rekrutéři působí jen v rámci se zájemci dojednaných schůzek. Nicméně rekrutéři jsou ochotni se s vámi setkat i mimo oficiální půdu svých pracovišť, například při návštěvách škol či zajímavých akcí pro širokou veřejnost.

Rekrutéři se zkušenostmi z misí

Na pozice rekrutérů byli vybráni příslušníci OS, kteří prošli mnoha útvary, mnozí byli u bojových jednotek a mají za sebou i několik zahraničních misí či působení na zahraničním pracovišti. Jedním z nich je nadrotmistr Libor Smékal, který mimo jiné sloužil u 7. mechanizované brigády v Přáslavicích a má za sebou i misi KFOR v Kosovu. „V tomto ohledu je výhodou ona praktická znalost služby u jednotlivých útvarů, zájemcům tak mohu přiblížit nabízenou pozici přímo na základě vlastní zkušenosti,” vysvětluje Smékal.

„Po prvotním informačním servisu ověřujeme zákonné podmínky a zároveň se od nás zájemce o službu v armádě dozví, jaké doklady musí předložit, jaké tiskopisy musí vyplnit a co budeme dále potřebovat doložit. Potřebujeme si zaznamenat také například výšku nebo barvu očí a vlasů či zvláštní znamení,” pokračuje nadrotmistr Smékal. „Zájemce musí mít dokončené minimálně střední odborné vzdělání s výučním listem, ale jsou i pozice, kde je nezbytnou podmínkou maturita, a třeba v současné době nabízíme uplatnění i pro vysokoškoláky, a to pozice velitelů čet a technických specialistů.”

Požadavek na vysokoškolské vzdělání je v nabídce volných míst AČR spíše výjimkou,

je ale vyžadováno v těch případech, kdy armáda potřebuje doplnit pozice specialistů, jako jsou lékaři, psychologové nebo třeba právníci.

Termín prohlídky přes sms

Pokud se rozhodnu, že chci být vojákem z povolání, vyplním žádost a vyslechnu si instrukce, jak vyplnit další tiskopisy v klidu domova. Stáhnout si editovatelné tiskopisy totiž mohu i přes webové stránky kariera.army.cz a pak je mohu přinést rekrutérům osobně nebo jim je poslat e-mailem. V obou případech musí rekrutéři vyplněné tiskopisy zkontrolovat. Po dokončení této vstupní administrativy jsem obdržena na komplexní zdravotní prohlídku do nejbližší vojenské nemocnice, kde mne proklepnou doslova a do písmene od hlavy až k patě. V mém případě to bude Ústřední vojenská nemocnice v pražských Střešovicích. V rámci Moravy by to byla Vojenská nemocnice Olomouc nebo Brno.

„V nemocnicích máme rezervovány termíny, a tak jsme schopni na tuto prohlídku

uchazeče do týdne objednat, maximálně do 3-4 týdnů,” upřesňuje náčelník Rekrutačního střediska Čechy. „Zdravotní prohlídku se snažíme co nejvíce časově zefektivnit, ale žadatel má samozřejmě vždy dostatek času, aby si obstaral zdravotní dokumentaci od svého obvodního lékaře, která je k vyšetření ve vojenské nemocnici nezbytná, a také aby byl pro lékařské vyšetření sám zdravotně fit.”

Pár dnů před termínem prohlídky mi přichází z rekrutačního střediska formou sms zprávy a mailem připomenutí vstupní lékařské prohlídky, včetně časového termínu a informace, co si mám vzít s sebou. „Ukázalo se, že se nám vyplatí adepty ještě takto informovat, protože v té první fázi se může stát, že jsou zahlceni spoustou informací a mohli by na termín zapomenout,” podotýká major Korous.

Od hlavy až k patě

A to doslova. Chápu, že do maskáčů nemůže skočit kdekdo. Proto teprve až v čekárně nemocnice začínám mít obavu z možného neúspěchu. Zdravotní prohlídka je totiž pro zájemce o službu

v armádě rozhodující. Buď palec nahoru, nebo dolů.

Rekrutéři mě také informovali, co dělat a nedělat zhruba 20 dnů před lékařskou prohlídkou. Pokud do sebe „cpu” nějaké proteinové nebo podobné přípravky, musím je vysadit. Dva až tři dny před vyšetřením bych neměla podstupovat velkou fyzickou zátěž ani pít žádné alkoholické či kofeinové nápoje. V den prohlídky nesmím žvýkat žvýkačky a kalorické pokrmy jsou samo sebou také přítěží.

„Samozřejmě se může stát, že uchazeč nebude moci z jakéhokoli důvodu vyšetření ve sjednaném termínu absolvovat,” podotýká major Korous. „V tom případě je nutné nás neprodleně kontaktovat a my pro něj sjednáme náhradní termín tak, aby pokud byl třeba nemocen, výsledky nebyly nemocí negativně ovlivněny.”

Jeden den s bílými plášti

Čím vším v rámci jednodenní zdravotní prohlídky projdu a jak mne lékaři proklepnou? V první řadě lékař prostuduje zdravotní dokumentaci od mého praktického lékaře, kterou jsem si přinesla. Pak mě čeká antropometrické vyšetření, což je měření hmotnosti, výšky, tělesného tuku a vitální kapacity plic. Následuje EKG, laboratorní vyšetření moči a krve, RTG hrudních orgánů, vyšetření očí, zrakové ostrosti, barvocitu a orientační vyšetření. Pak mně lékaři vyšetří nosní dutiny, uši a sluch, s vyšetřením ústním souvisí také zjištění případných řečových a hlasových vad. A prohlídka nabírá grády: podstoupím orientační vyšetření chirurgické, neurologické, psychiatrické a kožní. Následuje vyšetření od psychologů. V rámci facebookových diskusí vím, že toto vyšetření se stalo největším strachem. Inu, a jsme na konci lékařského marťáka. Další případná vyšetření mne čekají v závislosti na mém aktuálním zdravotním stavu a na úplném konci dostávám „posudek o zdravotní způsobilosti” a „lékařské vysvědčení”.

„Konečný verdikt vystavuje lékařská komise, ke které se sbíhají veškeré výsledky,” upozorňuje major Korous, „a tím je posudek o zdravotní způsobilosti, tedy zda je uchazeč způsobilý pro přijetí za vojáka z povolání, či nikoliv, s upřesněním, zda je uchazeč schopný pro tu kterou pozici, o kterou má v armádě zájem, ať už je to řidič, strážný Hradní stráže, kuchař, lékař, nebo třeba výsadkář.”

Těmito procedurami procházejí i zájemci o studium, a to jak na střední vojenskou školu, tak na vysokou. Pokud to jsou uchazeči o střední školu, musí se vše odehrávat za přítomnosti odpovědného zástupce, tedy rodiče, protože případní studenti obvykle nejsou ještě plnoletí.

„Naši rekrutéři také podávají informace zájemcům o službu v aktivní záloze ozbrojených sil ČR, co musí splnit, co musí doložit, přičemž finále jejich zařazení se pak

odehrává na příslušném krajském vojenském velitelství,” uzavírá major Korous.

Fáze druhá – ráno tělocvik, pak pohovor

Lékařské vyšetření bývá velkým sítem. Projdou opravdu jen ti, kteří jsou stoprocentně zdravotně v pořádku. Stále ještě platí stávající předpisy. „Po zpracování dokumentace zdravého uchazeče a doložení potvrzení o zdravotní způsobilosti nastává pro uchazeče druhá fáze, kdy ho objednáme na oddělení pro výběr personálu, tam na něj čeká přezkoušení z tělesné zdatnosti a následně motivačně profesní pohovor s profesním poradcem, při kterém vybraný uchazeč dostane již konkrétní nabídku uplatnění v armádě,” pokračuje major Korous.

Tři měsíce výcviku

Pokud všechno proběhne v pořádku, úspěšný uchazeč pak už jen na rekrutačním středisku či pracovišti převezme Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a může se těšit a připravovat na jeden z nástupních termínů, což je leden, duben, srpen a říjen. Ve stanovený den se nováček stává vojákem z povolání a nastupuje k vykonání základní přípravy ve Vyškově, která – dá se říci – odstartuje jeho kariéru. Čekají mě tři měsíce, kdy dostanu do těla i do hlavy základní takzvaný vševojenský výcvik. Po prvním měsíci složím vojenskou přísahu. Po celou tuto dobu mám však možnost bez udání důvodu kdykoli tento výcvik ukončit. Tu samou možnost směrem ke mně má samozřejmě i velitel výcviku.

„Ne každý, kdo se do Vyškova dostane, ho totiž dokončí,” upozorňuje major Korous. „Ty tři měsíce představují něco jako zkoušku vojáka v opravdové armádní praxi. Po absolvování výcviku ho pak čeká nástup k danému vojenskému útvaru.” Jsem ráda, že se mi od rekrutérů dostanou rady, jak

se na fyzicky a psychicky náročný výcvik připravit.

Prestiž armády se zvýšila

Týdně se konkrétně v Rekrutačním středisku Čechy elektronicky a osobně zaregistruje 40 až 70 lidí. „Ten počet se nyní neustále navyšuje, jsou ale pozice, které se nám ne vždy daří rychle obsazovat – například kuchaři, technici či elektromechanici. Totiž stávají se i případy, že se například registruje kuchař, ale hned u příchodu nám sděluje, že vařit rozhodně nechce, ale touží stát se bojovníkem, zkrátka, že chce zásadní změnu,” podotýká major Korous. „Pokud však zájemce s poptávaným vzděláním přijde a nabídne přímo svou profesi, jsme schopni jej téměř okamžitě zařadit do výběru. Pokud jeho vzdělání neodpovídá aktuální poptávce ozbrojených sil, vedeme jej v evidenci, a až nastane v budoucnu situace, že jeho profese bude žádaná, kontaktujeme ho.”

Do armády se nehlásí jen mladí lidé, mezi zájemci jsou i lidé starších ročníků. „Výběr je limitován plnoletostí a pak hranicí branné povinnosti,” podotýká náčelník rekrutačního střediska, „takže věk není překážkou. Ze zkušenosti však vyplývá, že lidé nad 45 let věku často neuspějí při lékařském vyšetření.”

Zdravotní limity jsou ale jasně stanovené. Například u pozice výsadkáře, tak tam je to bez diskusí, zdravotní stav musí být výborný.

„Možnost požádat o přijetí do služebního poměru vojáka z povolání má tedy téměř každý plnoletý občan ČR. Zdaleka ne každý však projde sítem výběru. Oproti minulým rokům prestiž armády jakožto perspektivního a spolehlivého zaměstnavatele vzrostla, postupně vzrůstá i zájem ze strany široké veřejnosti,” uzavírá major Korous krátkou bilancí.

Text a foto: Jana Deckerová

Metr po metru...

Od začátku ledna přes třicet pyrotechniků 15. ženijního pluku kompletně prozkoumalo a vyčistilo prostor mezi policejní páskou a hranicí muničního skladu ve Vlachovicích-Vrběticích. Střepiny či nevybuchlá munice byly nalezeny i půl metru hluboko. Ženisté pak ve spolupráci s pracovníky Vojenských lesů a statků (VLS) ČR, s. p., oplotili areál a zajistili úpravu polních cest. Armáda ČR předala v pátek 5. února střežení daného území Policii ČR.

... kůl po kůlu

Kompletní asanace téměř 60 hektarů určeného prostoru, oprava stávajícího a stavba nového oplocení plotu v celkové délce téměř 16 kilometrů. To vše nejméně tisíc metrů od obou epicenter předloňských explozí. S těmito úkoly dorazila začátkem letošního roku do Vlachovic-Vrbětic na Zlínsko skupina příslušníků 151. ženijního praporu Bechyně a 153. ženijního praporu Olomouc.

„V první fázi jsme opravili a obnovili funkčnost stávajícího oplocení bývalého plotu, což bylo asi tři a půl kilometru, v druhé fázi jsme pak vybudovali zcela nové oplocení v celkové délce dvanácti kilometrů,“ informuje kapitán Ján Schneider, velitel skupiny ženistů ve Vrběticích. „Pyrotechnici vyčištěním půdy připravovali bezpečný prostor nejen pro nás, ale i pro techniku, abychom mohli začít s výstavbou oplocení daného území. Dosud bylo zajištěno sedm nálezů nevybuchlé munice (UXO), které byly předány policejním pyrotechnikům.“

Plot v režii ženistů

Terén byl mnohdy pro techniku nepřístupný a ženisté pak museli kůly nejen vynést, ale i zatloukat ručně. „Z celkové délky se

Samozřejmostí pak bylo následné vyčištění i úklid vykáceného prostoru.

Vojákům v přístupném terénu pomáhali pracovníci Vojenských lesů a statků, kdy zatloukání kůlů zajistil traktor s bucharem a čištění od vykácených dřevin zvládl traktor s drtičem.

Vojáci do poloviny února

Jakmile bude prostor vyčištěný směrem od policejních pásek až po nové oplocení,

Kapitán Ján Schneider

Kapitán Roman Kocour

jednalo asi tak o kilometr, kdy nám daný terén dal zabrat,“ konstatuje kapitán Schneider. „Ale úkol jsme zvládli a poslední kůl s číslem 2 880 jsme dokonce umístili s několika denním předstihem.“

Červenobílá policejní pásk, kterou vojáci postupně nahrazovali oplocením, se často ztrácela mezi náletovými porosty. Proto si vojáci, než se dostali ke stavbě plotu, museli přístupovou cestu prokázat. Jejich úkolem bylo připravit všechny kůly.

zmenší se bezpečnostní okruh kolem celého areálu a veřejnosti se tak na základě rozhodnutí PČR povolí vstup na pozemky, které byly kvůli možné nevybuchlé munici zcela uzavřeny. Teprve po dokončení oplocení a jeho zajištění zabezpečovacím systémem bude možné začít s ohledáním místa činu, které bude zcela v režii Policie České republiky. Příslušníci Armády České republiky plní úkoly střežení ve spolupráci s Policií České republiky ve Vrběticích do poloviny

února letošního roku. Pak je nahradí příslušníci PČR a pracovníci Vojenských lesů a statků.

Z areálu vyjel před Vánoci minulého roku poslední kamion s municí. Od loňského ledna se takto otočilo 547 kamionů se zbrojním materiálem. Část munice ze čtyřiceti skladů se odvážela do armádních skladů v Květné, částečně si materiál převzaly i firmy, které jej měly ve Vrběticích uskladněny.

Ženisté zajišťují nejen asanaci prostoru ve Vrběticích, ale i opravu starého a výstavbu nového oplocení

Nepřítelem pyrotechniků je sníh a mráz

Tým armádních pyrotechniků zkoumal území mezi páskou a muničním skladem do slova metr po metru. Jejich práci ztížily silné mrazy a sněh. Kvůli tomu nemohli pracovat v otevřeném prostoru v rojnících. Přesto se jejich práce nezastavila. Soustředili se na čištění komunikací a prohlídku objektů v areálu. Veškerou munici, kterou armádní pyrotechnici nalezou, předají policejním pyrotechnikům. Ti pak rozhodnou, zda tu, která není schopná převozu, zlikvidují na místě, a tu, která schopná převozu bude, zda zatím uskladní. Dosud se našly čtyři dělostřelecké granáty, všechny pod povrchem.

Aktuální mapa od geodetů

Při stavbě nového oplocení pomáhali ženistům i geodeti z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce. Zároveň vytyčovali nebezpečná ochranná pásma kilometr a půl kružnice od místa explozí, aby se vědělo, kde se vůbec nový plot může postavit.

„Provádíme tu klasické činnosti, jako je zaměřování nově postaveného plotu a části opraveného původního oplocení areálu. Pro skupinu pyrotechniků, kteří zde uskutečnili asanaci terénu, jsme provedli přesné zaměření asanovaných ploch,“ informuje kapitán Roman Kocour z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu. „Zároveň tu pak zaměřujeme původní ohraničení hlídaného sektoru.“

Všechny údaje každý den geodeti průběžně zpracují, aby si ověřili, že všechny výsledky jsou v pořádku a ve výpočtech není žádná chyba. Výsledkem je aktuální mapa skutečně zaměřeného plotu s podkladem katastru nemovitostí a seznamem souřadnic.

„Jsme tady od minulého týdne, dosud jsme zaměřili 2,5 kilometru původního plotu, 4 kilometru nově postaveného plotu, dnes máme před sebou ještě tři kilometru,“ dodává kapitán Kocour. „Pomalejší tempo bylo způsobeno zčásti lesním terénem, ale teď se práce už urychluje a poslední kilometru zvládneme zaměřit během několika dnů.“

Ostrá akce

„Tady ve Vrbětčích nejde o cvičení, jde o ostrý zásah, a to jak pro pyrotechniky, tak pro příslušníky mé skupiny,“ informuje velitel armádních ženistů kapitán Schneider. „Procvičí si tu dokonalosti, které získávají při výcviku v teoretické části.“

Vojáci jsou pod velením velitele perimetru, příslušníka Policie České republiky, a svou asistenční práci činnost policie podporují.

„Když jsme tu začátkem ledna začínali, obavy z klimatických podmínek byly,“ pokračuje kapitán Schneider. „Začátky byly krušnější, v prvních dnech jsme začínali i v minus šestnácti stupních pod nulou, postupně se teploty blížily k nule a další problém, se kterým jsme si museli poradit, bylo náhlé tání a přidalo se i sněžení.“

Se všemi nástrahami, ať už klimatickými, nebo náročností terénu, si však ženisté poradili. Plot kolem areálu muničního skladu stojí a jeho okolí je díky práci vojenských pyrotechniků bezpečné.

Text: Jana Deckerová, foto: Jan Kouba

102. průzkumný prapor generála Karla Palečka v Prostějově organizuje ve dnech 22. – 23. 3. 2016 „VÝBĚR OSOB“ na pozici:

Starší pracovník – specialista roty HUMINT – hodnost rotný

Požadujeme: Praxe v AČK minimálně 6 měsíců
Střední školské vzdělání s maturitou
Fyzická zdatnost – splnění příslušných požadavků dle „tab. 1“
Znalost AJ na úrovni STANAG 6001 2222
Zdravotní klasifikace „A“
Předpoklad praxe z oblasti BP prostředků „F“
Intelektuální průměr nebo vyšší, komunikativnost, emoční stabilita, psychosociální výzrálost, odolnost vůči zátěži

Nabízíme: Zájemná práce s důrazem na samostatnost a kreativitu
Možnost nasazení v zahraničních operacích
Účast na zahraničních kurzech a cvičeních
Možnost kariérního růstu
Perspektiva dlouhodobého setrvání v odbornosti
Prostor pro sebevzdělávání
Inovativní formy výcviku

Podle výběrového řízení: Strukturovaný životopis, motivace, dopis a fotografie a další dokumenty dle požadavků do 31. 3. 2016. Výběrů schvázen budou telefonicky kontaktováni v období 1. 4. 2016. Přijetí na základě výběrového řízení 22. 3. 2016 v 7:00 hod. (psychologické vyšetření, fyzická zdatnost a zdravotní prohlídka) v rámci výběrového řízení.

Více informací na www.102prprarmy.cz
tel.: 973 411 361, mobil 601 582 518
Zastupce velitele roty HUMINT

Výběrové řízení pro oddělení ochrany a doprovodů

Velitel Velitelství ochranné služby Vojenské policie
vyhlašuje výběrové řízení
na obsazení služebních míst
inspektorů (SH 43) a mladších inspektorů (SH 42)

➤ POŽADUJEME

- Příslušník ozbrojených sil, bezpečnostních sborů
- Výborná psychická a fyzická odolnost
- Zdravotní klasifikace A
- Střední školské vzdělání s maturitou
- Řidičský průkaz skupiny B – praxe v řízení vozidel
- Schopnost pracovat samostatně i v týmu

➤ NABÍZÍME

- Získání profesně unikátní kvalifikace
- Zodpovědná a prestižní práce
- Kurzy v ČR i v zahraničí
- Neustálé zdokonalování v relevantních odbornostech
- Nadstandardní výcvik
- Možnost nasazení v zahraničí
- Dobré platové podmínky

➤ TERMÍNY A PRŮBĚH VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ

Po posouzení zaslaných životopisů budou vybráni účastníci kontaktováni a pozváni k výběrovému řízení v měsíci dubnu 2016.

➤ V PŘÍPADĚ ZÁJMU

Zašlete do 31. 3. 2016 na odod@army.cz:

- strukturovaný profesní životopis, motivační dopis a fotografii
 - telefonní číslo
- Případné dotazy Vám rádi zodpovíme.

601. SKUPINA SPECIÁLNÍCH SIL

HLEDÁ ZÁJEMCE NA POZICI

OPERÁTOR BOJOVÉ JEDNOTKY
SVOBODNÍK AŽ ROTMISTR

NABÍZÍME:

- STABILIZAČNÍ PŘÍSPĚVEK
- PŘÍPLATEK ZA ČINNOST SPECIÁLNÍCH SIL
- ZAPOČET VE VÝŠI 1,5 NÁSOBKU ODSLOUŽENÉ DOBY
- MAXIMÁLNÍ VÝŠE VÝSLUHOVÝCH NÁLEŽITOSTÍ (60 %)
- SLUŽBU V HODNOSTECH ROTMISTR – NADROTMISTR
- UNIKÁTNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ
- NEKONVENČNÍ PŘÍSTUP K VÝCVIKU
- ÚČAST NA VÝVOJI MATERIÁLU A ROZVOJI SCHOPNOSTÍ
- ROZŠÍŘENÍ VZDĚLÁNÍ – ZAHRANIČNÍ KURZY, ŠKOLY, CERTIFIKACE

POŽADAVKY:

- MIN. 2 ROKY VE SLUŽEBNÍM POMĚRU VZP NEBO ABSOLVENT VOJENSKÉ ŠKOLY
- MIN. STUPĚN VZDĚLÁNÍ – STŘEDNÍ S MATURITOU
- ZDRAVOTNÍ KLASIFIKACE „SCHOPEN A“
- ČISTÝ REJSTŘÍK TRESTŮ

KONTAKT: TEL.: 973 411 595
personalni@601skss.cz
DUM SPIRO SPERO

XVI. KONFERENCE VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY

POD ZÁŠTITOU

náčelníka Agentury vojenského zdravotnictví

plk. gšt. MUDr. Zoltána BUBENÍKA

děkana Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany

plk. doc. MUDr. Jiřího PÁRALA, PhD.

27. - 29. 4. 2016
PDA LIBAVÁ

Potřetí v řadě zvítězili v této extrémně náročné soutěži vojáci z hranické brigády

Winter Survival 2016

„Pojď, pojd'. Pořádně dýchej a hrabej, pojd'!“ neslo se roklinou nad Bělou pod Pradědem, kde voda Studeného potoka padá do zhruba třicetimetrové hloubky, v zimě pravidelně zamrzá a vytváří úchvatnou ledovou stěnu. Právě vylézt nahoru po ledopádu bylo prvním atraktivním úkolem, který museli splnit účastníci extrémního armádního závodu Winter Survival 2016.

Na ledovou stěnu se mohl vydat vybaven mačkami a cepínem vždy pouze jeden voják z tříčlenného družstva. Déšť v teplém počasí z minulých dní totiž jednu stranu ledopádu doslova rozpustil, a druhou z připravených cest po ledové hradbě tak museli organizátoři z Centra tělesné výchovy a sportu Univerzity obrany zrušit.

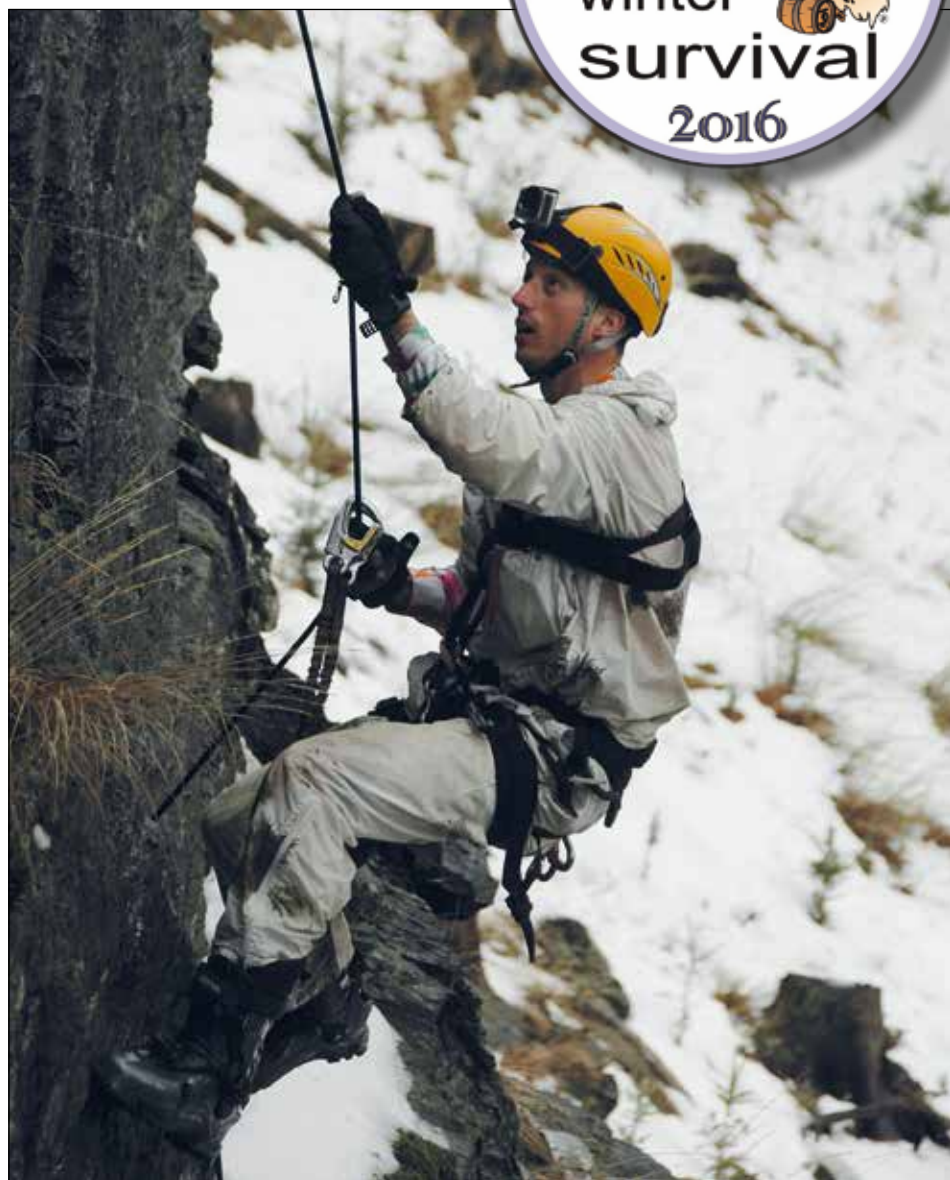
Disciplíny, jako je tato, mají prověřit připravenost a vytrvalost armádních týmů, které během čtyř soutěžních dnů musí na lyžích nebo pěšky urazit zhruba 60 kilometrů v pohorí Hrubého Jeseníku s veškerou výbavou pro přežití na zádech. Přitom vojáci absolvovali mnohakilometrové přesuny mezi kontrolními body v rozbředlém sněhu, bojovali s deštěm, obelvou, hustou mlhou a v poslední etapě při výstupu na Praděd se silným větrem, který dosahoval rychlosti až 90 km/h.

„Letos byly podmínky opravdu náročné. Extrémní výkyvy počasí a vlezlé vlhko byly nepříjemné,“ zhodnotil zpětně třiatřítiletý nadporučík Viktor Novotný z týmu 7. mechanizované brigády. I jako vrcholový vytrvalostní běžec na lyžích, který trénuje fyziku celý rok, měl v rozbředlém sněhu problémy.

Prošli těžkým testem odolnosti

Na start 22. ročníku mezinárodního mistrovství Armády České republiky v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2016, který probíhal poslední lednový týden v Jeseníkách a který opět organizovala Univerzita obrany, se postavilo šestnáct vojenských družstev ze čtyř evropských zemí. Nejpočetnější zastoupení měla česká armáda a v rámci ní pozemní síly, které vyslaly šest týmů. Ze zahraničí přijeli příslušníci speciálních horských jednotek z Německa, Rakouska a Slovinska. Slovinci se soutěže účastnili vůbec poprvé.

„Účastníci závodu Winter Survival prošli těžkým testem odolnosti. Soutěž u vojáků prověřovala úroveň jejich dovedností z oblasti speciální tělesné přípravy, vojenského

výcviku a také schopnost rychlého a správného rozhodování při plnění úkolů,“ uvedl ředitel závodu plukovník gšt. Milan Marek. Obtížnost armádního vytrvalostního závodu v současné době spočívá v tom, že úkoly vyžadují po vojácích nejen fyzický výkon a určité vojenské dovednosti, ale i správné uvažování. Důležitá je tedy schopnost dokázat se ve stresu dobře rozhodnout.

K tomuto cíli sloužila také disciplína s názvem „Skalnatý“, u které museli vojáci nejprve zdolat vysokou skálu po zajištěných lezeckých cestách a přitom vyhledat indicie, z nichž si opsali potřebné údaje. Na vrcholu skály pak vojáci obdrželi další úkol. Pomocí posbíraných indicí vytvořit text radiové zprávy pro přivolání vrtulníku k evakuaci zraněného člena týmu, prostřednictvím

tzv. MEDEVAC. Navíc při vysílání je třeba komunikovat v angličtině. Tuto činnost vojáci prováděli na skále po zátěži, za velmi stresové situace a pod časovým tlakem. Daný úkol se podařilo splnit necelé polovině družstev.

Rozhodovaly totiž i takové detaily, jako je například selhání propisky. Jedno z družstev řešilo neobvyklý problém, kdy mu zrovna ve chvíli, kdy si potřebovalo zapisovat indicie, vypověděla službu propisovací tužka. Vojáci se pokoušeli indicie zapamatovat, dařilo se jim to ale jenom zčásti. „Příště si vezmeme obyčejnou tužku, ta neseleže,“ prohlásil jeden z členů týmu.

Vojáci bojovali i s obelvou

Fyzicky nejnáročnější disciplínou armádní soutěže Winter Survival 2016, kromě dlouhých přesunů, bylo vyprošťování velkých a těžkých břemen z členitého terénu. Nedaleko Videlského sedla měly hlídky za úkol vyprostit pět různě velkých pneumatik ze svahu a dopravit je na ložnou plochu nákladního automobilu. Při tom se opět museli vojáci rozhodnout o způsobu jejich dopravy a vyzvednutí na korbu taťrovky. Neboť na to měli jen dvanáct minut a k dispozici horolezecká lana, smyčky a karabiny.

„Účastnili jsme se podobných vojenských soutěží, které měly různou obtížnost. Jsme zde poprvé a chceme především získat zkušenosti, abychom se napříště lépe připravili. Chtěli bychom za rok přijet se dvěma týmy,“ konstatoval vedoucí slovinského armádního týmu kapitán Igor Praznik z 132. horského pluku Bohinjska Bela.

Všechny čtyři dny a dvě noci, které závodníci strávili venku, letos významně znamenalo počasí. Déšť a výrazné oteplení zničily sněhovou pokrývku i tam, kde se na ni dalo spoléhat. Ve vrcholových partiích Jeseníků, kde ještě v pondělí ležel dostatek sněhu, zbyla ve čtvrtek většinou už jen tráva nebo kusy ledu.

„Když je pořádný mráz, člověk se zahrabe do suchého sněhu a ráno je všechno v pohodě. Takhle jsme dříve mokří a ani nejde

nic usušit. Je škoda, že se nádherné zimní počasí pokazilo zrovna na Survival,“ litoval rotmistr Josef Zlámal z družstva ze 73. tankového praporu Přáslavice.

Po kruhovém pochodu v mokřem sněhu museli vojáci ještě zvládnout časovku na lyžích od Videlského kříže po chatu Švýcárna, která představovala zhruba čtyřkilometrový výstup. Těsně před cílem třídní etapy probíhalo ve svahu pod Petrovými kameny, kde se ještě držel sníh, vyhledávání zasypaných vojáků v lavině.

Po doběhnutí do cíle u vojenské zotavovny Ovčárna pod Pradědem, která se po dobu závodu Winter Survival pravidelně stává příjemnou domovskou základnou vojáků, byli závodníci postaveni před úkol poskytnout první pomoc dalším kolegům, kteří byli zraněni výbuchem granátu v budově. Členové soutěžních hlídek museli ošetřit několik vážných zranění, a to poranění hrudníku střepinami, devastující poranění horních a dolních končetin, tepenné krvácení, popáleniny a tržné rány v obličeji. Figuranty maskovaly profesionální maskérky a splnění disciplíny vyhodnocovali příslušníci zdravotnické služby AČR. Zranění vypadala velmi věrohodně, což působilo i na psychiku vojáků.

Opět vítězí tým z Hranic

Čtvrtek byl po účastnících závodu, ve kterém pokračovalo všech šestnáct týmů, poslední závěrečnou etapou. V ní šlo především o rychlost a bezpečné provedení transportu raněného. Vojenské týmy musely nejprve urazit několik kilometrů k vrcholu Pradědu, poté jeden z trojice simuloval zraněného a kolegové ho na saních, respektive transportních nosítkách UT 2000 svezli k sportovnímu Kurzovní. Trasa svozu raněného vedla po rozbředlé a místy zledovatělé turistické cestě z nejvyššího jesenického vrcholu přes sedlo pod Pradědem a dále dolů k horskému hotelu Kurzovní.

Vítězem 22. ročníku mezinárodního mistrovství AČR v zimním přírodním víceboji Winter Survival 2016 se stalo družstvo 7. mechanizované brigády Hranice ve složení

nadporučík Viktor Novotný (74. lehký motorizovaný prapor Bučovice), četař Ivo Vrba a desátník Milan Wurst (73. tankový prapor Přáslavice). „Máme obrovskou radost, že jsme opět zvítězili. Žádné české družstvo třikrát za sebou ještě nezvítězilo. Nám se to nyní podařilo,“ zhodnotil výsledek hlídky s nadšením četař Ivo Vrba. „Nebylo to vůbec jednoduché, museli jsme celou dobu makat a opět se to povedlo,“ uvedl po vyhlášení výsledků závodu kapitán družstva nadporučík Viktor Novotný.

Stříbrné medaile vybojovali rotmistr Josef Zlámal, desátník Ladislav Sás a svobodník Martin Man ze 73. tankového praporu Přáslavice. Bronz získali nadporučík Michal Pech, praporčík Milan Menzel a rotmistr Miroslav Šroler z Agentury logistiky ve Staré Boleslavi. A jak se v soutěži umístila zahraniční družstva? Slovinští vojáci skončili na 9. místě, němečtí horští myslivci na 11. přiče příslušníci rakouské horské brigády na 14. místě.

Nejúspěšnějším týmům poháry a ceny předali náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Josef Bečvář, rektor velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkryl, velitel 7. mechanizované brigády plukovník gšt. Ing. Pavel Lipka a další představitelé české armády a civilních společností. Slavnostní ceremoniál proběhl na vojenské zotavovně Ovčárna pod Pradědem.

Text: Pavel Pazdera, foto: Jiří Pařízek

Zaujalo nás v poslední době

Tisíce hokejových diváků vzdaly v Brně hold novodobým válečným veteránům a Armádě ČR. Před bitvou s plzeňskými Indiány o hokejové ligové body se hráči domácí Komety stylově oblékli do „maskáčových“ dresů. Partnerem zápasu byla Univerzita obrany Brno.

Na 22. základně vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou musela hotovostní jednotka odklízet sněhovou nadílku až ze statisíce metrů čtverečních. Slouží jim k tomu speciální technika a největším strojem je tahač, který k odklizení sněhu a dočištění ploch využívá radlici, kartáče a tryskové vysoušecí motory.

Začátkem letošního roku završili příslušníci 12. úkolového uskupení Armády ČR v operaci Resolute Support první měsíc plnění operačního úkolu. Vojáci působí na kábulské základně Hamid Karzai International Airport v Kábulu a jejich hlavním úkolem bylo komplexní zabezpečení a podpora vlastních jednotek v jednotlivých místech nasazení. Ve spolupráci s koaličními partnery zajišťovali bezpečnost, ochranu jednotek, sbírali a vyhodnocovali dostupné zpravodajské informace. Příslušníci 12. ÚU AČR také navázali spolupráci s jednotkami americké armády při zajištění přepravy nadměrného nákladu, kdy naši vojáci provedli několik přesunů a přeprav materiálu ve prospěch amerických kolegů.

Ministr obrany Martin Stropnický navštívil Vojenskou nemocnici v Olomouci, kde nejprve slavnostně zahájil provoz nového CT přístroje a pak navštívil 103. centrum CIMIC/PSYOPS. Ministr obrany se také zasadil o vznik specializovaného dětského oddělení následné intenzivní péče, které by mělo být ve VN Olomouc otevřeno na přelomu letošního a příštího roku. Resort obrany přispěje na vybudování oddělení se 14 lůžky finanční částkou 75 milionů korun.

Stalo se už tradicí, že bývalí náčelníci Generálního štábu si společně s tím současným – nyní generálporučíkem Josefem Bečvářem – připomínají výročí narození armádního generála Tomáše Sedláčka. Připomínají si jeho památku a zejména odkaz člověka, jehož osudy byly nerozlučně spojeny s osudy nejen naší armády, ale i našeho státu. Z letošního setkání všichni zúčastnění zaslali zdravici nedávnému náčelníkovi GŠ AČR armádnímu generálu Petru Pavlovi, který v současné době působí jako předseda Vojenského výboru NATO.

Ministerstvu obrany se podařilo během roku 2015 vyčerpat 97 procent resortního rozpočtu. Z konečného rozpočtu ve výši 48,955 miliard Kč bylo vyčerpáno 47,338 miliard Kč, což představuje 96,7 procent. Nevyčerpané prostředky v objemu 1,617 miliardy Kč jsou tvořeny uspořené výdaji na důchody a sociální dávky ve výši 146 milionů Kč a vzniklými nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši 1,471 miliardy Kč.

Vojenští policisté vzpomněli památku štábního praporčíka in memoriam Jiřího Schamse, který před rokem po těžké nemoci zemřel. Na Vinohradském hřbitově náčelník Vojenské policie plukovník Pavel Kříž položil v doprovodu maminky „Regiho“ Jiříny Schamsové kytici. Byl to skvělý voják, patriot, bojovník tělem i duší a nesmírně skromný člověk. Tím, jak dokázal překonávat překážky, byl a vždy bude pro své kolegy velkým vzorem.

Ministr obrany Martin Stropnický slavnostně předal území dnes již bývalého vojenského újezdu Brdy ministru životního prostředí Richardu Brabcovi a pracovníkům vzniklé Správy Chráněné krajinné oblasti Brdy. Završila se tak devadesátiletá historie tohoto významného vojenského cvičiště. Se vznikem CHKO se zpřístupnilo až 30 procent území turistům, pěším i cyklistům. Ostatní plochy se pro veřejnost otevrou, až skončí povrchový pyrotechnický průzkum, což podle předpokladů bude do konce roku 2017.

Prezident republiky jmenoval na návrh Vědecké rady Univerzity obrany plukovníka Alexandra Štefka profesorem pro obor vojenská technika – elektrotechnická. Jmenovací dekret mu slavnostně předal ministr obrany Martin Stropnický. Pro svoji vědeckou, výzkumnou a odbornou činnost je plukovník Štefek oceňován nejen na domácí půdě Univerzity obrany v Brně, ale též ve veřejném vysokém školství v České republice i v zahraničí.

Ministr obrany Martin Stropnický slavnostně předal území dnes již bývalého vojenského újezdu Brdy ministru životního prostředí Richardu Brabcovi a pracovníkům vzniklé Správy Chráněné krajinné oblasti Brdy. Završila se tak devadesátiletá historie tohoto významného vojenského cvičiště. Se vznikem CHKO se zpřístupnilo až 30 procent území turistům, pěším i cyklistům. Ostatní plochy se pro veřejnost otevrou, až skončí povrchový pyrotechnický průzkum, což podle předpokladů bude do konce roku 2017.

Armádní hasiči dostali nová zásahová vozidla. V Centru zabezpečení materiálem technických služeb ve Štěpánově se uskutečnilo slavnostní předání čtyř nových hasičských cisteren CAS 30. Vozy převzalo výškovské Středisko obsluhy výcvikových zařízení, které je distribuuje armádním hasičům ve výcvikových prostorech. Nová technika nahrazuje zastaralou a v mnoha ohledech nevyhovující techniku CAS 32. Nové vozy budou sloužit především ve výcvikových prostorech Boletice, Březina, Hradiště a Libavá.

Generálporučík Jaroslav Klemes oslavil 94. narozeniny. Poslední žijící parašutista, který byl vysazen na území protektorátu, je oslavil spolu s Československou obcí legionářskou a popřál mu přišla řada hostů. Mezi nimi nechyběl ani náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Josef Bečvář a náměstkyně ministra obrany Alena Netolická. Oslavenci přišli poblahopřát také jedni z posledních hrdinů druhé světové války – generálové Miloslav Masopust a Emil Boček.

Na kbelském letišti se natáčel film o Janu Masarykovi. Letecká základna v Praze-Kbelích se stala místem, kde vznikají některé záběry k připravovanému filmu Masaryk. Dvouhodinové historické drama producenta Rudolfa Biermana o někdejším československém diplomatovi Janu Masarykovi vzniká pod režisérským vedením Julia Ševčíka.

V Liberci pokračoval úspěšný projekt POKOS. Vojáci 31. pluku radiční, chemické a biologické ochrany ve spolupráci s odborem komunikace Ministerstva obrany navštívili základní školy v Železném Brodě a Mimoně. Chemici se především zaměřili na ochranu proti zbraním hromadného ničení a praktické rady při haváriích a mimořádných situacích.

Vojenská policie oslavila 25. výročí od svého vzniku. Na slavnostním setkání v Národním památníku na Vítkově si její příslušníci a pozvaní hosté připomněli nejen svou historii, která sahá až do doby založení československých legií, ale především začátky novodobých dějin z roku 1991, kdy byla Vojenská policie zřízena.

Náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Josef Bečvář a předseda správní rady Nadace bratří Lužů Michal Bábiček slavnostně pokřtili knihu Legionáři s lipovou ratolestí III. Publikace mapuje životní osudy šestnácti československých legionářů. Autoři už třetí knihu – plukovník Eduard Stehlík, Karel Černý a Antonín Sedla – v ní popisují život československých legionářů, kteří dosáhli hodnosti generála a pocházeli ze Zlínského a Jihomoravského kraje. V prvním a druhém díle se autoři věnovali generálům z Kraje Vysočina.

Nepochopení plodící „pochybnosti“

V posledním A reportu loňského roku vyšel text praporčíka Petra Švani (A report 12/2015, Změny vzbuzují pochybnosti), který je recyklací článku z Armádních novin z 9. září 2015 s názvem Novela zákona o vojácích z povolání vzbuzuje pochybnosti.

Pan praporčík Švaňa tvrdí, že novela zákona 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, byla připravována s cílem ušetřit. To je nesmysl, protože od počátku bylo jasné, že se naopak náklady na personál z řady důvodů zvýší, a i proto se v době, kdy rozpočet nerostl tak jako dnes, vytvářela rezerva na pokrytí navýšení příjmů vojáků, až začne novela platit. Ostatně čísla hovoří za vše, naprostá většina vojáků si finančně polepšila. Zásady, které se objevily v novele, byly vytyčeny už v Bílé knize o obraně a poté byly naplňovány, nebyly tedy ničím tajemným. K novele probíhala řada kol připomínkových řízení, takže není vůbec pravda, že se vojáci ke změnám nemohli vyjádřit. Opak je pravdou. Za armádu měl poslední slovo Generální štáb AČR, což se týká i vypořádávání připomínek. A v armádě je to zajisté správný postup.

V komentáři se objevuje výtka k řadě ustanovení novely. Hned první se týká ztížení možnosti zkrátit služební poměr. Jde zřejmě o nepochopení zjevného principu – služební poměr vojáka z povolání není

a nemůže být srovnáván se standardním pracovněprávním vztahem. Za nepohodlí služby má voják oproti obyčejným zaměstnancům řadu výhod, které jsou naprosto v pořádku, ale je nutné je vidět v kontextu. Voják si přece nemůže sám volit, kde bude sloužit, jak dlouho bude sloužit a podobně. Důležité jsou potřeby armády a dalších složek.

Bylo by možné se zastavovat u každé odrážky a vysvětlovat. V některých případech nedošlo k pochopení smyslu změn, některé nedostatky novely, které bych uvedl já, naopak zmíněny nejsou (třeba to, jak se nařízení vlády 68/2015 vypořádá obecně

se specialisty, mezi které se dostali i generálové, kteří – s veškerou úctou – z principu specialisty nejsou, a pokud mají mít vyšší příjem – a proč by ne –, necht' je jim zvýšen tarif). Zaměřím se však na dva body, které pan praporčík Švaňa vypíchnul, a pokusím se je poněkud osvětlit. Jde o údajně

„opuštění principu seniority“ a o zrušení osobního ohodnocení.

Princip seniority měl zmizet – zjednodušeně řečeno – tím, že vojáci ve stejné hodnosti jsou odměňováni stejně. Za prvé to není zcela pravda, protože díky dobrému hodnocení (to má být mimo jiné motivačním nástrojem, až si na něj velitelé zvyknou a začnou jej správně používat) si voják může zvyšovat tarif, ale uznávám, výše není taková jako u osobního hodnocení. Každý velitel má ovšem také k dispozici kázeňskou odměnu, takže ty skutečně dobré může odměnit a tím je motivovat. Na okraj: nevýhod osobního ohodnocení bylo

profesionální armádu klíčové a odlišuje ji od armády branecké.

Jinak, než vyšší cirkulací (jeden dva kontrakty) na nejnižších funkcích, se totiž nedá postavit ona pyramida, která se zkrátka zužuje, takže „celý život“ mohou sloužit jenom nemnozí z praporčíckého a důstojnického sboru. Navíc konkurence při postupu nahoru napomáhá zkvalitňování ozbrojených sil a je motivací pro ty, kteří chtějí dále sloužit. A jen na okraj: to, co bych naopak kritizoval já, je stále nedostatečný systém motivačních pobídek, díky kterým by vojáci ochotněji opouštěli armádu po maximálně deseti

letech (to jsou známé příspěvky na studium, půjčky na zahájení podnikání a podobně).

A proč má mít armáda zájem na vyšší cirkulaci personálu na nejnižších funkcích? Za prvé pak nestárne tak, jako zestárla armáda česká, za druhé se tím relativně stabilně doplňuje záloha (stále ještě povinná), za třetí voják ve dvaceti se chová jinak než voják v pětácti, který má rodinu (obecně se dá říct, že má nižší agilitu, což u vojáků na základních funkcích – především u pozemního vojska – je problematické, má menší ochotu se stěhovat apod.) a v neposlední řadě – za čtvrté – je mnohem snazší začít druhou kariéru před nebo několik let po třicítce než ve čtyřiceti pěti letech.

Na závěr si dovoluji ještě jednu poznámku. Pan praporčík napsal svůj text okamžitě poté, co novela vstoupila v platnost. Jistě, proč by tak nemohl učinit, ale zvláště v personálních systémech platí, že změny se projevují v delším časovém horizontu, než je pár měsíců, nebo i let. Žádná norma není perfektní a mohou se objevit nedostatky, které se dají po zralé úvaze a po analýze dat a trendů odstranit. Ukvapené závěry ovšem nepomohou. Neustálé výjimky a změny nepřejí personalistice, byť se některým skupinám mohou líbit.

Text: František Šulc, politolog, bývalý poradce a ředitel kabinetu několika ministrů obrany, ilustrační foto: Vladimír Marek

Inzerce

Velitel Velitelství výcviku – Vojenské akademie organizuje výběr kandidátů na obsazení služebních míst mladší instruktor (v hodnosti rotmistra) u Centra základní přípravy

Jeho motto zní:

„Alea iacta est aneb Kostky jsou vrženy“

Nyní jsou však vrženy nejen pro ty, kteří se rozhodli stát se součástí AČR, ale i pro ty, kteří se chtějí podílet na jejich náročné přeměně z civilisty na vojáka.

Vstupní podmínky:

- Minimálně 5 let služby v AČR (vhodné i pro ženy)
- Středoškolské vzdělání s maturitou
- Zdravotní klasifikace „A“
- Praxe s vedením lidí na velitelských funkcích (velitel družstva)
- Všeobecný přehled (střelecká, taktická, topografická a zdravotní příprava)
- Pedagogické předpoklady (být schopen učit a naučit)
- Fyzické a psychické předpoklady
- Ochota pracovat v režimu NVV (Po–Čt)

Výběrové řízení: 24. února, 2. března a 10. března 2016

- Registrace uchazečů proběhne formou **zaslání strukturovaných profesních životopisů** (včetně kontaktních čísel na mobilní telefon) **na adresu marek.marecek@sis.acr a telefonického nahlášení kontaktní osobě**
- Registrace bude uzavřena **22. 2. 2016** (pro výběrové řízení 24. 2.), **26. 2. 2016** (pro výběrové řízení 2. 3.) a **8. 3. 2016** (pro výběrové řízení 10. 3.)
- **S sebou:** kopie posledního služebního hodnocení a výpis ze ZOT; doporučení vrchního (vedoucího) praporčíka
- **Ústroj:** oděv vz. 95
- **MTZ:** psací a kreslicí potřeby + topografická šablona
- **Místo:** CZPř – budova č.: 266

Služební místo nepodléhá výběru osob dle Směrnice NGŠ AČR čj. 430-1/2015-2230 ze dne 30. 6. 2015.

Kontaktní osoba pro zájemce (další informace):

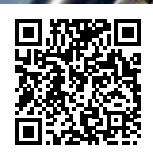
nprap. Bc. Marek MAREČEK • tel.: 724 692 746 • Alc.: 451 504 • ŠIS: marek.marecek@sis.acr

Nejčastější příčinou poškození za letu není nepřátelská střelba, ale ptactvo

Předpoklad letecké nehody

Může to přijít kdykoliv. I přes rozsáhlou a propracovanou biologickou ochranu letišť je srážka s ptákem či se zvířím jevem, kterému nelze zcela zabránit. Náraz může mít i fatální následky a jen špičkový výcvik umožní pilotům zachovat si chladnou hlavu.

Srážka L-159 se supem v Zaragoze nebyla jediná vážná situace v posledních deseti letech, byly i jiné předpoklady nehod, zvláště srážky s ptáky, které skončily dobře díky kuráži pilotů, kteří i s poškozeným letounem přistáli. Díky tomu bylo možné případy dořešit, a zachránily se tak nemalé hodnoty, vzhledem k tomu, jaká je cena letounu. Nejčastější je vždy lidský život, avšak i při dodržení všech pravidel a standardů je létání vždy potenciálně rizikové. „Tak závažné poškození letounu L-159 v historii vzdušných sil AČR zatím nepamatujeme,“ popisoval nehodu velitel čáslavské jednotky na Trident Juncture 2015. Také dodal, že pilot projevil výjimečnou rozvahu a zasloužil se tím o záchranu letounu: „Srážka nastala ve chvíli, kdy pilot po ukončení střeleb prováděl kontrolu a nastavení systémů, a proto musel na krátkou chvíli přenést pozornost do kokpitu na informace na displeji (tzv. headdown).“

Odvaha pilota

Otřes letounu L-159 při nárazu byl dost silný. Nepříjemná byla hlavně skutečnost, že přišel nečekaně. Ačkoliv se poškození zdálo z počátku jako značné, nakonec nemělo vliv na ovládání letounu, a proto se pilot rozhodl pokračovat v letu. Nejtěžší rozhodnutí přichází před přistáním, kdy se chování takto poškozeného stroje může rychle změnit. Pilot v tu chvíli musí očekávat cokoliv, a hlavně být připraven k okamžité katapultáži. To nebylo naštěstí v tomto případě po vyhodnocení potřeba, ale pokud by bylo křídlo poškozeno pouze

o metr blíže k trupu letounu, patrně by to zcela znemožnilo další let a přistání. Pilot by v takovém případě musel nutně zvolit neodkladnou katapultáž. Případný náraz do kokpitu by byl za daných okolností, při kterých se létalo v Zaragoze, pro pilota pravděpodobně fatální. Létání v nižších hladinách a při rychlostech okolo 600 km/h je vzhledem k možnému výskytu ptactva rizikem. Je třeba uvést, že za mimořádnou odvahu a záchranu stroje byl Zbyněk Abel, pilot zmíněné L-159, vyznamenán náčelníkem Generálního štábu generálporučíkem Josefem Bečvářem medailí Za zásluhy.

Podzvukové bitevníky

Jak uvádí kapitán Jan Ďucha z 211. taktické letky, „když se něco stane za letu, pilot hned neví, zda jde o předpoklad PLN: rozsvítí se např. určitá červená kontrolka a pilot začne řešit problém. Jak postupovat při řešení problémů, stanovují předpisy a ke zvládnutí nestandardních situací slouží především cvičné lety na simulátoru.“. Některé postupy je nutné se naučit nazpaměť, jde opravdu o drill. Složitější postupy, které nevyžadují okamžité řešení, jsou napsané v „nákoleníku“. Tyto postupy zabírají větší část této příručky pro piloty. Hlavní zásady při PLN pro pilota jsou shrnuty ve třech slovech: AVIATE – NAVIGATE – COMMUNICATE (let, naviguj, komunikuj). Letoun musí dál letět, nelze se prostě „zřítit“, je nutné využít rychlosti a výšky a dostat se do bezpečného prostoru. Udržet se ve vzduchu, pokud to lze, jinak katapultáž. Ale i v tomto případě je dobré si připravit podmínky pro

katapultáž, pokud je čas. Oznámit to, přivolat si pomoc, navést letoun do neobydlené oblasti atd.

Jsou různé úrovně poškození:

- 1 na trupu letounu zůstane pouze krvavá čmouha, skvrna – bez poškození;
- 2 malý pták do motoru – proletí, aniž by došlo k poškození (jen se zakouří);
- 3 větší pták promáčkne plášť letounu nebo lehce poškodí motor – přístroje zakolísají (pilot např. cítí spálenou tkáň v přívodu kyslíku, který se odebírá z prostoru motoru);
- 4 rozsáhlejší poškození se projeví na přístrojích i na ovládání letounu (viz například sup v Zaragoze).

Převzetí letu instruktorem

Např. v případě průniku ptáka do kabiny (čelní srážka), který nastal několikrát (naposledy káň u L-39), je pilot natolik otřesený, že musí let dokončit instruktor, tedy pilot, který sedí v kabině vzadu a je momentálně v pořádku. Pokud by nastala čelní srážka s ptákem tak, že by byl zasažen pilot, bylo by to vzhledem k rychlosti fatální, ale naštěstí k tomu u nás nedošlo. Při PLN si vždy lze vyžádat prioritu na přistání. Jde o režim stavu nouze. Dalším problémem při PLN může být množství paliva a i taková situace již nastala v nedávné době, kdy byl motor poškozen větším ptákem, ale letoun měl příliš mnoho paliva, a tím i velkou váhu pro přistání. Zde dochází k rozhodovacímu procesu pilota, který musí zvážit, zda hned přistát, palivo „vylétnout“, nebo v krajním případě nádrže (bagy) s palivem „zahodit“. Ale

to nelze všude a je to spojené s ekologickou likvidací paliva.

Rozdílné stroje

Střety s ptactvem jsou pro piloty L-159, ale i L-39 v některých ohledech odlišné od těch, které se stanou pilotům strojů takzvané čtvrté generace. Tím je myšlen JAS-39 Gripen, kdy v případě PLN dostává pilot stručné pokyny přímo na centrální displej, jak postupovat – nemusí vše hledat v nákoleníku –, ale i tak vše závisí na rozhodování pilota – je to pouze usnadnění rozhodovacího procesu. Za deset let používání gripenu byl v počátcích jen jeden předpoklad z viny ILS (Inženýrsko-letecká skupina), další byly zejména chyby systémů. U gripenů byla zaznamenána řada střetů s ptáky, ale vše se obešlo bez většího poškození (zpravidla jen šmouhy). Potíž však nastala při přistání, kdy došlo ke střetům se smou a zajícem. Nic naštěstí nebylo fatální a ani natolik komplikované, aby bylo potřeba stroj odeslat k výrobci na opravu. Vše bylo opraveno v ČR. Jedno drobné poškození si vyžádalo boroskopii, nicméně i v tomto případě byla oprava provedena u nás. Rozdílná zaznamenaná poškození, i jejich četnost, jsou způsobena logickým určením strojů. Zatímco L-39 či L-159 jsou podzvukové, JAS-39 Gripen je nadzvukový, operující ve velkých výškách a při vysokých rychlostech. Pro bitevníky primárně určené k ničení pozemních cílů a podpoře pozemních jednotek (CAS – Close Air Support) bude srážka s ptactvem bohužel vždy rizikem.

Nejen stíhači

Nehody se nevyhýbají ani dopravním či transportním letounům, které AČR využívá. V loňském roce do letounu Airbus A-319

narazila při přistávání na letišti v Praze-Kbelích labuť. Letadlo bylo ve výšce přibližně 600 metrů nad zemí, i přesto se mu podařilo let bezpečně dokončit. Náraz způsobil menší poškození potahu trupu letounu. Totéž letadlo zaznamenalo i několik poškození čelního skla. V ten okamžik bylo třeba okamžitě změnit letovou hladinu a co nejdříve přistát. Drobné srážky s ptactvem zaznamenala i CASA, ovšem zcela bez úhony. Všechny incidenty se dají přičíst až posledním fázím letu, tedy hladinám, kdy lze ptáka „potkat“ (nicméně milovníci fauny mohou podotknout, že kupříkladu husa divoká může v hejnech letět až v jedenácti kilometrech). V historii jsou zaznamenány i nehody či poškození ostatních strojů – Jaku-40, dřívějšího Tu-154, či Challengeru. Ani jedna nehoda či selhání systémů nezpůsobily tragédii v podobě poranění či ztráty lidských životů.

Ušetřeny nejsou ani vrtulníky

V případě podzvukových či nadzvukových letounů je střet s ptactvem běžný s ohledem na letové hladiny, fáze letu, zejména pak přistání (či rolování na start), leč to není příliš časté; ohrožení se týká i strojů, které k pohonu používají horizontálně rotující nosné plochy. Řeč je o vrtulnících či – chcete-li – helikoptérách. Občasné srážky s ptactvem naštěstí nemají fatální následky. Piloti vojenských vrtulníků, mezi které patří záchranné stroje W3A Sokol, ale i kupříkladu bitevní Hind, občasné srážky s ptactvem zaznamenávají, naštěstí bez ohrožení posádky. Směrnice nicméně platí pro všechny. Postupy, jak se zachovat při nehodě, jsou jasně dány. Předpokladem k ochraně stroje i posádky je dodržení i malíčností, které

Srážka JAS-39 Gripen se zajícem při přistání

laika nenapadnou. I to, co si pilot na sebe oblékne, může mít vliv na průběh celého letu. Letecká kombinéza musí být šitá ze speciální látky, musí mít speciální vzor. Jeden druh oblečení není vhodný do všech letounů. Je potřeba myslet třeba na to, aby se nezachytávaly kapsy, protože i to by se mohlo stát příčinou letecké nehody. Je nutné dbát na každý detail. Pilot vrtulníku by neměl například mít kombinézu pro piloty nadzvukových letadel, protože má v kabině úplně jiný prostor a plní rozdílné úkoly.

Letecká inspekce

Jsou tu zjednodušeně proto, aby letadla nespadla. Přesto, že je letecký personál a piloti nemusejí vždy vítat právě s otevřenou náručí, během dlouhodobé spolupráce pochopili, že jsou pro ně užiteční. Řeč je o inspekci MO, konkrétně o příslušnicích oddělení inspekce vojenského letectví. Jako kontrolní orgán není inspekce MO nikomu nadřizena ani podřízena, ředitel inspekce se zodpovídá přímo ministru obrany. V případě, že se stane letecká nehoda, je v zájmu šetření nezbytné, aby pracovníci IMO, kteří jsou povinni držet stodvacetiminutovou pohotovost, byli na místě co nejdříve. Je důležité, aby se zachovalo co nejvíce důkazů, na základě kterých se pak analyzují příčiny neštěstí a vydávají se určitá doporučení. Prioritní činností IMO není pouze šetření leteckých nehod, ale hlavně působení v oblasti prevence tak, aby se příčiny leteckých nehod minimalizovaly. Systém bezpečnosti letu má i svůj propracovaný systém vzdělávání, kterým se řídí důstojníci bezpečnosti letu, a platí to i pro velitele a jejich podřízené. Vždy jeden den v měsíci je věnován školení bezpečnosti létání. Školí se však také sami pracovníci inspekce. Soustřeďují se v Mezinárodním výboru bezpečnosti letů vojenských letectev v Evropě a vyměňují si své zkušenosti. Připravují se vlastně na to, co nechtějí, aby se přihodilo při jejich práci – vyšetřování letecké nehody.

Prevence a biologická ochrana

Jak již bylo zmíněno na začátku článku, biologická ochrana našich letišť je na vysoké úrovni. I přes využívání zábleskových zařízení, hlukových efektů z pyrotechniky či rádiově řízených modelů vždy bude na letišti třeba sokolníků. Ani nejmodernější technika zatím nedokáže odradit drobná zvířata, zejména pak drobné opeřence a zajíce. Rušení běžnou cestou je poměrně neefektivní. Důvodem je zkrátka zvyk. Zvířata si zvyknou na hluk i všemožné rušení, ale základní instinkt, tedy strach z predátorů, strach o život, je nepřekonatelný. Proto před každým startem, přistáním, ale i mimo tento čas nastupují sokolníci. Jejich práce probíhá od svítání do soumraku. Při práci se vychází z detailní znalosti základny a jejího

Letecké nehody vojenských strojů České republiky a zahraničních vojenských strojů v Česku

Datum	Místo	Stroj	Mrtví/ Zranění	Poznámky
18. 3. 1993	Jihlava	Su-22M-4	–/–	Pilot mjr. Jiří Soukup se úspěšně katapultoval.
30. 6. 1993	Radslavice	L-39C Albatros	–/–	Pilot mjr. Kleiner se úspěšně katapultoval.
5. 8. 1993	Slaný	Mi-2	–/–	Vrtulník letky Ministerstva vnitra havaroval zřejmě po zásahu bleskem.
1. 2. 1996	Rohovládova Bělá	L-39C Albatros	–/–	Hoříci motor, piloti pplk. Vladimír Adámek a npor. Jaroslav Sochr (viz nehoda 18. 2. 1998) se úspěšně katapultovali.
2. 9. 1996	Studené	MiG-21MF, č. 5215	–/1	Pilot (mjr. Ivo Zachara) těžce zraněn, není jasné, zda se katapultoval, nebo byl se sedačkou vymrštěn při nárazu na zem.
1. 11. 1996	Tasovice	Su-22M-4	1/–	† kpt. Michal Návesník
19. 11. 1996	Herálec	MiG-23U	2/–	Z neznámé příčiny se letadlo dostalo do prudkého klesání, piloti se nepokusili o katapultáž, † mjr. Drahošlav Mládek, † pplk. Jiří Trunečka
8. 1. 1998	Bosanska Krupa (BiH)	Mi-17	–/24	Pád vrtulníku (mise SFOR) přibližně 4 sekundy po startu
18. 2. 1998	Benátky	L-39C Albatros	1/–	† npor. Jaroslav Sochr
19. 5. 1998	Herálec	MiG-23U	–/–	Oba piloti (mjr. Jan Skládanyi a mjr. Jiří Kareš) se katapultovali, stroj (poslední MiG-23U českého letectva) dopadl poblíž místa nehody z 19. 11. 1996.
8. 6. 1998	České Budějovice	MiG-21MFa MiG-21UM	–/–	Srážka ve vzduchu, piloti se bez zranění katapultovali, oba stroje se zřítily do obydlené oblasti (sidliště Vltava a České Vrbné), bez zranění obyvatel, poškozeny nebo zničeny desítky automobilů
25. 10. 1998	Stipančiči (BiH)	Mi-17	3/–	Náraz vrtulníku v rámci mise SFOR do horského hřebene, † mjr. Jaromír Nasavrcký, † Rostislav Samec, † kpt. Bohumil Vávrů
10. 11. 1998	Slatinice	Mi-24V	4/–	Zřícení po nahlášení problémů s řízením, † mjr. Vladimír Chromý, † mjr. Pavel Hurčík, † npor. Marek Józsa, † nrtm. Petr Cihlář
17. 6. 1999	Macourov	MiG-21MFa MiG-21UM	2/–	Srážka ve vzduchu, † mjr. Ivan Kaiser (pilot MiG-21MF), † mjr. Jaromír Zbránek (pilot MiG-21UM, katapultoval se, ale nepřežil), bez zranění mjr. Zdeněk Svoboda (pilot MiG-21UM, viz nehoda 10. 10. 2000)
12. 10. 1999	Čáslav	Mirage 2000C 12-KT	–/–	Česko-francouzské cvičení Friendly Fly '99, francouzský pilot (plukovník) se katapultoval.
16. 6. 2000	Kladeruby nad Oslavou	Su-22M-4	1/–	† npor. Lubomír Šigut (katapultoval se, ale nepřežil)
1. 8. 2000	Čejkovice	L-29 Delfin	1/–	† plk. gšt. Ján Malo
10. 10. 2000	Bílek	2x MiG-21MFN	2/–	Letadla v těsném závěsu vletla v nízké výšce do lesa, † mjr. Zdeněk Svoboda, † mjr. Ivan Indrák
12. 2. 2001	Škvorec	W-3A Sokol	–/3	Kontrolní let s instruktorem, všichni tři členové posádky utrpěli těžká zranění.
1. 8. 2001	Pelhřimov	L-39ZA Albatros	1/–	† por. Luděk Burda
28. 10. 2001	Okrouhlá	Mi-8S	–/7	Náhlé vysazení obou motorů a tvrdé přistání, na palubě byli i kosmonauti Eugene Cernan a Vladimír Remek (nezranění).
24. 2. 2003	Vojenský újezd Brdy	L-159A ALCA	1/–	Zkoušky leteckého kanonového kompletu Plamen, † kpt. Petr Vašíček (mjr. in memoriam)
9. 9. 2004	Sedlec	Lynx AH.9	6/–	Česko-britské cvičení Flying Rhino, zahynulo 6 britských vojáků: † Loose, † Kemp, † Crain, † Dimmock, † Gomersall, † Kelly.
12. 7. 2010	Holice	L-39C Albatros	–/2	Pád letadla CLV Pardubice do lesa, piloti Václav Tyrychtr a David Sochacký se katapultovali.
16. 12. 2010	Biskupice-Pulkov	L-39ZA Albatros	–/–	Pád letadla 22. základny letectva z Náměště nad Oslavou do lesa, piloti kpt. Michal Kudyn a kpt. Stanislav Stojaník se katapultovali. Příčinou byl titanový požár vysokotlakého kompresoru motoru.
23. 5. 2012	Čáslav	An-30B	–/7	Havárie ruského pozorovacího letounu při přistání na základně v Čáslavi. Příčinou bylo nezvládnutí techniky pilotáže a nedodržení nařízených parametrů při přistání.
22. 11. 2012	Radovesnice I	L-159A ALCA	1/–	Pád letounu z čáslavské základny při cvičném letu při nácviu pilotáže v noci, † npor. ing. Ondřej Sovina. Pomník na místě.

okolí. Zpráva o ornitologické situaci včetně tabulek a možných rizik je předávána orgánům řízení letového provozu a pilotům při brífincích v rámci předletové přípravy. Sokolník musí i správně vyhodnotit situaci na základě ročního období, počasí a dlouhodobých zkušeností. Nicméně čáslavští sokolníci mají práci o to komplikovanější a jejich bdělost a nasazení jsou ovlivněny též faktem, že značná část letiště je takřikající otevřená. Přilehlá pole u letištní dráhy jsou pro drobné zvířectvo zdrojem potravy, ale i úkrytu a poměrně hustý provoz v okolí může zvířata zahnat až na přistávací a vzletovou plochu. I přes tento nesporný fakt je činnost našich sokolníků na nejvyšší úrovni a mnohdy překonává i opatření, která vidají piloti při svém působení na zahraničních cvičeních či misích.

Text: Michal Voska, foto: archiv

Přímý střet L-39 s kánětem – těsně minulo pilota

Hokejové hry v Brně se nechaly inspirovat zámořskou tradicí spočívající v počtě příslušníků ozbrojených sil a členům záchranných sborů

Hokejový hold veteránům

Je těsně před začátkem unikátního zápasu pod otevřeným nebem v rámci Hokejových her 2016, probíhajících v dočasné aréně zbudované na místě někdejšího zimního stadionu v Brně za Lužánkami. Hráči domácí Komety i hostující plzeňští Indiáni vstupují na led a zaujímají místa na modrých čarách. V tomto okamžiku začíná neobvyklé defilé – hřiště za zády domácích hráčů v doprovodu nejmladších hokejistů obchází v polních uniformách s pouštní úpravou čtrnáct novodobých válečných veteránů, které hlasitě zdraví osmnáct tisíc diváků v ochozech.

Myšlenkou uspořádat v Brně hokejový zápas pod otevřeným nebem podle vzoru zámořských Winter Classic se majitel a místopředseda představenstva Komety Libor Zábanský zabýval od roku 2011. Teprve loni se mu však podařilo najít místo jeho konání – tedy místo s příběhem, jak říká někdejší hokejista. Tento příběh pak vystihlo heslo „Jdeme domů“, neboť dočasná aréna pro dva extraligové zápasy vyrostla na místě někdejšího stadionu, kde brněnský klub získal všech jedenáct ligových titulů. A všichni příznivci klubu věří, že zde Kometa získá i tituly další. V rámci her byl totiž představen model nové haly, která by na legendárním místě měla v příštích letech vyrůst.

Libor Zábanský se při přípravě Hokejových her nechal inspirovat ještě jednou zámořskou tradicí – vzdáváním pocty

příslušníkům ozbrojených sil a členům záchranných sborů. Spočil se proto s vedením Univerzity obrany, jediné vojenské vysoké školy v České republice, a vzniklo tak unikátní partnerství. „Výsledkem naší účasti na Hokejových hrách byla prezentace naší práce na veřejnosti, ale také propagace školy v prostředí, které je blízké mladé generaci,” zhodnotil spolupráci zástupce rektora-velitele UO plukovník gšt. Milan Marek. Vojenská vysoká škola se pak podílela na organizačním zabezpečení her, když její studenti ve svém volném čase vypomáhali s pořadatelskou službou.

Hlavní část pocty se odehrála před utkáním Komety s plzeňskými Indiány. Na ledovou plochu uprostřed improvizovaných tribun vyjeli hráči domácího týmu na roz bruslení v netradičně pojatých „maskáčových” dresech. Ty byly po skončení her vloženy do internetové aukce, jejíž výnos je určen pro Vojenský fond solidarity. „Vítáme tuto akci jako příležitost poděkovat těm, kteří se starají o naši bezpečnost,” řekl v předzápasovém rozhovoru, přenášeném na obrazovky rozmístěné na stadionu, rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkryl.

Těsně před začátkem utkání pak nastoupilo spolu s hráči na ledovou plochu v doprovodu nejmladších hokejistů Komety čtrnáct novodobých veteránů. Mezi nimi byl i devěťadvacetiletý Lukáš Hirka, který je upoután na invalidní vozík v důsledku těžkých zranění, jež před třemi lety utrpěl při raketovém útoku na základně Shank v Afghánistánu. Poctu před zaplněnými tribunami vyslechli také plukovník gšt. Josef Kopecký, který jako první český důstojník velel na rozsáhlých manévrech NATO, a to loni v americkém výcvikovém středisku u bavorského Hohenfelsu.

Rozhodnutí organizátorů her vzdát poctu válečným veteránům, armádě a členům záchranných sborů podpořil také náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Josef Bečvář, který do Brna zavítal na druhý zápas pod širým nebem. „Hrával jsem hokej, je to zajímavá rychlá hra, jako mladí jsme to zkoušeli mnozí, někdo více, někdo méně,” vysvětlil svůj pozitivní vztah ke sportu náčelník Generálního štábu nedlouho předtím, než společně s brněnským primátorem Pavlem Vokřálem v přímém televizním přenosu vstoupili mezi hráče na ledovou plochu uprostřed dočasné arény. V jejích ochozech se v tu chvíli tísnilo 21 500 diváků, kteří tak vytvořili nový návštěvní rekord v historii českého hokeje. Předtím než hráči zkřížili své hokejky v boji o ligové body, vhodili zmínění muži společně slavnostní buly.

Vratme se však ještě na zápas s plzeňským týmem. Ten skončil vítězstvím Komety v poměru 5 : 2, a diváci jej tak mohli rámovat totožným pokřikem. Novodobé válečné veterány v úvodu a hráče Komety na závěr utkání totiž ocenili sborovým: Hoši, děkujeme!

Text a foto: Viktor Sliva

Krev četaře Miroslava Kriha zachraňovala životy i při neštěstí ve Studénce

Dárce krve

Dárcovství krve je čistě dobrovolnou záležitostí. Někdo daruje krev pravidelně, někdo příležitostně a mnozí vůbec. Četař Miroslav Kriho je pravidelným dárcem již od své povinné vojenské docházky, což je více než třicet let. Dnes má za sebou bezmála dvě stě odběrů krve a krevní plazmy. Vždy bezplatně.

„Krev jsem začal darovat v roce 1983 na vojně v Popradu. V té době to bylo dobrovolně povinné. Chodit dát krev se považovalo za samozřejmost. Chodil každý. Bažant, ale i mazák,“ uvádí četař Miroslav Kriho. U armády je přes deset let. Jako řidič prakticky všech skupin, včetně oprávnění užití modrého majáku, byl vítanou posilou v Agentuře služeb. Nyní vozí vojáky na cvičení, odváží či přiváží proviant, ale i převáží důstojníky a občanské zaměstnance na jednání u nás i v zahraničí. Vystudovaný strojník zámečnický přišel do armády po mnoha

letech práce na pozici řidiče městské hromadné dopravy v Ostravě. Adaptace na vojenský život pro něj nebyla nijak složitá, navíc cítil, že bude v armádě platný a budou se hodit jeho zkušenosti. Kromě řidičských průkazů má i kurzy svářečské a kurz obsluhy VZV.

Peníze bych si nevzal

„Já jsem nikdy peníze za dárcovství nechtěl. Odměnou mi byla myšlenka na to, že jsem někomu pomohl. I když jsem nikdy nepotkal nikoho, kdo byl mojí krví obdarovaný, protože takové záznamy nejsou veřejné, vím, že takových lidí jsou desítky,“ zdůvodňuje četař Kriho, proč by si za odběr peníze nevzal. Na odběry krve chodí čtyřikrát ročně, krevní plazmu lze darovat i dvakrát měsíčně. I armáda ocenila bezplatné dárcovství krve. Při svém dřívějším působení u 14. ženijní brigády v Bechyni obdržel od tehdejšího velitele plukovníka Oty Rolence pochvalu. To bylo k osmdesátému odběru, jelikož transfuzní stanice si vedou evidence a při významných dárcovských jubileích informují úřady v místě bydliště dárce, a ty posléze i zaměstnavatele. Zlatý kříž Českého červeného kříže třetího stupně k osmdesátému odběru se uděluje na slavnostním shromáždění v roce následujícím po uskutečnění odběrů. V brzké době čeká četaře předání dalšího ocenění. Tentokrát v Praze, na slavnostním shromáždění. Zlatý kříž první třídy za sto šedesát odběrů je

známkou vysoké morální hodnoty každého obdarovaného. Prakticky nejvyšší metou je plaketa ČČK Dar krve – dar života. Na tu četaři chybí ještě necelých sedmdesát odběrů, uděluje se za dvě stě padesát odběrů.

Větší osvěta

Dárcovství krve je nezbytné pro záchranu lidského života. Při odběrech, na které byl zavolán ihned po železničním neštěstí ve Studénce, si uvědomil, jak je důležité, aby krev darovalo co nejvíce lidí, kterým to umožní jejich zdravotní stav a – samozřejmě – kteří prochází pravidelnou kontrolou u svého lékaře. Dřívější doba nebyla v mnoha ohledech nijak jednoduchá, ale darování krve bylo pro všechny na vojně samozřejmostí. Leč se nedá zcela mluvit o dobrovolnosti, jelikož pro velitele to byla otázka „povinné dobrovolnosti“, chodil téměř každý. Pro někoho byla motivace den volna po odběru, pro někoho šlo o morální předpoklad samozřejmosti. Možným apelem je současnost, kdy bohužel ne všechny jednotky a útvary mají plný stav, a tak může být absence vojáka po odběru problém. Důležité je, aby se velitel snažil maximálně vyjít vstříc každému, kdo se pro dárcovství rozhodne (ať již bezplatně, či za odměnu) a navíc, aby byl každý takový voják po zásluze pochválen a dán za příklad ostatním. Stejně, jak dříve učinil plukovník Rolínek. Podpora by měla vždy vycházet z nejvyšších míst velení, včetně aktivní účasti velících.

A fakta

Odběry tzv. plné krve jsou nejčastějším typem odběrů (cca 420 tis. ročně). Jde o odběr cca 450ml krve z žíly dárce. Tento odběr trvá jen přibližně pět minut. Je možné provést ročně maximálně pět odběrů u muže a čtyři u ženy. Plná krev se dnes většinou dále zpracovává na jednotlivé složky (červené krvinky, krevní destičky, plazmu), nebo se jen doplní protisrážlivým roztokem a podává se pacientovi (tento způsob dříve převažoval). Trvanlivost tzv. krevní konzervy je až 35 dní, uchovává se při 2–6 st. C.

Speciální typy odběrů – tzv. aferézy – jsou odběry, kdy se na zvláštním přístroji (separátoru) oddělují z krve dárce jen jednotlivé krevní složky a ostatní jsou dárce během odběru vráceny.

Ze speciálních odběrů se provádí nejčastěji:

- krevní plazma** (kolem 180 tis. odběrů ročně v nemocničních zařízeních a kolem 500 tis. v plazmaferetických centrech). Plazmu lze zmrazenou na -25 st. C uchovávat i po dobu 2 let.
- krevní destičky** (kolem 18 tis. odběrů ročně). Trombocytový koncentrát má dobu použitelnosti jen do pěti dnů, uchovává se „v pohybu“ při teplotě cca 20 st. C.
- červené krvinky** (v současné době ještě počet odběrů není vysoký, provádějí se spíše s cílem získat nedostatečné krevní skupiny). Erytrocytový koncentrát lze uchovávat až 42 dní při stejné teplotě jako plnou krev.

Uvedené odběry trvají řádově desítky minut (45–100 minut) a s výjimkou odběru červenýchrvinek je možné je u dárce provádět častěji než odběry plné krve, neboť ostatní složky krve se obnovují rychleji než červené krvinky.

Proč bezplatně

Pomineme-li již samu nelogičnost spojení „platba“ a „dar“, je třeba předně uvést, že podpora bezplatného dárcovství je celosvětovým trendem, který se prosazuje od šedesátých let 20. století, kdy se Mezinárodní federace ČK&ČP obrátila s výzvou na všechny národní společnosti, aby podpořily rozvoj dárcovství oproštěného od finančních motivů. Ze soudobých pramenů můžeme jmenovat rezoluci XXIV. mezinárodní konference Červeného kříže (Manila 1981), v níž mezinárodní společenství vyslovilo jednoznačně podporu pouze bezplatnému dárcovství, v neposlední řadě též Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2002/98/ES z 27. 1. 2003, která všem členským státům EU (tedy i ČR) ukládá přijímat opatření k podpoře bezplatného dárcovství krve, k morálnímu oceňování bezplatných dárců a zajištění toho, aby potřebná krev byla získávána bezplatně.

Text: Michal Voska, foto: Jan Kouba

Všem, kteří za nás denně nasazují životy

Sparta vzdala hold

V úterý 26. ledna v podvečer v pražské O2 aréně vyvrcholil už sedmý díl akce, ve kterém hokejisté HC Sparta Praha vzdávají hold příslušníkům složek integrovaného záchranného systému, tedy i vojákům. Projektu na podporu složek integrovaného záchranného systému, který tradičně oceňuje i práci vojáků, věnovali Pražané domácí duely s týmy Pirátů Chomutov 22. ledna a HC Olomouc 26. ledna.

Na úterní utkání vedle vojáků, policistů, hasičů a záchranářů dorazila řada významných hostů. Hokejisty přišel podpořit i náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Josef Bečvář. Ten od vedení hokejového klubu HC Sparta Praha – výkonného ředitele Roberta Speychala a předsedy představenstva Petra Břízy – převzal o přestávce pro Vojenský fond solidarity šek v hodnotě 40 tisíc Kč a od společnosti Ford v hodnotě 100 tisíc Kč.

Před zahájením a během utkání byly divákům tradičně představeny hrdinské činy vybraných hasičů, záchranářů, policistů a vojáků. Armádu ČR tentokrát zastupoval nadporučík Zbyněk Abel, kterého na ledovou plochu přivezli příslušníci 4. brigády rychlého nasazení s vozidlem Land Rover Kajman. Jak známo, tento pilot letos ve Španělsku na největším cvičení NATO posledního desetiletí zabránil pádu stroje L-159 ALCA po střetu s ptákem.

Historie akce „Sparta vzdává hold“, ke které se po vzoru kanadsko-americké NHL přihlásili hokejisté extraligového klubu HC Sparta Praha, sahá do roku 2009. Od té doby se také datuje spolupráce Sparty se složkami IZS, Nadací policistů a hasičů a posléze také Vojenským fondem solidarity. Právě na konto těchto organizací pravidelně putuje finanční příspěvek, na kterém se nemalou měrou podílejí i samotní diváci, a to formou aukce unikátních dresů a puků.

Text a foto: Miroslav Šindelář

Bezpečnostní prostředí světa roku 2035

Britské ministerstvo obrany vydalo v prosinci minulého roku studii Future Operating Environment 2035 (FOE 35). Jedná se o jednu z řady odborných studií popisujících klíčové bezpečnostní a vojenské výzvy pro následující dekády. Podle FOE 35 klíčovými bezpečnostními oblastmi jsou globalizace a vzájemná propojenost světa, přesun světové moci do Asie, demografie, urbanizace, změny klimatu, nedostatek zdrojů, korupce a kriminalita, vztahy se státem a technologie.

Globalizace a vzájemná propojenost

Globalizace neztratí na síle, ba naopak. Díky propojenosti světa regionální události mohou způsobit světové bezpečnostní, politické, ekonomické a společenské otřesy. Mezinárodní společenství se častěji uchýlí k reakcím na regionální události.

Klíčové se stane budování flexibilních a rychle nasaditelných vojenských sil. Státy v následujících letech musí umět vysílat vojenské síly na velmi velké vzdálenosti ve velmi krátkém čase. Nejen kvůli ozbrojenému střetu, ale také z humanitárních důvodů.

Přesun světové moci do Asie

Těžště vojenské a ekonomické síly se posune z Evropy a USA do Asie. V roce 2030 USA zůstanou pravděpodobně největší vojenskou velmocí. Vojenskou sílu USA však výrazně potlačí rostoucí vojenské schopnosti Číny.

Díky honbě za surovinami se strategické zájmy rostoucích mocností Brazílie a Indie přesunou za hranice svých regionů. Poroste regionální význam některých silných států – Austrálie, Kanady, Německa, Indonésie, Japonska, Mexika, Nigérie, Jižní Afriky a Turecka.

Rusko si pravděpodobně udrží globální význam díky vybudovaným globálním politickým a vojenským vztahům. Do karet Ruska hraje rovněž značná rozloha jeho území a vojenská síla armády. Podle FOE 35 se však v následujících dvaceti letech Rusko střetne s klesajícím počtem svých obyvatel, se zastaralou infrastrukturou, korupcí a neefektivním způsobem vládnutí.

V propojeném světě mohou hrát celosvětovou roli i méně ekonomicky silné státy či nestátní aktéři (Islámský stát). Nástrojem „slabých“ se stanou např. kyberútoky nebo terorismus.

V roce 2035 globálními ekonomickými mocnostmi zůstanou USA, Evropská unie a Čína. Počítá se také s rychlým ekonomickým růstem Indie. Pravděpodobně však pouze USA a Čína budou mít moc diktovat globální události a vytvářet světový řád.

Demografie

Podle OSN vzroste počet obyvatel Země ze současných 7,2 miliardy na 8,1 miliardy až 9,4 miliardy v roce 2035. Přírůstek obyvatel ve vyspělých zemích zůstane velmi nízký, v některých dokonce počet lidí poklesne. V rozvojových zemích rychlý růst počtu obyvatel a urbanizace povedou pravděpodobně k nestabilitě. Nerovnováha mezi pohlavím a věkem (velké procento mladých mužů) zvýší politické a sociální napětí.

Především obrovská populace mladých mužů na Středním východě, v subsaharské Africe a ve Střední Asii představuje zdroj nespokojených lidí náchylných k radikalismu. V těchto oblastech je nutno investovat do vzdělání i zdravotnictví.

Urbanizace

Ve městech dnes žijí 3,2 miliardy lidí. V roce 2030 počet lidí žijících ve městech dosáhne 5 miliard. Hlavní nárůst se očekává v Asii a Africe. Nejvíce lidí do měst se bude v příštích desetiletích stěhovat v Indii, Číně a Nigérii.

Rozvinutá města budou velmi moderní s dobře fungující infrastrukturou a dobrým přístupem ke zdrojům. Díky rychlé

urbanizaci však hrozí přeměna některých předměstí (např. v Paříži) v chudinské čtvrti, nebo dokonce slumy.

Špatně řízená a selhávající města se stanou zdrojem bezpečnostních rizik. Často

Častější katastrofy si vyžádají širší a větší humanitární pomoc vyspělého světa. Je pravděpodobné, že armády se budou čím dál více zabývat humanitární pomocí. Extrémní klimatické změny, především

chránit zásobovací trasy i zajištění přístupu ke zdrojům zvýší hospodářskou soutěž a může fungovat jako katalyzátor pro mezinárodní vojenský konflikt.

Korupce a kriminalita

Korupce snižuje důvěryhodnost, legitimitu a odpovědnost vlády. Korupce a kriminalita mohou vytvářet a udržovat konflikty a vést k celosvětové nerovnosti.

V roce 2035 kriminální skupiny budou čím dál více využívat alternativní měnu (např. bitcoin), což usnadní financování teroristických skupin. Pro vlády tak bude těžší zmrazit transakce z kriminální činnosti nebo uvalit sankce na zločinecké státy. Klíčovým se stane boj proti korupci, především ve slabých a konfliktních státech.

Celosvětový rostoucí problém je přeshraniční obchod s drogami, zbraněmi a lidmi přes slabě chráněné hranice. Ochranu hranic nebudou řešit jen jednotlivé státy, ale společně celé mezinárodní společenství.

Vztahy se státem

Vlivní aktéři získají v roce 2035 větší moc na rozhodování státu. Takové skupiny mohou mít podobu malých hnutí nebo velkých dobře propojených skupin.

Stát bude i v roce 2035 hlavním hráčem v mezinárodních záležitostech. Poroste však vliv velkých nadnárodních korporací (ropní giganti, banky), nevládních (Greenpeace) a mezinárodních organizací (OPEC, NATO, BRICS atd.).

Technologie

Technologie se stanou dostupnější a poroste přístup k vědomostem. Díky novým technologiím je šance zmírnit některá rizika zmíněná v dokumentu FOE 35 – nedostatek vody (odsolování vody), nedostatek nerostů, klimatické změny, ale i kriminalitu.

Na druhé straně dostupnost technologií umožní mnohem širšímu okruhu státních i nestátních subjektů získat moderní zbraňové systémy. Lze očekávat zvýšené zneužití komerčních technologií (např. drony) nebo technologií dvojího použití pro výrobu zbraní.

Díky čím dál větší dostupnosti moderních technologií a znalostí budou západní země – snad s výjimkou Spojených států – v některých vojenských technologiích překonány, a to i trvale, mocenskými soupeři. Stejně tak díky ekonomickému růstu některých zemí Západ ztratí náskok v počtu zbraní i v určitých vojenských schopnostech.

Z tohoto důvodu je nepravděpodobné, že západní země mohou svou vojenskou a politickou moc v budoucnu opírat pouze o nejmodernější zbraňové systémy a technologickou nadřazenost.

Text: Jan Grohmann, foto: archiv

se budou nacházet v oblastech náchylných k přírodním katastrofám. Selhávající města neodolají přírodním katastrofám (sucho, horko, záplavy, zemětřesení) z důvodu špatné infrastruktury, omezených zdrojů, neúčinných nebo chybějících institucí a špatně fungujících záchranných a bezpečnostních složek (policie, hasiči, záchranná služba). Špatná správa věcí veřejných a špatné instituce posílí vliv násilnických a kriminálních skupin.

Mecenášství – často viděné jako odporující západním normám – bude v některých oblastech nahrazovat životně důležité nefungující služby nebo kolabující městské/státní instituce.

Změny klimatu

V důsledku změny klimatu poroste hladina moře a zvýší se intenzita, frekvence a délka trvání extrémních klimatických událostí (záplavy, sucho, extrémní zima, hurikány). Výsledkem budou ztráty na životech, masivní škody na majetku, nemoci a hladomory.

Vedlejšími důsledky klimatických změn se stane masová migrace, sociální nepokoje, nestabilita a války. Některé z těchto událostí mohou mít díky globalizaci a propojenosti celosvětové důsledky.

vysychání obrovských oblastí, může vést až k lokálnímu vymírání lidské populace.

Nedostatek zdrojů

V následujících 20 letech poroste poptávka po cele řadě zdrojů, především nerostných. Poroste pravděpodobně cena zdrojů i náklady na jejich získávání a transport. To může vyvolat neúnosnou úroveň nestability uvnitř státu i mezi státy. Změna klimatu způsobí velký tlak na zajištění dostatku vody a jídla pro stovky milionů lidí po celém světě.

Mnoho států sdílí stejné vodní zdroje. Nedostatek vody nebo dokonce cílený odklon řek povede k neúrodě, což vyvolá hladomor, migraci, a možná i války. Pravděpodobný je nedostatek fosilních paliv, vzácných nerostů a technologicky špičkových materiálů.

Řešení problémů se zdroji si vyžádá průzkum a těžbu v odlehlých a nepřístupných oblastech. Nutný však bude vývoj nové těžební techniky a také zajištění bezpečnosti těžby v odlehlých oblastech. Díky novým technologiím se může zvýšit vytěžitelnost i starých zdrojů.

Klíčová se stane nejen těžba, ale rovněž doprava zdrojů na dlouhé vzdálenosti, často přes konfliktní oblasti. Potřeba

Pásové bojové vozidlo pěchoty CV9030N Mk.III. Mohutná výzbroj v podobě 30mm automatického kanonu Mk.44 Bushmaster II se spřaženým kulometem MG3 ráže 7,62 mm byla doplněna o zbraňovou stanici Protector RWS.

Norská rodina CV90 se úspěšně rozrůstá

Když v roce 2011 společnost BAE Systems Hägglunds AB dokončila montáž posledního obrněnce CV90, vše nasvědčovalo tomu, že sériová produkce tohoto moderního vozidla, která začala v roce 1993, skončí. Nestalo se tak, a to zejména díky norské poptávce po modernizaci 103 kusů strojů CV9030N Mk.I na vyšší standard Mk.III a nákupu dalších 41 zbrusu nových vozidel, jež se objevila v červnu 2012.

Norské pozemní síly Hæren, patřící v současnosti mezi šestici uživatelů CV90 (dalšími jsou Švédsko, Finsko, Švýcarsko, Dánsko a Nizozemsko, připravující se odprodat část svých vozidel Estonsku), plánují, že v budoucnu budou provozovat celkem 144 těchto obrněnců v šesti různých verzích – 74 bojových vozidel pěchoty (lokálně označovaných stormpanservogn), 21 bojových průzkumných vozidel (oppklaringsvogn), 15 velitelsko-štábních vozidel (stridsledelsesvogn), 16 obrněných ženijních vozidel (stormingeniørvogn), 16 víceúčelových vozidel (multivogn) a dvou vozidel pro školení řidičů.

Upgrade původních CV9030N Mk.I začal v roce 2013 a v únoru 2014 předali zástupci BAE Systems norskému ministerstvu obrany první modernizovaný kus, jenž následně podstoupil vojenské zkoušky. Na základě jejich úspěšného završení byla loni zahájena sériová montáž, která by měla probíhat do roku 2017.

Pro transport pěchoty i průzkum

Nová CV9030N Mk.III mají tvořit hlavní údernou sílu trojice útvarů – Panserbataljonen (obrněný prapor), Telemark bataljon

(prapor Telemark) a Ingeniørbataljonen (ženijní prapor) – ze sestavy jediného bojového svazku norských pozemních sil nazvaného Brigade Nord (Brigáda Sever).

Nejpočetněji bude zastoupená modifikace stormpanservogn s dvoumístnou věží, vyzbrojená 30mm automatickým kanonem Mk.44 Bushmaster II, spřaženým 7,62mm kulometem MG3 a zbraňovou stanicí Protector RWS s kulometem M2HB ráže 12,7mm (alternativně 40mm automatickým granátometem Mk.19). Kromě dvou členů (střelce a velitele) ve věži bude osádka dále doplňovat řidič a osmičlenný pěší roj.

Oproti současnému standardu budou modernizované stroje plně digitalizované, přičemž se uvažuje např. o zavedení systému

Na tomto snímku lze dobře porovnat původní siluetu věže (na stroji v popředí) s věží osazenou přídatným modulárním pancéřováním (na průzkumné variantě CV9030N Mk.III vzadu)

Ženíjní stormingeniørvogn (vpředu) s adminovacím pluhem v transportní poloze. Na střechnu korby víceúčelového multivognu (vzadu) lze upevnit rozměrné přepravní bedny či palety, které by bylo problematické vměstnat do interiéru obrněnce, což jej předurčuje mj. k plnění logistických úkolů.

tzv. rozšířené reality pro zaměřovací a pozorovací přístroje, kombinovaného s Blue Force Tracking (neboli sledování polohy vlastních jednotek pomocí GPS). Konkrétně by se mohlo jednat o systém AWARE od norské firmy Augmenti Defence AS, již odzkoušený na produktech společnosti Kongsberg Protech Systems. Pro lepší představu – „rozšířená realita“ (často se též používá anglické označení Augmented Reality nebo zkratka AR) v sobě kombinuje pohled na objekty v reálném světě s promítanými elektronickými informacemi; jako typický příklad AR lze uvést průhledový displej moderních vojenských letounů. Předpokládaná plná integrace na vozidla CV9030N Mk.III se má uskutečnit do roku 2017.

Nahrazeny budou také nyní používané ocelové pásy s gumovými patkami. Místo nich CV9030N Mk.III dostanou celopryžové pásy od švédského výrobce Soucy Sweden AB, jež mají několik zásadních výhod. Za prvé – až o 70% omezují vibrace při jízdě, což má pozitivní vliv na životnost elektroniky a únavu osádky obrněnce. Za druhé – snižují hlukovou hladinu vznikající provozem vozidla až o 13,5 dB, což zároveň redukuje demaskující příznaky. Za třetí – omezují spotřebu pohonných hmot až o 30%, a tím pádem prodlužují dojezd. Za čtvrté – díky své, oproti konvenčním ocelovým pásům až o 50% nižší hmotnosti zlepšují akceleraci vozidla a redukuje jeho brzdnou dráhu až o 30%. Nespornou výhodou je také bezúdržbový provoz, kdy osádce i technickému personálu odpadá obdobná starost jako u ocelové pásy. Existuje tu však i jedna, a to dosti zásadní, nevýhoda – poškozený pás (např. explozí miny či nástražného výbušného zařízení) je možné měnit pouze kompletní, nikoli po jednotlivých článcích jako u pásu ocelového. To pochopitelně ztěžuje opravy v běžných polních podmínkách, tím spíše v průběhu bojové činnosti.

Řady vylepšení se dočká i průzkumná varianta CV9030N Mk.III, označovaná v norštině jako oppklaringsvogn. Primárním rozdílem proti běžné bojové verzi je, kromě snížení počtu členů osádky na šest, instalace šestimetřového teleskopického stožáru, na jehož vrcholu se nachází gyroskopicky stabilizovaná senzorická hlavička Vingtaqs II z portfolia norské společnosti Vinghøg AS,

kteřá je součástí průmyslové skupiny Rheinmetall. Komplet hlavičky sestává z dvojice kamer (denní a noční termální), laserového dálkoměru a laserového ukazovátka, kombinované INS/GPS navigační jednotky a radiolokátoru Squire (pro zajímavost – ten je použit také na průzkumných vozidlech KBV-PZLOK Pandur II a Sněžka-M z výzbroje Armády České republiky).

K vizuálnímu pozorování na velké vzdálenosti za příznivých klimatických a světelných podmínek slouží denní kamera VIM (Visual Imaging Module) s maximálním 25násobným zvětšením, zorným polem v rozsahu 0,37° – 9,34° a schopností detekce cíle (o velikosti 2,3 × 2,3 m) na vzdálenost 31 km, jeho rozpoznání na 23 km a přesné identifikace na 15 km. Ke sledování nepřítele v noci či za zhoršených klimatických podmínek lze použít termální kameru TIM (Thermal Imaging Module) s rozlišením 640 × 520 px, dvojnásobným digitálním zoomem a pracující ve vlnové délce 3–5 μm. Její zorné pole je možné nastavit na dva módy – úzké (1,3° × 0,87°) a široké (6,25° × 4,17°). Nejvyšší vzdálenost pro zjištění nepřátelských cílů je v tomto případě 18 km, rozpoznání 9,5 km a identifikaci 5,5 km.

Laserové vybavení hlavičky Vingtaqs II standardně zahrnuje dálkoměr (s měřícím rozsahem 80 – 20 000 m a odchylkou ±5 m) a ukazovátka LTP (Laser Target Pointer) s dosahem až 43 km při maximálním výkonu 950 mW. Navíc je ji možné doplnit o laserový značkováč cílů LTDI (Laser Target Designator with laser spot Imaging), který slouží k navádění přesné munice v okruhu 10 000 ±5 m od vozidla.

Na hlavičku Vingtaqs II se taktéž nachází anténa radiolokátoru Squire, vyráběného francouzskou firmou Thales. Ten dokáže zjišťovat cíle o velikosti tanku vzdálené až 33 km, vozidla 22 km, vrtulníky 19 km, jednotlivé osoby 13 km a bezpilotní letouny kategorie mini UAV 6 km. Radar Squire lze navíc z vozidla CV9030N Mk.III odmontovat a používat z trojnožky umístěné na zemi.

Prototyp průzkumného CV9030N Mk.III představený v předloňském roce byl navíc osazen modulárním přídatným ocelo-keramickým vrstveným pancéřováním, které švédská armáda odzkoušela na obrněncích upravených v letech 2002–2003 pro

nasazení v mírových misích a následně označených jako Strf 9040C (CV9040C). Pochopitelně ruku v ruce s tím došlo k nárůstu hmotnosti stroje z 26 na 35 t, což by ale měl kompenzovat upgradovaný vznětový motor Scania DSI, u nějž byl výkon zvýšen ze 445 na 595 kW. Tím pádem zůstal zachován i původní měrný hmotný výkon 17 kW/t a nezhoršily se jeho jízdní vlastnosti.

Velitelské, ženijní a „multi“ vozidlo

Velitelstvo-štábní modifikace CV9030N Mk.III je z vnějšku prakticky identická s běžným bojovým vozidlem pěchoty. V porovnání s ním ovšem nepřepřevádí osmičlenný roj, ale v zadní části korby se nacházejí tři pracovní stanice pro velitele roty či praporu a jeho štábní důstojníky. Dvě z pracovních stanic lze v rámci interiéru jednoduše přemístit a tím uvolnit místo pro případný transport dalších osob. Norské ministerstvo obrany již avizovalo, že stridsledelsesvogn na bázi CV90 by měl postupně v arzenálu Hæren nahradit velitelskou úpravu zastaralého obrněného transportéru M113. Stejně tak bude nahrazena i ženijní „em stotřináctka“, a to variantou stormingeniørvogn, jež bude kromě obligátního adminovacího tralu či pluhu disponovat i kloubovým mechanickým ramenem, sloužícím především k prohlídkám podezřelých míst a manipulaci s nebezpečnými předměty. Osádku CV90 Sting (což je zkratka slova stormingeniørvogn) budou tvořit čtyři lidé – řidič, velitel, operátor zbraňové stanice Protector RWS s 12,7mm kulometem M2HB a operátor ženijních zařízení.

Žhavou novinku představuje také multifunkční vozidlo na podvozku CV90, tedy multivogn. U té je možné na základě okamžité potřeby měnit konfiguraci na samohybný minomet kalibru 81mm, obrněnou ambulanci, logistický stroj nebo vozidlo pro přepravu důležitých chráněných osob.

V současnosti se tedy zdá, že norský program zásadní modernizace strojů řady CV90 pokračuje podle plánu a nečelí žádným výraznějším problémům.

Text: Dušan Rovenský,
foto: Forsvaret, BAE Systems

Náhrada Air Force One se blíží

Air Force One – tento přepravní prostředek prezidenta Spojených států – nemůže chybět snad v žádném hollywoodském katastrofickém velkofilmu. Dvojice letounů Boeing VC-25A s identifikačními čísly 28000 a 29000, provozovaná Prezidentskou dopravní skupinou (Presidential Airlift Group, PAG) 89. dopravního křídla US Air Force, sídlí na letecké základně Andrews AFB u Washingtonu, D. C., a jejím úkolem je mj. v případě závažné krize přepravit americkou hlavu státu společně s nejbližšími spolupracovníky do bezpečí.

Od Skymasteru k Boeingu 747

Historie letounů speciálně uzpůsobených ke vzdušnému transportu amerických prezidentů se začala psát v roce 1944, kdy Franklin D. Roosevelt používal Douglas C-54 Skymaster pojmenovaný „Sacred Cow“. Jeho následníkem se stal C-118 Liftmaster „Independence“, využívaný Harrym S. Trumanem mezi roky 1947 a 1953. Prezident Dwight D. Eisenhower v letech 1953–1961 cestoval na palubě dvou letounů Lockheed VC-121A-LO Constellation, označovaných „Columbine II“ a „Columbine III“. V období let 1962–2001 tuto roli zastával typ Boeing VC-137C, což byla upravená varianta komerčního Boeingu 707-353B, avšak od září 1990 byl do operační služby zařazen modernější, výkonnější a komfortnější VC-25A.

Ten vznikl na bázi stroje Boeing 747-200B a představuje skloubení špičkového navigačního, komunikačního a ochranného elektronického přístrojového vybavení s kvalitní létající platformou v podobě

veleúspěšného Jumbo Jetu. Kromě nezbytné doplňkové aparatury je dalším rozdílem oproti běžné „sedm čtyři sedmička“ i vnitřní konfigurace a z toho vyplývající počet přepravovaných osob. Stejně tak je na VC-25A integrován vysouvací dopravník určený k nakládání a vykládání zavazadel, přední a zadní vyklápěcí schůdky pro nástup a výstup cestujících a navíc je stroj uzpůsoben pro doplňování paliva za letu.

Letoun V-25A je dlouhý celkem 70,7 m, vysoký 19,3 m a rozpětí jeho křídla je 59,6 m. K pohonu slouží čtveřice proudových motorů General Electric CF6-80C2B1 (o maximálním tahu 252,21 kN), které umožňují dolet (bez doplňování paliva ve vzduchu) až 12 550 km při nejvyšší rychlosti 1 015 km/h. Maximální dostup letounu přesahuje 13 700 m a vzletová hmotnost je limitována 374 850 kg. Posádku tvoří 26 členů a dalších 76 osob se na palubě VC-25A může přepravovat jako pasažéři.

Jelikož je valná část letů na palubě VC-25A dálkových, byly vytvořeny adekvátní podmínky pro práci a odpočinek

prezidenta i jeho týmu. Čelný představitel Spojených států má k dispozici prezident-ské apartmá, skládající se z obývacího pokoje (s převlékárnou, toaletou a sprchovým koutem) a pracovny. Odtud lze za letu prostřednictvím spojovacích prostředků uskutečnit živé televizní vysílání v případě, že by prezident urgentně potřeboval oslovit americkou veřejnost. Využívat může také konferenční místnost, jež zároveň slouží jakožto VIP jídelna. Oddělené prostory pro přepravu a krátkodobé ubytování zpřijemňují cestování i vládním činitelům, poradcům, vysokým vojenským funkcionářům, agentům tajných služeb a přítomným novinářům.

Dvě kuchyně umožňují přípravu až 100 jídel najednou. Kromě toalety v prezidentském apartmá je na palubě dalších šest WC, včetně jednoho bezbariérového. Posádka letounu může podle potřeby odpočívat ve vyčleněné místnosti a stejně tak může stolovat ve vlastní malé kuchyňce. Na palubě VC-25A je i oddělení, kde jsou uloženy zdravotnické potřeby a léky, a lze ho rekonfigurovat na provizorní ošetrovnu s rozkládacím operačním stolem.

Nastupuje nová generace

Přes veškeré vymoženosti, jež VC-25A nabízí, nelze přehlížet fakt, že se jedná o letouny staré již téměř 29 let, se všemi z toho vyplývajících důsledky. Kromě značného stupně opotřebenosti draku (při zahájení provozu VC-25A se předpokládala třicetiletá životnost), a tím pádem možného vzniku strukturálních vad, představuje v blízké

Další ze série snímků pořízených během osudného 11. září – zatímco George W. Bush telefonuje ze své pracovny v Air Force One, členové jeho kabinetu se radí o dalším postupu

Během teroristických útoků 11. září 2001 evakuoval Air Force One tehdejšího prezidenta George W. Bushe z floridského města Sarasota zpět do Washingtonu, D. C. Na snímku americká hlava státu debatuje ve svém obývacím pokoji na palubě VC-25A s ředitelem prezidentské kanceláře Andym Cardem. Obě pohovky v pozadí lze rozložit a použít k noclehu prezidenta a jeho manželky.

VC-25A je vybaven vyklápěcími schůdky sloužícími k nástupu a výstupu služebně níže postavených úředníků a novinářů cestujících na palubě. V případě nouze či nenadálé situace je ale může použít i prezident, jak dokladuje tento snímek z letecké základny Offutt AFB v Nebrasce, kam George W. Bush zamířil 11. září 2001 po odletu z Floridy a mezipřistání na Barksdale AFB.

Roli Air Force One mají po roce 2023 převzít tři kusy modifikovaného Boeingu 747-8

budoucnosti největší potíž nárůst provozních nákladů. Stále častější a důkladnější technické prohlídky ovšem odčerpají nejen dosti omezené finanční prostředky, kterými současná US Air Force disponuje, ale takéž drahocenný čas, který by jinak mohly VC-25A strávit ve vzduchu. Problémem je i stále se ztenčující zásoba náhradních dílů pro typ, jehož produkce byla ukončena v roce 1991.

Zřejmě i proto koncem loňského ledna oznámila ministryně pro US Air Force Deborah Lee Jamesová, že ve spolupráci s náměstkem ministra obrany Spojených států pro akvizice, technologie a logistiku Frankem Kendallem rozhodli o výběru nového stroje Air Force One.

Měl by se jím stát typ Boeing 747-8, jenž dle jejích slov „jako jediný letoun vyráběný ve Spojených státech po nezbytných úpravách splňuje veškeré požadavky kladené na transportní zabezpečení prezidenta Spojených států a přitom je dostatečně reprezentativní“. Analýza zpracovaná US Air Force totiž došla k závěru, že nejvýhodnější k plnění obdobných úkolů je čtyřmotorový stroj s dostatečně širokým trupem. A na trhu jsou v současnosti v podstatě pouze dvě možnosti – buď právě vybraný Boeing 747-8 (produkovaný

ve městě Everett ve státu Washington), nebo Airbus A380 (kompleťovaný ve francouzském Toulouse). Evropský výrobce prostřednictvím své severoamerické pobočky Airbus Group, Inc. (dříve EADS North America), ovšem v lednu 2009 zveřejnil rozhodnutí neúčastnit se výběrového řízení na nástupce VC-25A.

Jednou z podmínek totiž byla kompletní montáž všech tří nových strojů na americkém území, což by pro Airbus znamenalo přesun výroby z Evropy do zámoří a s tím spojené obrovské finanční ztráty.

Na vývoj trojice vládních Boeingu 747-8 v rámci programu PAR (Presidential Aircraft Recapitalization) bylo v rozpočtu US Air Force pro roky 2015–2019 vyčleněno 1,65 mld. USD, přičemž se předpokládá, že první letoun koncový uživatel získá nejdříve v roce 2018 s tím, že až do roku 2023 bude probíhat jeho testování. Plánovanou hranici 30 let v operační službě (v květnu 2017) tudíž oba VC-25A překonají minimálně o pět až šest let.

Modernější letouny Boeing 747-8 jsou ve srovnání se staršími 747-200B (na jejichž základě VC-25A vznikly) rozměrově poněkud větší (70,7 × 19,5 × 6,1 × 64,9 m; délka × výška × šířka × rozpětí křídla). Do nádrží pojmu přes 238 500 l paliva a jejich maximální vzletová hmotnost dosahuje 442 300 kg. Čtveřice pohonných jednotek General Electric GENx-2B (General Electric next-generation) o nejvyšším tahu 295,81 kN zabezpečuje cestovní rychlost okolo 920 km/h a dolet byl prodloužen až na hranici 13 100 km.

Text: Dušan Rovenský,
foto: US DoD, US National Archives, Boeing

Letoun VC-25A s prezidentem Barackem Obamou vzlétá ze základny McGhee Tyson Air National Guard Base v Tennessee. Kromě vylepšení v oblasti komunikačního a navigačního vybavení je Air Force One chráněn proti účinkům jaderných výbuchů (zejména elektromagnetickému impulzu) a přenosným protiletadlovým raketovým kompletem.

Svaz vojáků v záloze ČR, z. s.

Svaz vojáků v záloze České republiky, z. s., (SVZ ČR) je zapsaný sportovní spolek, který se věnuje branným aktivitám. Jeho členem může být občan ČR nebo cizinec se zájmem o vojenskou historii, sportovní střelbu a jiné aktivity posilující povědomí obyvatel ČR o obraně. SVZ ČR sdružuje jak vojáky v záloze, tak civilní sympatizanty.

Na základě Memoranda o spolupráci je SVZ ČR oficiálním partnerem MO ČR, se statutem spolupracující organizace blízké svou činností MO ČR.

SVZ ČR v současnosti registruje 100 pobočných spolků – klubů vojáků v záloze – s celkovým počtem okolo 3 000 členů. Většina klubů se věnuje sportovní branné střelbě pro zachování a rozvoj získaných vojenských dovedností. Některé kluby se věnují studiu vojenské historie nebo zachování tradic vojenského hudebnictví. Historicky spolek navazuje na činnost Svazu vojáků v záloze ČSFR. Po rozdělení federace vznikly národní organizace SVZ ČR a SZVvZ, působící na území Slovenské republiky. V oblasti střeleckého sportu vytváří spolek vlastní pravidla přibližující se svým pojetím služebním střelbám AČR. K zabezpečení systému střeleckých soutěží si školí vlastní sbor rozhodčích. SVZ ČR byl zakládajícím členem Asociace vojáků společně, v jejímž rámci doposud působí.

Již v období před profesionalizací armády věnovalo vedení SVZ ČR nemalou pozornost zkušenostem zahraničních partnerů s prací se zálohami. A to jak aktivními, tak i povinnými. Představitelé SVZ ČR se zúčastnili řady jednání v tuzemsku i v zahraničí. Se závěrečnými materiály těchto jednání byli průběžně seznamováni představitelé MO ČR. Armáda České republiky se zcela profesionalizovala v roce 2006. Svaz reagoval na tuto situaci úpravou svých stanov a aktivit nabízených členům a zahraničním záložnickým organizacím.

Na mezinárodním poli usiluje SVZ ČR o navazování a rozvoj partnerských vztahů s organizacemi záložníků zemí NATO a armád spolupracujících s NATO v rámci programu PfP. Oficiálně spolupracuje

se Slovenským Zväzom vojakov v zálohe, Bavorským zemským svazem záložníků bundeswehru, Zemským sdružením poddůstojníků Dolních Rakous a Velkopolským sdružením záložníků – WSAR. Organizuje mezinárodní střelecké soutěže, které již získaly své příznivce v sousedních zemích. Zejména záložníci z Německa, Rakouska, Polska a Slovenska se jich s chutí a rádi zúčastňují.

Svazu se daří (na základě jednání s bývalým NGŠ armádním generálem Pavlem) rozvíjet spolupráci s jednotlivými KVV na regionální úrovni. Výborně spolupracují s KVV hlavní město Praha, KVV Plzeň, KVV Karlovy Vary a KVV Liberec při zabezpečování jejich soutěží rozhodčími SVZ ČR. Začínají se slibně rozvíjet aktivity v regionu Jižní Morava. Tato spolupráce je podporována ředitelem sekce rozvoje druhů sil brigádním generálem Pavlem Adamem. Pro zlepšení a prohloubení spolupráce chybí legislativní rámec, který by spolku umožnil systematicky pracovat se všemi kategoriemi vojáků v záloze při jejich přípravě k obraně teritoria ČR.

Připravil: Vladimír Marek, foto: archiv sdružení

Kontakt: U Pergamenky 1511/3
170 00 Praha 7
Předseda: plk. v. v. Svatopluk Senevič
tel.: 271 771 180, 602 372 177,
e-mail: svz-cr@svz-cr.cz

plukovník Pavel Lipka velitel 7. mechanizované brigády

Pane plukovníku, od prosince minulého roku stojíte v čele 7. mechanizované brigády. Jak si podle vás „sedmička“ na začátku roku stojí a v jaké je kondici?

Loňský rok byl pro naši brigádu náročným po všech stránkách. Na začátku roku jsme plnili úkoly související se střežením municičního skladu ve Vrbětích a souběžně jsme měli nasazené lidi v misích v Afghánistánu i Mali. V průběhu celého roku se naše jednotky účastnily mnoha cvičení, jak se zahraničními partnery na našem území, tak i s partnery na Slovensku, v Polsku, v Rakousku či v německém Hohenfelsu. Vojáci naší brigády při nasazení na našem území nebo v zahraničních operacích, ale i při všech cvičeních prokazovali vynikající výsledky a vzorně reprezentovali AČR i celou naši republiku. Největšího úspěchu brigáda dosáhla v rámci cvičení Allied Spirit II, kde jako první zahraniční brigáda převzala velení multinárodního brigádního bojového uskupení a úspěšně prošla náročným taktickým cvičením zaměřeným na plnění bojových úkolů v rámci hybridního prostředí. Všechny tyto náročné úkoly potvrdily, že naše brigáda je ve výborné kondici, a proto na konci loňského a začátkem toho letošního roku čerpala zasloužený odpočinek.

Co „sedmičku“ čeká v nejbližší době a jakého největšího cvičení se letos zúčastní?

V nejbližší době čeká jednotlivé útvary opětovně nasazení ke střežení municičního skladu ve Vrbětích a 5. strážní rota BAF v rámci mise Resolute Support postavená na bázi 71. mpr pokračuje v plnění úkolů v Afghánistánu. V tomto roce zahajuje naše brigáda finální přípravu k dosažení plných operačních schopností, kterých musí být celým 7. BÚU dosaženo na konci roku 2018. Proto chceme v letošním roce v první řadě doplnit personál všech jednotek na 95%. Chtěli bychom v průběhu roku provést maximum kariérních posunů ve funkcích, abychom personál mohli na další období stabilizovat a v letošním roce se věnovat jeho přípravě na úrovni jednotlivce a družstva, a tím si vytvořit co nejlepší podmínky pro splnění úkolů v nadcházejících letech. V letošním roce nechceme poměřovat cvičení jeho velikostí, ale rádi bychom se zaměřili na implementaci všech poznatků získaných v rámci cvičení Allied Spirit II do výcviku již na úrovni družstva. Rovněž budeme i nadále rozvíjet vzájemnou spolupráci se všemi dosavadními zahraničními partnery, a to ze Slovenska, Polska, Rakouska, ale rovněž i s jednotkami USAEUR. I v letošním roce budou naše jednotky nasazeny do zahraničních operací na území Afghánistánu i Mali, takže tato vyčleňovaná uskupení se budou věnovat této specifické přípravě.

U telefonu: Jana Deckerová

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete pět rozdílů na obrázku z výcviku ženijní jednotky prvorepublikové armády? Řešení přinášíme pod obrázkem.

První vlašťovičky spojené s ženijními dovednostmi se objevovaly již v dávném starověku. Většinou byly spojovány jak s opevněním sídel, tak naopak i s jejich dobýváním. Ženisté i v oblasti české kotliny měli v minulosti nejrůznější názvy. Říkalo se jim sapěři, miněři, inženýři, pontonýři či pionýři. První československé ženijní jednotky byly zformovány ještě před vznikem republiky, a to v našich legiích v Rusku a v Itálii. Právě na základě těchto samostatných technických a zákopnických rot bylo v roce 1920 v souvislosti s unifikací naší armády vytvořeno pět ženijních pluků. Pluk č. 1 sídlil v Terezíně, pluk č. 2 v Kroměříži, pluk č. 3 v Komárně, pluk č. 4 v Bratislavě a pluk č. 5 v Praze. Každý ženijní pluk měl velitelství, dva až tři prapory po třech rotách a jednu ženijní zbrojní rotu. Ta měla na starosti správu technického materiálu a péči o technické cvičiště pluku. Později k nim přibýly ještě dva samostatné specializované prapory. Konkrétně strojní prapor v Praze a vodní prapor v Bratislavě. V roce 1924 byl k ženijnímu vojsku přičleněn ještě železniční pluk, který měl na starosti stavbu železničních drah.

Připravil: Michal Voska a Vladimír Marek,
ilustrace: archiv VHÚ

Rozdíly: chybějící lodka, trám a lopata s krumpáčkem, voják u mostu, strom na pravé straně a nápis mostní prapor

Budoucnost válčení se skrývá v laboratořích

Voják budoucnosti

I v 21. století platí, že nepřátelské území není dobyt, dokud na něj nevstoupí bota pěšáka. Reakcí na potřeby současných vojenských operací jsou programy výzkumných týmů po celém světě, včetně České republiky.

A kvíz

Jak se jmenoval bezpilotní prostředek, užívaný v AČR od roku 1999 do roku 2010?
a) Sojka III
b) Vasil IV
c) Tamara

odpověď: a

V důsledku bezpečnostního vývoje ve světě posledních třiceti let se výrazně změnil rozsah i forma vojenských konfliktů. Většinou to jsou tzv. expediční operace namířené proti jednotlivému střednímu nebo menšímu státu, případně jen nějaké ozbrojené skupině. Bojová činnost probíhá na omezeném prostoru, především v obydlených oblastech nebo nepřehledném terénu, mnohdy v extrémních klimatických podmínkách. To vše omezuje účinnost těžkých zbraní a technologické převahy. Jedním z hlavních úkolů se proto stala digitalizace bojiště. Cílem digitalizace je vícestupňové, sdílené informační vědomí od jednotlivého vojáka až po vyšší složky velení, s využitím bezdrátové elektronické sítě a přenosu informací ve formě dat. Zásadní oblasti při vývoji vojáka pro 21. století jsou mobilita, ničivá síla, ochrana, udržitelnost a informační systémy, ideálně v propojení všeho v jeden celek.

Mobilita

Mobilitu v prostoru nasazení zajišťují vrtulníky, bojová vozidla pěchoty a obrněné transportéry, obrněné i standardní terénní automobily. Probíhají dokonce zkoušky gyroskopických dvojkolek pro jednotlivé vojáky. Cílem zkoušek je, aby se vojáci s výjimkou bojové činnosti pohybovali po vlastních nohou co nejméně. Není to z toho důvodu, že by byli vojáci líní, ale proto, že jejich výzbroj je velmi těžká a omezuje jejich pohyblivost a výdrž především v oblastech s extrémními teplotami a vlhkostí. Příkladem v našich končinách může být vojenský robot Taros, který slouží k přepravě nákladu, výstroje, případně jiného zatížení v autonomním či vzdáleně řízeném módu. Autorem je společnost VOP CZ.

Ničivá síla

Pod termínem ničivá síla si můžeme představit především palebnou sílu jednotlivce

a jednotky. Výzbroj vojáka budoucnosti se stále vyvíjí a modifikuje dle aktuálních trendů a poznatků výzkumu. Jedná se například o optoelektronické zaměřovače na zbraních spojené se senzory a displeji na helmách vojáků. Výzbroj družstva (nejmenší, zhruba osmičlenné bojové jednotky) by měly představovat kulomety, lehké minomety, granátomety, pancéřovky a odstřelovací pušky, pistole a ruční granáty. Otázkou je využití technologicky nových druhů výzbroje jednotlivce a skupiny, neletálních (nesmrtících) zbraní a bojových robotů. Standardem má být schopnost boje v noci za pomoci infračervených a termovizních pozorovacích a zaměřovacích přístrojů. V našem případě jde především o modernizaci zbraně jednotlivce, konfigurovatelnou útočnou pušku Bren, ale i právě probíhající nákup přístrojů pro noční vidění MUM-14 (Multi-Use Monocular 14). Rozlišovací schopnost MUM-14 (64 čar/mm) podle výrobce odpovídá typické rozlišovací schopnosti přístrojů 3. generace. Přístroj dokáže ostříit od vzdálenosti 15 cm a vydrží ponor až do hloubky 20 m. Součástí MUM-14 je i přisvětlovací infračervená dioda pro použití v naprosté tmě. Výhodou monokuláru je možná střelba z útočných pušek během nočních bojových misí, kdy jedním okem se může střelec dívat přes optiku nočního zaměřovače na pušce a druhým skrze noční vidění přidělané na přilbě.

Ochrana

Ochrana se stala základním požadavkem, jehož aktuálnost potvrzují zkušenosti z bojů v Afghánistánu. Již v současnosti jsou standardem neprůstřelné vesty různé odolnosti a helmy. Většina z nich však neodolá přímému zásahu nábojem ze současné automatické karabiny nebo kulometu, a pokud ano, jsou tyto vesty tak těžké,

že snižují pohyblivost vojáka. Vývoj směřuje k odolnějším materiálům, ze kterých by byla vyrobena celá bojová kombinéza. Jedná se například o aktivní pancéřování odchylovící střelu z dráhy letu. Základním materiálem pro výstroj by měly být materiály až sedmkrát pevnější než kevlarové, respektive aramidové vlákno. Pražská výstava Future Soldier ukázala možný směr, kterého se drží i domácí společnosti, bohužel, lehká a účinná vesta je stále hůdkou budoucnosti. Nicméně oproti starým vestám typu Kirasa, která v balistické odolnosti IV vážila ve velikosti XL okolo 19 kilogramů, je současný model z CZUB řádově o třetinu lehčí.

Logistika = udržitelnost

Udržitelnost je do značné míry záležitostí logistiky. Cílem je zajištění dlouhodobé bojeschopnosti vojáka na stejné úrovni. Přitom objem a hmotnost vody, potravin, munice i energetických zdrojů, zdravotnického materiálu a základních hygienických potřeb lze snižovat jen obtížně. Je tedy důležitá vazba na transportní prostředky družstva, čili na obrněný transportér či bojové vozidlo pěchoty. Zásadní význam pro udržení bojeschopnosti má také odpočinek, především spánek každého vojáka. K tomu je třeba speciální lehký spací pytel, izolační podložka, případně ochrana před deštěm a sněhem. To vše má určitý objem a hmotnost, které je třeba přepravovat. Již zmíněný Taros může být řešením, nicméně využití moderních materiálů, membrán Gore-Tex a poznatků z užití nanovláknů výrazně pomáhá snížit hmotnost užitečného zatížení o cenné kilogramy.

Informační systém

Informační systém je základním prvkem převahy nad protivníkem. Technologický

cíl je dán heslem „Každý voják senzorem“. Obvykle je označován jako C4I, tedy v angličtině velení, řízení, spojení, zpracování dat a vojenské zpravodajství. Tvoří jej prostředky získávání informací – od družic, průzkumných letounů, například AWACS a J Stars, přes taktické průzkumné a bojové letouny, bezpilotní letouny a radiolokátory až po informace od vozidel, pěších jednotek a doslova jednotlivých vojáků. Všechny informace jsou soustředěny, vyhodnocovány a zasílány – pokud možno – v reálném čase. Důležitá je rovněž nerušená komunikace mezi jednotlivými vojáky družstva a mezi jednotkami. To umožňuje organizovanou a v důsledku toho účinnější bojovou činnost v situacích, kdy se vojáci vzájemně nevidí. Zásadní význam má možnost přenosu nejen mluveného slova, ale i obrazových informací na displeje vojáků. Do této oblasti rovněž patří pozemní navigace pomocí systému GPS či Glonass. Znalost vlastní polohy a polohy spolubojovníků je důležitá nejen z hlediska taktiky, ale také psychické odolnosti vojáka a příslušníků jednotky na bojišti. Bepilotní průzkumné prostředky, které poskytují reálný pohled na bojiště, vyvíjí státní podnik VTU (BRUS – bezpilotní univerzální systém). Před jeho možným reálným nasazením má AČR k dispozici i americké prostředky Raven a ScanEagle. Ty lze užít nejen v konfliktních zónách, ale kupříkladu i při živelných pohromách.

Text: Michal Voska, foto: archiv

Ředitel sekce podpory MO generál Jaromír Zůna slavnostně předal novou vojenskou požární techniku

Účinněji podporovat vojska

Součástí metodického dne funkcionářů logistiky, který se konal koncem ledna ve Štěpánově, bylo slavnostní předání čtyř kusů nové hasičské techniky CAS 30 T 815-7 S3VH. Tímto aktem vyvrcholilo několikaleté úsilí odborných manažerů Agentury logistiky, řídicích veškeré aktivity v rámci celoresortní problematiky požární ochrany.

V minulých letech byla oblast požární ochrany v resortu obrany na okraji zájmu. A to nejen z hlediska nutné obměny techniky, ale i koncepčního rozvoje hasičských jednotek. V současné době je této oblasti věnována zvýšená pozornost. Nedávné mimořádné události ve Vrběticích jednoznačně ukázaly nutnost výcviku a modernizace techniky hasičských a zásahových jednotek.

Jakým způsobem je hasičským jednotkám věnována pozornost ze stupně sekce podpory MO a Agentury logistiky, na to jsem se zeptal ředitele sekce podpory MO brigádního generála Jaromíra Zůny.

„Vybavení novou technikou je jedním z řady opatření, která se v letošním roce uskuteční za účelem modernizace a zvyšování schopností vojenských hasičských jednotek. Budeme rovněž navyšovat počty personálu, A to kvůli vytvoření páté směny ve struktuře vojenských hasičských jednotek, abychom zajistili jejich nepřetržitý provoz a posílili pohotovostní systém represivní složky požární ochrany. Souběžně

s tímto krokem bude sjednocena struktura a provedena systemizace funkcí,“ vysvětluje ředitel sekce podpory MO brigádní generál Jaromír Zůna, který se předáváním také zúčastnil. „Chtěli bychom tím posílit způsobilost vojenských hasičských jednotek účinněji podporovat činnost vojsk a rozšířit možnosti pro jejich použití v součinnosti s integrovaným záchranným systémem. Uvedené změny nejsou jednostranným krokem. V uplynulých dvou letech byla Agenturou logistiky připravena dlouhodobá koncepce rozvoje vojenských hasičských jednotek, která bude v roce 2016 předložena jako jedna z koncepcí nižšího řádu navazující na Koncepci výstavby AČR. Řeší problematiku výstavby jednostranných hasičských jednotek ve všech jejích částech, od principů výstavby přes taktiku zásahu, výcvik, personál až po modernizační projekty. Opatření plánovaná pro rok 2016, která jsem výše zmínil, mají vytvořit výchozí podmínky pro implementaci koncepce.“

Nově zavedená hasičská technika tak nahrazuje zastaralou a v mnoha ohledech nevyhovující techniku CAS 32 na podvozku T 148. Cisternový automobil stříkací CAS 30 9000/520-S3VH je určen pro zabezpečení hašení požárů v lesních a složitých terénních podmínkách výcvikových prostorů na území vojenských újezdů a vojenských objektů, polních vojenských letišť a přístavacích ploch, dále hašení muničních skladů a skladů

vojenského materiálu, obytných a technických budov, vojenských a silničních vozidel a ostatního materiálu používaného při výcviku a činnosti vojsk. CAS se využívá k zásahům při dopravních nehodách, technických haváriích, ekologických haváriích a pro asistence při bojových a cvičných činnostech vojsk, kde je zvýšené riziko vzniku požáru.

Výrobce vozidla využil podvozku Tatra 815-7, který svými vlastnostmi překonal i podvozky řady MB a zastínil legendární – v terénu bezkonkurenční – T 148. Motor uvedeného vozidla se zdvihovým objemem 12 667 cm³ a výkonem 325 kW navíc splňuje přísné emisní limity Euro 5. Hasičská nástavba svou konstrukcí a bohatou výbavou vyhovuje požadavkům kladeným náročností jednotlivých typů zásahů a zajišťuje snadnou a přehlednou manipulaci s jednotlivými záchrannými a zásahovými komponenty. Vozidlo je vybaveno moderním sofistikovaným elektronickým zařízením k ovládání celé nástavby jak z prostoru kabiny řidiče, tak i z vlastní nástavby.

Další moderní výbavu tvoří například požární čerpadlo s vývěvou Vacumat, nádrž na vodu o objemu 9 000 l a nádrží na 520 l pěnídla, elektrický agregát (elektrocentrála), osvětlovací teleskopický stžár o celkové výšce 5,5 m nad zemí, elektrické kalové čerpadlo o výkonu 2,3 kW, dýchací přístroj Dräger PSS 3000, maska FPS 7000 Kandahár, vysokotlaký průtokový naviják Reelcraft, přenosné plovoucí čerpadlo PH-1200 GCV, určené k doplnění cisternových stříkaček z volných přírodních zdrojů a k odčerpávání vody ze zatopených nebo zaplavených prostor s průtokem 1 321 litrů/min., a další zařízení k provádění hasebních prací.

V následujícím období se připravuje nákup dalších hasičských vozidel určených nejen pro střediska obsluh výcvikových zařízení, ale např. pro Centrum zásobování municí a letecké základny.

Text: mjr. Pavel Vrba, foto: autor a Leo Krátký

Ve věku nedožitých devadesáti devíti let zemřel druhoválečný veterán brigádní generál v. v. Alexandr Beer

Z textiláka tankista

Nedávný silvestr nebyl pro každého ve znamení bouřlivých oslav ukončení roku. Právě v tento den zemřel ve věku devadesáti osmi let druhoválečný veterán a nositel Řádu bílého lva brigádní generál Alexandr Beer. Poslední rozloučení s ním se uskutečnilo 13. ledna 2016 ve velké obřadní síni strašnického krematoria v Praze.

Alexandr Beer se narodil 7. února 1917 ve Vranově nad Topľou. Po absolvování gymnázia v Košicích studoval na Vyšší škole textilní v Brně. Všechno nasvědčovalo tomu, že se bude věnovat právě textilní profesi. Do toho ale přišlo rozbití republiky a vytvoření protektorátu. Alexandr Beer dospěl k závěru, že se s nastalou situací nemůže jen tak smířit, a rozhodl se odejít do naší armády, která se v té době začala formovat v zahraničí.

Místo ve Francii skončil v SSSR

Pokus dostat se ilegálně přes hranice do Švýcarska a odtud pak do Francie mu ale nevyšel. Jeho skupina byla švýcarskými orgány zadržena a předána Němcům. Ti je vrátili k dalšímu došetření do Prahy. Alexandru Beerovi se ale podařilo z vlaku vyskočit a následně přejít hranice do Polska. Zde se hlásil u naší jednotky v Malých Bronovicích. Tady ho také zastihl začátek druhé světové války. Nešťastnou shodou náhod se odloučil od jednotky a na východ ustupoval se skupinou Čechoslováků. Její součástí byl i komunistický senátor Antonín Zmrhal. A právě díky tomu se jim dostalo od ruských vojáků poměrně přátelského přijetí.

Po nezbytné prověrce orgány NKVD získal povolení k pobytu. Začal pracovat

ve své profesi textiláka v továrně poblíž Moskvy, později v Leningradě. Zároveň se také oženil se španělskou interbrigadistkou, která utekla před Frankovým režimem do Sovětského svazu. Jeho zdánlivě poklidný rodinný život se změnil 22. června 1941 po napadení Sovětského svazu nacistickým Německem. Koncem roku se společně s domobranou podílel na budování zákopů, které měly sloužit k obraně Moskvy před dotírajícím protivníkem.

Málem přišel o nohu

V Buzuluku u naší vznikající jednotky se Alexandr Beer registroval 29. června 1942 pod kmenovým číslem 871/m. Prošel zde výcvikem a stal se velitelem minometného roje. V této funkci se také účastnil několikasetkilometrového pěšího pochodu na frontu a následné bitvy u Sokolova. „Šli jsme nočním pochodem do Charkova. Na to člověk nemůže zapomenout. Pochoďovalo se v noci, za rozsvícením jsme zahlédli vesnice po cestě. Spaní moc nebylo, snaha byla nejprve se pořádně umýt. Odpoledne ve tři hodiny jsme zase vstávali a následoval další pochod. Tehdy jsem zjistil, že jde spát i za chůze,“ vzpomínal pro Post Bellum Alexandr Beer.

U Sokolova byl vážně raněn. Převzeli ho do nemocnice v Mičurinsku. Měl průstřel nohy, rána se ale zanítila a už to vypadalo, že mu budou muset udělat amputaci. Byla tam ale mladá lékařka, která boj o končetinu nevzdala. Nakonec se podařilo ji zachránit.

Raněn na Dukle

Po vyléčení se Alexandr Beer vrátil oklikou přes Kursk, kde Rudá armáda lehkého průmyslu. Po listopadu 1989 byl dlouholetým místopředsedou Československé obce legionářské. V roce 2010 byl povýšen do hodnosti brigádního generála.

Kromě tankového výcviku prošel v následujících měsících i poddůstojnickou školou.

Počátkem listopadu 1943 se jako velitel tanku podílel na osvobození Kyjeva. Následovaly bitvy o Bílou Cerekev a Žaškov. Když se naše jednotky dostaly na Volyn, umožnily zdejší vesnice s českým obyvatelstvem rozšíření československé brigády na armádní sbor. I k tomuto procesu svým dílem přispěl Alexandr Beer. Měl na starosti výcvik čerstvě zrekutovaných volyňských Čechů na tankovou techniku. Během následné Karpatsko-dukelské operace měl opět na kahánku. Již na našem území v Nižném Komárniku byl ještě jednou raněn. „Že to bude krvavý a těžký boj, to každý věděl. Překročit jako první státní hranice bylo však pro většinu z nás významné. Nejhorší ale bylo vidět tu spoustu padlých kamarádů. Přišli jsme tam i o mnoho tanků,“ vzpomínal po válce.

Na jaře roku 1945 se s tankovou jednotkou účastnil osvobození Ostravy. V květnových dnech roku 1945 se s obrněnci dostal až do Prahy. V roce 1946 opustil armádu. Věnoval se zahraničnímu obchodu s textilními výrobky. Později pracoval i na Ministerstvu lehkého průmyslu. Po listopadu 1989 byl dlouholetým místopředsedou Československé obce legionářské. V roce 2010 byl povýšen do hodnosti brigádního generála.

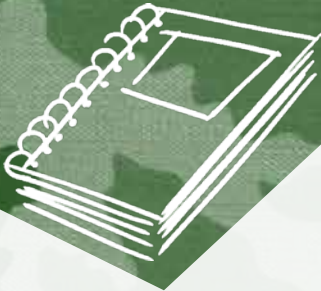
Text: Vladimír Marek, foto autor a VÚA-VHA

Výcvik minometníků v Buzuluku

Brig. gen. Jaromír Zůna při předání certifikátu za přítomnosti ředitele Agentury logistiky plk. Jaroslava Trakala

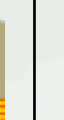
Španělsko

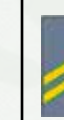
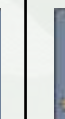
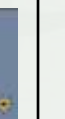
Španělsko (oficiální název Španělské království) je stát ležící na Pyrenejském poloostrově. Na západě hraničí s Portugalskem (délka hranice 1 214 km), na severovýchodě s Andorrou (65 km) a Francií (683 km) a na jihu s Gibraltarem (1,2 km). Ke Španělskému království patří také Kanárské ostrovy v Atlantském oceánu, Baleáry ve Středozemním moři a severoafrické državy Ceuta a Melilla. Součástí Španělska je i katalánské město Llivia, které je zcela obklopeno územím Francie. Celková rozloha španělského území je 504 782 kilometrů čtverečních, kde žije 44 709 000 obyvatel. Hlavním městem je téměř šestimilionový Madrid.

Španělsko je moderní demokratickou zemí. Nejvyššími státními orgány v této konstituční monarchii federativního typu jsou král, parlament a vláda. Král je hlavou státu, reprezentuje stát navenek, svolává a rozpouští parlament. Má pravomoc schvalovat a vyhlášovat zákony. Parlament je dvoukomorový, skládá se z Poslanecké sněmovny (350 členů) a Senátu (255 členů). Výkonná a nařizovací moc je svěřena vládě. Jejím poradním orgánem je Státní rada.

V roce 1982 Španělsko vstoupilo do Severoatlantické aliance a v roce 1986 do Evropské unie. Ozbrojené síly Španělského království se dělí na pozemní síly, vzdušné síly, vojenské námořnictvo, civilní stráž (četnictvo), královskou stráž a pohotovostní jednotku. Mají zhruba sto sedmdesát tisíc vojáků. Nejpočetnější jsou pozemní síly s více než pětasedmdesáti tisíci vojáky. Kromě toho je připraveno kolem tři sta sedmdesáti tisíc záložních vojáků. Samostatnou složkou je tzv. španělská legie, která má na starosti především ochranu severoafrických enkláv. Vznikla v roce 1920 a nechala se inspirovat francouzskou cizineckou legií. V roce 1987 přestala do svých řad přijímat cizince. Od tohoto opatření však po třinácti letech upustila. Vybírá si ale cizince jen z některých národů. Nejvyšším velitelem španělské armády je podle ústavy španělský král.

Španělská armáda se v posledních letech zapojila do mise ISAF v Afghánistánu, EUFOR v Čadu a KFOR v Kosovu. Vzdušnými silami (4 letouny F/A-18 Hornet) a námořnictvem se podílela na zásahu v Lybii.

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
										
	soldado	soldado primero	cabo	cabo primero	cabo mayor	sargento	sargento primero	brigada	subteniente	suboficial mayor
OF1		OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10
										
	alférez	teniente	capitán	comandante	teniente coronel	coronel	general de brigada	general de división	teniente general	general de ejército

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
										
	soldado	soldado primero	cabo	cabo primero	cabo mayor	sargento	sargento primero	brigada	subteniente	suboficial mayor
OF1		OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10
										
	alférez	teniente	capitán	comandante	teniente coronel	coronel	general de brigada	general de división	teniente general	general de ejército

	OR1	OR2	OR3	OR4	OR5	OR6	OR7	OR8	OR9	
	BEZ OZNAČENÍ									
	marinero recluta	marinero	cabo	cabo primero	cabo mayor	sargento	sargento primero	brigada	subteniente	suboficial mayor
OF1		OF2	OF3	OF4	OF5	OF6	OF7	OF8	OF9	OF10
										
	alférez de fregata	alférez de navio	teniente de navio	capitán de corbeta	capitán de fragata	capitán de navio	contralmirante	vicealmirante	almirante	almirante general

Interní komunikační portál

www.ikp.army.cz

V souvislosti s novelou zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, účinnou od 1. 7. 2015, došlo i k vydání nového vnitřního předpisu RMO č. 63/2015 Věstníku *Některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání*, který nově upravuje postup služebních orgánů při změně doby trvání služebního poměru vojáků z povolání. V této souvislosti se na portále objevují dotazy k aplikaci uvedeného RMO v praxi. Níže uvádíme jeden z dotazů.

Dotaz:
Dobrý den, možná nejen mě, ale i spoustu dalších VZP, kterým končí závazek na konci roku 2016 a chtějí sloužit dále, by zajímalo, kdy a jakým způsobem se dozvíme o tom, jestli nám bude nebo byl závazek prodloužen, či nikoliv.

Odpověď:
Do konce března 2016 by měly příslušné služební orgány (vaši velitelé) předložit služebním postupem oprávněnému služebnímu orgánu seznam podřízených, kterým končí doba trvání služebního poměru. V tomto seznamu by měli být uvedeni vojáci z povolání, kterým končí doba trvání služebního poměru nejpozději 30. září 2017. Součástí seznamu je i stanovisko nadřízeného k „prodloužení“ (nebo „neproloužení“) doby trvání služebního poměru (čl. 7 RMO č. 63/2015 Věstníku, Některá ustanovení o průběhu služby vojáků z povolání) a předběžný souhlas vojáka s tímto prodloužením. Předběžný souhlas vojáka zjišťuje nadřízený při hodnotícím pohovoru (služební hodnocení vojáků z povolání za r. 2015).

O prodloužení doby trvání služebního poměru musí služební orgán rozhodnout **nejméně 4 měsíce před jejím uplynutím** (čl. 11 odst. 1 RMO č. 63/2015 Věstníku). Ve výjimečných případech lze rozhodnout v době kratší než 4 měsíce před

jejím uplynutím, změni-li se zájem služby (čl. 11 odst. 2 RMO č. 63/2015 Věstníku). Rozhodování o prodloužení doby trvání služebního poměru probíhá ve správním řízení podle § 145 odst. 1 písm. a) zákona o vojácích z povolání, a to na základě ustanovení § 5 odst. 4 uvedeného zákona. To znamená, že pokud bude příslušný služební orgán rozhodovat o prodloužení doby trvání služebního poměru, musí si předtím vyžádat písemný souhlas daného vojáka. Výsledkem správního řízení je pak rozhodnutí, které se doručuje účastníkovi řízení (vojákovi).

Pokud doba trvání služebního poměru nebude prodloužena, zanikne služební poměr uplynutím stanovené doby podle § 18 písm. a) zákona o vojácích z povolání. V tomto případě se rozhodnutí nevydává. Zánik služebního poměru se zveřejní výnosem oprávněného služebního orgánu ve smyslu ustanovení čl. 73 odst. 1 RMO č. 63/2015 Věstníku.

Redakce IKP

V příštím čísle se podíváme na další zajímavosti z provozu portálu

Oprava

V A reportu č. 1 došlo k politováníhodné chybě. V článku Stačí jen včas zmáchnout spoušť o fotografu desátníku Janu Hlaváčovi na straně 26 a 27 byly omylem publikovány dvě malé černobílé fotografie Daniela Hlaváče. Tímto se oběma Hlaváčům a samozřejmě všem našim čtenářům co nejupřímněji omlouváme.

Redakce A reportu

Areport

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 553, 973 215 786
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek

Grafická úprava: Andrea Bělohávková

Jazyková korektura: Jana Menšíková

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Profi-tisk group s.r.o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 9. 2. 2016
Toto číslo vyšlo dne: 15. 2. 2016
Foto na titulní straně: Jan Kouba

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerovala@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Andrea Bělohávková (grafička)
telefon: 973 215 786
mobil: 601 579 644
e-mail: andrea.belohlavkova@seznam.cz

redakční rada

Jan Pejšek, plk. Jana Růžičková,
Vladimír Lukovský, Olga Haladová

informace pro autory

Aby mohla redakce proplatit honorář za zveřejněný příspěvek, musí jí autor zaslat tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- datum narození (NE rodné číslo!),
- údaj, zda jde o VZP, o. z., AZ, anebo osobu mimo resort,
- adresu bydliště.

V případě VZP, o. z. i přísl. AZ dále:

- číslo VÚ či VZ a město posádky,
- číslo RFO, který je vyplácí.

V případě osoby mimo resort:

- číslo účtu, na který má být poslán honorář,
- název a číslo banky,
- na faxové č. 973 215 933 poslat kopii průkazního lístku k tomuto účtu.

Tyto údaje je účelné uvádět současně se zasíláním článkem. Není v silách redakce je zpětně zjišťovat.

Dovednosti od jezera Morar

Každý československý parašutista vysazený nad územím protektorátu prošel důkladnou přípravou. Britská organizace pro zvláštní operace SOE vybudovala k tomuto účelu v prvních letech války, převážně ve Skotsku a Anglii, několik desítek výcvikových středisek. Za dobu války v některém z nich dostalo výcvik více než tři sta československých vojáků.

První československou vlašťovíčkou, která absolvovala přípravu na vysazení nad protektorátem už počátkem roku 1941, byl četař Otmar Riedl. Ten se již ve Francii účastnil ústupových frontových bojů. K plnění zvláštních úkolů byl vybrán pro svůj nenápadný zjev. Základem jeho přípravy se v lednu a únoru 1941 stal výsadkový výcvik, zakončený dvěma seskoky. Kromě toho Riedl absolvoval ještě velice krátký pozemní výcvik. Po několika neúspěšných pokusech byl k operačnímu úkolu nakonec vysazen 16. dubna 1941. V důsledku navigační chyby nesekočil v prostoru Kolínska, ale v oblasti tyrolského Landecku. Byl sice zatčen, ale

podařilo se mu přesvědčit gestapo, že prchá z Jugoslávie, kde před válkou působil u firmy Baťa, do protektorátu. Po dvouměsíčním věznění byl nakonec eskortován do protektorátu, kde přežil zbytek války.

Nový výcvikový program

Obdobnou přípravou jako Otmar Riedl následně prošlo dalších více než padesát československých vojáků. Po návratu ke svým jednotkám jim navíc byl umožněn tzv. udržovací výcvik, který byl zaměřen

především na zvyšování fyzické kondice. Stále více bylo ale zřetelnější, že lidi vysílané do týlu protivníka je potřeba připravit na plnění jejich úkolů mnohem důkladněji.

Nový výcvikový program začal nabírat konkrétní obrysy v létě roku 1941. Jednalo se o kombinaci speciálních výcvikových kurzů a kurzů útočného boje, tzv. assault course. Na tuto čtyřtýdenní přípravu pak navazoval týdenní kurz vzdušného výcviku (para course) a následně pak podle potřeby zdokonalovací a speciální výcvik.

Pro československé vojáky vyčlenilo SOE Special Training School No. 25 (STS 25). Tato základna o rozloze dvaceti pěti hektarů se rozkládala v okolí nehlubšího britského jezera Morar. Její základ tvořily tři objekty. Bývalé farmy Camusdarrach a Garramor sloužily k ubytování účastníků kurzu. Velitelství stanice pak sídlilo v Traigh House. V letech 1941 až 1943 se zde uskutečnilo třináct měsíčních kurzů, kterými prošlo 252 našich vojáků.

V čele školy stál až do října 1942 major královské skotské pěchoty J. T. Young. Jeho zástupcem byl poručík dělostřelectva MacGovan. Jako stálí instruktoři zde působili kapitán D. Nicholson a poručíci M. Crosby a J. Hamilton-Smith. Jako externí instruktor dojížděl na STS 25 od Commanda No. 6 kapitán Ord. V čele každého kurzu byl československý velitel, ten ale plně podléhal velení školy a všem instruktorům. Na STS 25 se vystřídalo i několik československých styčných důstojníků.

Důkladný rozbor po skončení

Výcvikový program vycházel z bojových metod uplatňovaných commandos a bývá

s touto přípravou občas zaměňován. V případě kurzu útočného boje byl daleko větší důraz položen na boj jednotlivce či malých diverzních skupin.

Vojáci procházeli výcvikem většinou ve dvacetičlenných skupinách. Prohlubovali si návyky základního pěšího výcviku v boji zblízka. Útočný boj se nacvičoval proti jedné či více osobám. Výsadkáři se opakovaně věnovali nácviku kopů, seků, pák a škracení paží, oděvem, smýčkou. Dále pak použití nože, bodáku či pažby v boji, obraně proti nim, odzbrojování osob, jejich spoutání, eskortování atd.

Základ tvořil bojový výcvik, který řídil sám velitel školy major Young. Každé z těchto cvičení mělo nějaký námět. Začínalo většinou plížením, maskováním a pozorováním v terénu. Absolventi kurzu měli také často za úkol vniknout nepozorovaně do střeženého objektu a nikým nespátrání se později dostat i ven. Pak měli nahlásit, co všechno se v něm nachází a kolik ho střeží osob. Po skončení tohoto zaměstnání se pokaždé dělal důkladný rozbor nejdůležitějších momentů. Šlo nejen o to, vyvarovat se chyb, ale také patřičně si zafixovat správné postupy.

Nemalý prostor byl samozřejmě věnován střelecké přípravě. Střelba se cvičila ze všech dostupných pěchotních zbraní, včetně nepřátelských. Tento výcvik se však naprosto odlišoval od toho, co vojáci doposud zažili. Místo tradičních zásad střelecké přípravy byl v tomto případě položen důraz na rychlost a cit pro střelbu. Vojáci se věnovali pudové a instinktivní střelbě v různých polohách a především za pohybu. Střílelo se na pohyblivé a mizivé cíle, v místnostech a na protivníka opětujičoho střelbu. Zvláštností byla také střelba z jedoucích automobilů a motocyklů.

Improvizovaná výroba výbušnin

Ženíjní výcvik byl zaměřen především na používání zápalných prostředků a trhavin. Největší prostor byl věnován destrukci všeho druhu. Toto zaměstnání vedl poručík Crosby, kterému Rudolf Hrubec přezdíval poručík Rozbuška. Každý z účastníků kurzu měl možnost si vše osobně vyzkoušet a řádně si také ohmatat. Pro tento výcvik – společně se sabotážemi – bylo vyčleněno osmdesát hodin. Tedy nejvíce ze všech zaměstnání. Naši vojáci se již v té době připravovali na práci s plastickými trhavinami. Vše bylo cíleno především na diverzní a sabotážní činnost. A tak se parašutisté učili ničit železniční tratě, svršky komunikací, tunely, mosty a stožáry.

„Britové měli již v té době k dispozici plastickou trhavinu, která se v kombinaci s trochu vazelíny dala skvěle tvarovat. Úzký pásek tohoto plastiku dokázal přeřznout kolejnici jako autogen,” vzpomínal Rudolf Pernický. Ze všeho nejdůležitější ale bylo naučit naše vojáky jako výbušninu používat improvizované prostředky dostupné v místě nasazení. Sami měli být schopni si vyrobit nejen výbušný a zápalný materiál, ale i třeba ruční granát. Ten nejtriviálnější prostředek tvořil nejen tzv. Molotovův koktejl, ale i třeba jen obyčejná láhev z polá naplněná petrolejem či benzínem, dolitá trochou vody.

Součástí většiny skupin byli speciálně cvičení radiisté. Přesto každý z vojáků musel absolvovat jakési minimum spojovací přípravy. Této oblasti bylo věnováno dvacet hodin, během kterých se frekventanti učili Morseovu abecedu a základy radiového spojení. Cílem bylo zvládnout systém Q kódů a vyzkoušet jak vysílání, tak i příjem. Z těch nejlepších v této oblasti byli vybíráni radiisté, kteří později dostali daleko důkladnější průpravu.

Naznačili nejvhodnější použití

Po skončení kurzu dostal každý z absolventů závěrečné vysvědčení, ve kterém se

hodnotila většina disciplín. Z důvodu větší objektivity a srozumitelnosti byla stanovená stupnice z písmen A až J. Velitel školy v závěru hodnocení naznačili možnosti nevhodnějšího využití absolventa.

Na kurz útočného boje navazoval desetidenní výsadkářský výcvik ve středisku STS 51 Rigway poblíž Manchesteru. Po odečtení času nezbytného na příjezd, odjezd a odpočinek se jednalo zhruba o šedesát výcvikových hodin. Náročná pozemní příprava spočívala především v nácviku parakotoulů vpřed i vzad a přes překážky. Vojáci skákali jak z makety letounů, tak i z jedoucího auta. Na padákovém postroji zavěšeném v tělocvičně se nacvičovala manipulace s popruhy. Frekventanti kurzu měli možnost si vyzkoušet rovněž balení padáku a manipulaci s ním po dopadu na zem. Během třicetiminutového letu letounem Whitley měli instruktoři ověřit, jak kdo snáší pobyt ve vzduchu. Pak už následovalo pět seskoků, z nichž jeden byl zpravidla v noci a jeden s nožním zásobníkem. Skákalo se buďto otvorem v podlaze, anebo z bočních dveří. Jako vůbec nejhorší hodnotili budoucí parašutisté noční seskoky z balonu.

Pro výcvik a vysazování parašutistů nad československým územím se používaly padáky Irving a Parachute X. Vrchlák o průměru osm metrů měl plochu padesát metrů čtverečních. Byl uložen ve vnitřním obalu, který společně se statickým lanem zůstal po výskoku viset za letounem. Postroj se skládal ze čtyř popruhů. Rychlost přistání se za ideálních povětrnostních podmínek rovnala rychlosti větru, tj. pěti metrům za sekundu. Padák se otevíral do dvou sekund po výskoku. Parašutista tedy proletěl volným pádem zhruba padesát metrů. Výcvik přistání pomocí kotoulů byl u těchto typů padáků podmínkou bezpečnosti.

Poslední českoslovenští vojáci se z výcviku na STS 25 vrátili 16. dubna 1943.

58. mezinárodní vojenská pout' do Lurd

19.–23. května 2016

Duchovní služba AČR, ve spolupráci s Vojenskými lázeňskými a rekreačními zařízeními, zve vojáky z povolání, občanské zaměstnance MO a ozbrojených sil, případně i s jejich rodinnými příslušníky, k účasti na 58. mezinárodní vojenské pouti do Lurd ve Francii, která se koná ve dnech 19. až 23. května 2016.

Této poutě, v malebném městečku v podhůří Pyrenejí, se v současnosti účastní na 15 tisíc vojáků z více než 35 zemí. Čeští vojáci se k této tradici pravidelně připojují od roku 1992. Navazují tak na setkání příslušníků francouzské a německé armády, kteří tímto symbolickým aktem zdůraznili nutnost usmíření mezi národy po druhé světové válce. Myšlenka pokojného soužití národů a míru je stále aktuální.

PROGRAM POUTI:

- 19. 5. 2016 – dopoledne odjezd autobusů s poutníky z Prahy
- 20. 5. 2016 – příjezd do Lurd, ubytování v hotelu nebo stanovém táboře, večer oficiální mezinárodní zahájení pouti
- 21. 5. 2016 – dopoledne česká bohoslužba, zapálení svíce za české vojáky, odpoledne křížová cesta, požehnání nemocným, pietní akt u pomníku obětí válek, vystoupení vojenských hudeb, večer průvod světla se svícemi
- 22. 5. 2016 – mezinárodní mše svatá, odpoledne odjezd z Lurd
- 23. 5. 2016 – odpoledne příjezd do Prahy

Ubytování je zajištěno v hotelu kategorie 2*, pro vojáky z povolání (bez rodinných příslušníků) a studenty vojenských škol také ve stanovém táboře francouzské armády.

UBYTOVÁNÍ V HOTELU:

Orientační cena: 3 100 Kč za osobu

Cena zahrnuje:

- dva noclehy ve dvoulůžkovém nebo třílůžkovém pokoji hotelu Duchesse Anne se snídaní
- autobusovou dopravu Praha–Lurdy–Praha
- účastnický poplatek – odznak účastníka 58. mezinárodní vojenské pouti

Cena nezahrnuje:

- obědy, večere
- cestovní pojištění

UBYTOVÁNÍ VE STANOVÉM TÁBOŘE:

Orientační cena: 500 Kč za osobu

Cena zahrnuje:

- autobusovou dopravu Praha–Lurdy–Praha
- účastnický poplatek – odznak účastníka 58. mezinárodní vojenské pouti

Cena nezahrnuje:

- celodenní stravování v úhrnné výši do 30 eur za osobu a pobyt – hradí každý ubytovaný na místě (povinný poplatek)
- cestovní pojištění

Přihlášku a podrobné informace o účasti na 58. mezinárodní vojenské pouti do Lurd naleznete na webu Duchovní služby AČR na adrese www.kaplani.army.cz nebo si je můžete vyžádat u vojenských kaplanů.

Řádně vyplněnou přihlášku odešlete **nejpozději 31. března 2016** na adresu: Velení AČR, hlavní kaplan, Vítězné nám. 1500/5, 160 01 Praha 6. Vybraní účastníci budou vyrozuměni Duchovní službou AČR nejpozději do 15. dubna 2016.